

Οἰκογενειακὴ Ζωὴ

Ὁδηγὸς ἑλὸς Ζ
72-73

ΤΕΥΧΟΣ
ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ

Ἰούλιος-Αύγουστος
1939

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ

» ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ »

» ΟΡΓΑΝΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ »

ΔΙΕΥΘ. - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΛΑΜΠΡΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ-ΓΡΑΦΕΙΑ: Πειραιώς και Κολωνού 1.- Τηλέφ. 53-197

Συνδρομή έτησια προπληρωτέα: εσωτερικού δρχ. 50, εξωτερικού δρχ. 150.

Χρηματικά έμβάσματα απευθύνονται: Καν. Λίαν Ζαχαρή Πειραιώς και Κολωνού 1 Αθήνας

ΣΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Του σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυρυστίας

και Σκύρου κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Πώς την περιμένει την εύλογημένη αυτή ημέρα κάθε ένας χριστιανός! Είναι το πανηγύρι της Μητέρας και τί Μητέρας! Ποιό παιδί θα μείνη άσυγκίνητο; Και να λοιπόν και φέτο πάλι οι κάμπανες των ναών κτυπούν χαρμόсуна και πλήθη λαού τους κατακλύζουν. Τα τροπάρια λές και είναι κομμάτια από τις ανθρώπινες καρδιές. Τα μάτια όλων είναι δακρυσμένα. Φαίνονται στά πρόσωπα όλων ζωγραφισμένα ξέχωρα συναισθήματα. "Όλο το χρόνο κάθε ένας πονεμένος βρίσκει την άνακούφισι και την παρηγοριά μπρός στη Μητέρα και κλειδωμένος μέσα στο κελλί του και γονατισμένος έμπρός στην παναγία της εικόνα ξεκλειδώνει της καρδιάς του τα βάθη. Ζητεί άπ' αυτήν να φθάση σ' όλες τις περιστάσεις της ζωής του και εκείνη, Μητέρα πονετική, σπογγίζει τα δάκρυα, γλυκαίνει τον πόνο, γίνεται μητέρα του όρφανού, γίνεται παρηγοριά του ξένου, γίνεται προστασία του κατατρεγμένου, γίνεται λιμάνι του φουρτουνιασμένου στο πέλαγος της ζωής, γιατρός του άρρώστου, οδηγός του τυφλού, τροφή των πεινασμένων, θάρρος του άμαρτωλού για να πάρη το βήμα του προς το Γολγοθά και να ζητήσει και να θρη το έλεος Εκείνου, που έσταυρώθηκε γι αυτόν. "Όλο το χρόνο καθένας πονεμένος χωριστά βρίσκει μπροστά στην Παναγία μας Μητέρα ό,τι ή ψυχή του χρειάζεται. Και σήμερα λοιπόν όλοι αυτοί πλημμύρισαν τους ιερούς ναούς. Γιατί δες τί ρίγη! Ιί λυγμοί! Τί δάκρυα! "Ομαδικός συναγερμός ψυχής και έσπασμα έκδηλώσεων, που μοιάζει σαν ήφαιστειο. Καθένας ξεδιπλώνει τα βάθη της δικής του καρδιάς, τα δείχνει στη Μητέρα και όλοι μαζί αποτελούν τον ψυχικό συναγερμό. "Ενας, που οι λύπες και οι δυστυχίες ρίχνονται πάνω στην ψυχή του και οι συμφορές σαν μαύρα σύννεφα σκεπάζουν την καρδιά του, τί συγκινητικά που προσεύχεται μπροστά στην Παναγία: "Τών λυπηρών έπαγωγαι χειμάζουσι την ταπεινήν μου ψυχήν και συμφορών νέφη την έμην καλύπτουσι καρδίαν, Θεονύμφευτε... Λάμψον μοι το φώς το χαρμόσουν...". "Άλλος πιο πέρα, που οι συμφορές του βίου, οι ανάγκες και οι θλίψεις τον είχαν περικυκλώσει σαν έχθροι άνίκητοι, και ή Παναγία τον έλύτρωσε από αυτούς, έχει σηκώσει τα χέρια του ψηλά και σαν τρελλός φωνάζει: "Ανυμνώ, μεγαλύνω την άμετρών Σου συμπάθειαν και την εις έμέ Σου παράκλησιν". "Άλλος που έπέρασε μεγάλες τρικυμίες στη ζωή, τώρα μόλις έσχημάτισε πεποιθήσεις μέσα στην καρδιά του για την αγάπη και τη δύναμι της Παναγίας και σαν τον ναυαγό που βρήκε σανίδα σωτηρίας μέσα στα άγριεμένα κύματα, τρέχει μπροστά στην παναγία της εικόνα, γονατίζει και ανάμεσα σε θρήνους και στεναγμούς φωνάζει: "Μη με παρίδης τον άθλιον, των χριστιανών καταφύγιον". Πιο κάτω ένας άλλος, που ό,τι κι αν είχε τάχα σε σ' αυτόν τον κόσμο και τίποτε δεν του άπόμεινε στερνή παρηγοριά, σερνοντας βαρεία κι' αυτός το βήμα του μόλις έφτασε μέσα στο ναό και με την καρδιά του σπαραγμένη φωνάζει με όλη τη δύναμή του: "Πρόφθασον, θερμή προστασία, και Σην βοήθειαν δός μοι τω δούλω σου τω ταπεινώ και άθλίω, τω την Σην αντίληψιν επίζητούντι θερμώς". "Ενας πιο κάτω τρέμει όλόκληρος. "Επάνω του ξεσπούν καταγίδες συμφορών και καταπίνοντας ένα σιγηλό κλάμα προσεύ-

χεται στην Παναγία τόσο ήρεμα, που σπαράσσει όλων των άλλων τις καρδιές: «Καταιγίς με χειμάζει των συμφορών, Δέσποινα, και των λυπηρών τρικυμίας καταποντίζουσιν, αλλά προφθάσασα χείρα μοι δός βοηθείας, ή θερμή αντίληψις και προστασία μου». "Άλλος ξενάς έχει ξεσπάσει σε κοπετό αληθινό και φωνάζει με όση δύναμη έχουν τα πνευμόνια του: «Και που λοιπόν άλληνη εύρησω αντίληψιν; Που προσφύγω; Που δέ και σωθήσομαι; Τίνα θερμήν έξω βοηθόν θλίψει τοῦ βίου και ζάλαις, οἱ μοι! κλονούμενος; Εἰς Σέ μόνην ἐλπίζω και θαρρῶ και καυχῶμαι και προστρέχω τῇ σκέπῃ Σου· σῶσον με». "Άλλος δείχνοντας στην Παναγία Μητέρα ένα ολόκληρο κόσμο φανερόν και ἀφανῶν ἐχθρῶν του, που ἄλλοι με τὰ μαχαίρια και τὰ βέλη τοῦ φανεροῦ και ἐξοντωτικοῦ πολέμου των και ἄλλοι ἐυεργετημένοι ἀπὸ αὐτὸν ἀνοιξαν ἐμπρός του λάκκους και τοὺς ἐσκέπασαν με λουλούδια γιὰ νὰ τὸν γελάσουν, και σὰν λύκοι ὅλοι αὐτοὶ ζητοῦν νὰ κατασπαράξουν τὸ ταλαίπωρο σῶμα του, τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο του ζητεῖ με δάκρυα ἀπὸ τὴν Παναγία νὰ προφθάσῃ και νὰ τὸν σώσῃ.

Κάποιος σ' ἄλλη μιὰ γωνιά παρασταίνει τις λύπες τῆς ζωῆς σὰν μαῦρα σύννεφα που ἐσκέπασαν τὴν ἄμοιρη ψυχὴ του και τὴν καρδιά του. Και τὸ σκοτάδι τοὺς ἐφθασε ὡς τὸ μυαλό του και τοῦ ἀνεστάτωσε τὴ σκέψι, μὰ θέλει νὰ σωθῇ. Φωνάζει λοιπὸν κι' αὐτὸς πρὸς τὴν Μητέρα: «Ἀπέλασον ταῦτα μακρὰν τῇ ἐμπνεύσει τῆς θείας πρεσβείας Σου». Νὰ και κάποιος ἐξηντλημένος, φαίνεται πὼς εἶναι ἄρρωστος, εἶναι χλωμὸς σὰν τὸ φεγγάρι, ἕνα σύντριμμα σωστὸ μπροστὰ στὴν παναγία τῆς εἰκόνα. Ὡς τόσο προσεύχεται κι' αὐτὸς: «Παράκλησιν ἐν ταῖς θλίψεσιν οἶδα και τῶν νόσων ἱατρὸν Σέ γινώσκω και παντελὴ συντριμμὸν τοῦ θανάτου και ποταμὸν τῆς ζωῆς ἀνεξάντλητον και πάντων τῶν ἐν συμφοραῖς ταχυνὴν και δξειάν ἀντίληψιν...»

"Ω! τί γίνεται σήμερα μέσα στοὺς ναοὺς στὸ πανηγύρι τῆς Μητέρας! Οἱ λέξεις χάνουν τὴ δύναμή τους. Ἡ ἀνθρώπινη γλῶσσα γιὰ πρώτη φορὰ ὁμολογεῖ, ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ἐκφράσῃ τὰ συναισθήματα τῆς χριστιανικῆς καρδιάς. Εἶναι τόσο μικρὴ γιὰ μιὰ τέτοια μεγάλῃ ὑ-

πηρεσία! Καὶ τὸ ἀνθρώπινο μυαλὸ ζαλίζεται και μόνο ἡ καρδιά με λόγια ἀυθόρμητα ἐξακολουθεῖ πάντα νὰ ἐκδιηλώνῃ τὰ συναισθήματά της: «Πρὸς τίνα καταφύγω ἄλλην, ἀγνή; Που προσδράμω λοιπὸν και σωθήσομαι; Που πορευθῶ; Ποῖαν δὲ ἐφεύρω καταφυγὴν; Ποῖαν θερμὴν ἀντίληψιν; Ποῖαν ἐν ταῖς θλίψεσιν βοηθόν; Εἰς Σέ μόνην ἐλπίζω, εἰς Σέ μόνην καυχῶμαι και ἐπὶ Σέ θαρρῶν κατέφυγον». Καὶ ἐπὶ τέλους, ὅταν τὸ πανηγύρι τελειώνει, ἀπ' ὅλους ἀκούγεται ἡ ολόγλυκη ἐπίκλησις πρὸς τὴν Παναγία μας Μητέρα: «Τὴν δέσιν μου δέξαι τὴν πενιχρὰν και κλαυθμὸν μὴ παρίδῃς και δάκρυα και στεναγμὸν, ἀλλ' ἀντιλαβοῦ μοι ὡς ἀγαθὴ και τὰς αἰτήσεις πλήρωσον. Δύνασαι γὰρ πάντα ὡς πανσθενὸς Θεοῦ μήτηρ, εἰ νεύσεις ἔτι μόνον πρὸς τὴν ἐμὴν οἰκτρὰν ταπεινῶσιν».

Ἀγαπητοὶ μοι φίλοι, λάβετε ὅλοι μέρος στὸ πανηγύρι τῆς Παναγίας. Ποιὸς ἀπὸ σὰς μπορεῖ νὰ πῇ πὼς δὲν ξεσποῦν ἐπάνω του οἱ καταιγίδες τῆς ζωῆς. Ποιὸς ἡμπορεῖ νὰ πῇ, ὅτι ἀγκάθια δὲν ἐτρύπησαν τὴν καρδιά του; Ὅλοι, ποιὸς λίγο, ποιὸς πολὺ, πίνουμε καθημερινῶς ἀπὸ τὸ πικρὸ ποτήρι, που ἡ ζωὴ αὐτοῦ τοῦ κόσμου κάθε μέρα μᾶς κερνᾷ. Λοιπὸν τὸ βάλαμο, τὴν παρηγοριά, τὸ θάρρος, τὴν ἐλπίδα σὰν ἀπὸ ἀστείρευτη πηγὴ ὅλοι θὰ τὰ βροῦμε ἀφθονα μπρὸς τὴν Μητέρα.

Ἄς γονατίσωμε μπροστὰ της και ἄς ἀναθέσωμε σ' αὐτὴν τὴν κάθε μας ἐλπίδα.

Παράκλησις

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Βασίλισσα στὴ χάρη Σου

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ

Βασίλισσα στὴ χάρη Σου μεγάλο θᾶμα ἀπόψε!
Στὸ στοργικὸ Σου τὸ νησί, στὸν Ἀχραντὸ Ναὸ Σου
μυριάδες, πλήθη ἀμέτρητα προσκυνητῶν θὰ φτάνουν,
πλήθος καρᾶβια θὰ σφυρᾶν, θ' ἀράζουν στ' ἀκρογιάλι
κι' ἀργὰ μέσα στὸ σούρουπο καμπάνες θὰ σημαίνουν.

Θάρθουν κοπέλλες λυγρές, δεινρόκορμοι λεθέντες,
ἀνὰ παιδιὰ σὰν ἄγγελοι, μεσόκοποι και γέροι,
μάννες σεμνές που θὰ κρατοῦν μαρὰ στὴν ἀγκαλιά τους,
ἄλλοι στὰ χέρια θὰ βαστοῦν ολόλευκες λαμπάδες
κι' ἄλλοι θὰ φέρνουν τάματα, λάδι, κερί, λιβάνι
και θ' ἀσπαστοῦν εὐλαβικά τὴν ἀσπιλὴ Σου Εἰκόνα
και θὰ κρεμάσουν στόλισμα χρυσό, ἀργυρό, ἀσημένιο.

Τὴ νύχτα, τὰ μεσάνυχτα, θερμὴ ἀγρυπνία μπροστὰ Σου,
στὸ φῶς ἀπ' τ' ἁγιοκάντηλα και στ' οὐρανοῦ τ' ἀστέρια.
Ψαλμοί, δεήσεις, κλάματα, φωνές και παρακάλια!
Ξεσποῦν οἱ πόνοι κι' οἱ λυγμοί... Σὲ κρᾶζουν νὰ ἐλεήσῃς
ἄρρωστους ποῦναι ἀγιάτρευτοι, τυφλοὺς και παραλύτους,
ἄλμυρες χήρες κι' ὄρφανὰ σὰν καλαμιές στὸν κάμπο,
τὴ φτώχεια, τὸν κατατρεγμὸ, τὴ λύπη, τὴν ὀδύνη,
νὰ σώσῃς τοὺς ἀμαρτωλοὺς, τοὺς παραστρατημένους.
Θὰ Σὲ προσμένουν νὰ φανῇς Ελπίδα και Γαλήνη
πάνω στὸ θόλο τοῦ Ναοῦ χρυσὴ φωτὸς ἀχτίδα.

Μαρία Μεγαλόχαρη, μὴν ἀρνηθῇς νὰ φτάσῃς!
Γίνου λευκὸ γλυκὸ ὄραμα στὸν πόθο, στὴ λαχτάρα,
οἰκόρπα στὴ λύπη τὴ χαρὰ κι' ἀφάνισε τὸ δάκρυ.
Ὅσες λαμπάδες ἀναψαν στὴν Παναγνὴ Μορφὴ Σου
λευκὲς ἀγάπες ἄς γενοῦν τὰ μίσῃ νὰ διαλύσουν,
κι' ὅσο χρυσὸ και τάματα βαρύνιμα ἔχουν φέρει,
τόσες καρδιὲς νὰ ὀδηγηθοῦν στοῦ Λυτρωτοῦ τὸ δρόμο.
Θέλει ὁ τυφλὸς νὰ δῇ τὸ φῶς, τὸ βάλαμό του ὁ πόνος,
τὸ παλληκάρι τὸ τρελλὸ που σὰν λιοντάρι ἀφρίζει
κι' ὁ φθισικὸς κι' ἡ ἄρρωστη κοπέλλα ποῦχει λυώσει
κι' ἡ μαυροφόρα που ἔφτασε ἐυπόλυτη με τάμα
και ἡ μάννα που με ἐξέπλεκα μαλλιά γονατισμένη
θρηνεῖ ἰδέες, Κόρη Ἀμόλυνη, πὼς δέσται μπροστὰ Σου
κι' ὁ ναυτικὸς στὸ πέλαγος που σοῦταξε λαμπάδα
κι' ὁ ναυαγὸς ὁ δύστυχος νὰ φτάσῃ στὸ λιμάνι.
Ὅταν σημάνουν τὴν αὐγὴ στὸν Ὀρθρὸ Σου οἱ καμπάνες
λευκὴ βαρκούλα νὰ βρεθῇ τοὺς ξένους ν' ἀρμενίσῃ
κι' ἕνα καράβι γλῆγορο στὸν ποθητὸ τους τόπο.

Βασίλισσα στὴ χάρη Σου γιὰ τάμα φέρνω ἀπόψε
τὸ λογισμό μου, τὴν καρδιά, τὴ σκέψη, τοὺς παλμούς μου.
Γονατιστὸς παρακαλῶ και με δακρύων πλημμύρα!
Δός μου τὸ φῶς που νοσταλγῶ κι' ἀλλοίμονο μ' ἀρνήθῃ
και πλέω μέσ' στὸ τρισκόταδο στὸ πέλαγος τοῦ βίου
κι' ὅλες οἱ μπόρες με δονοῦν, με δέρνουν τ' ἀγριοκαίρια!...
Φῶς και Ζωὴ κι' Ἀνάστασις και Προστασία τοῦ Κόσμου.
Κοχὺλι πορφυρόχρωμο κι' ἐφτάφωτη Λυχνία
Οὐράνιο Κρίνο ολόλευκο και Μῆλο εὐωδιασμένο
Στάμνε και Ράβδε τοῦ Ἰεσαὶ και τοῦ Ἰακώβ Ἀστέρι
Παράδεισε πολύδροσε και τῆς Ζωῆς Μητέρα.
Ῥόδὸ ἑκατοντάφυλλο, ΠΑΡΘΕΝΕ ΠΑΝΑΓΙΑ,
Ἀθῆναι 14 Αὐγούστου 1938.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ

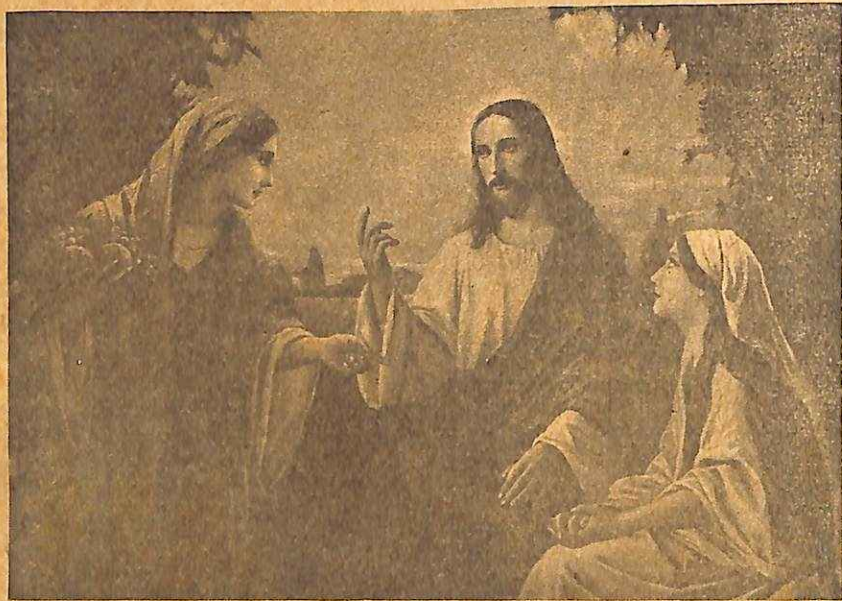
ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΜΑΡΘΑ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑ

«Γυνή δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρίας». (Λουκ. ι' 38 — 39).

Οἱ χιλιάδες τῶν πιστῶν ποὺ συρρέουν στοὺς ἱεροὺς ναοὺς, στὶς 15 Αὐγούστου, τῇ μεγάλῃ καὶ κοσμοϊστορικῇ ἡμέρᾳ τῆς Κοιμήσεως τῆς Παναγίας, ἀκούουν κάθε χρόνο ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐκλεκτὰ μέρη τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς μᾶς ὁμιλεῖ μὲ θαυμαστὴ εὐγλωττία γιὰ δυὸ ὑπέροχες φυσιογνωμίες, γιὰ τὴ Μάρθα καὶ τὴ Μαρία, τίς

Μιὰ ἡμέρα τοῦ καλοκαιριοῦ ὁ Ἰησοῦς εἶχε φθάσει στὴ Βηθανία. Πήγαινε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴ Μάρθα καὶ τὴ Μαρία. Δυὸ γυναῖκες ποὺ τὸν ἐγνώριζαν καλὰ καὶ τὸν ἀγαποῦσαν. Καὶ σήμερα πόσες ψυχὲς ὑπάρχουν ποὺ γνωρίζουν τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν ἀγαποῦν καὶ ὁ Ἰησοῦς βέβαια ὅπως καὶ τότε δὲν ἀρνεῖται νὰ τίς ἐπισκεφθῇ!!

«Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ· περὶ πολλὰ...»

ἀδελφές τοῦ Λαζάρου.

Κοντὰ στὴν Ἱερουσαλὴμ ἦταν ἡ Βηθανία, ἓνα ὠραῖο καὶ δροσόλουστο προάστειο, βουτηγμένο στὶς πρασινάδες καὶ στὰ λουλούδια. Σὲ μιὰ ἄκρῃ ἦταν χτισμένο τὸ ἀπλὸ καὶ φιλόξενο σπιτάκι τοῦ Λαζάρου. Πολλὲς φορές ὁ κουρασμένος Διδάσκαλος σ' αὐτὸ τὸ ὀλοκάθαρο σπιτάκι, ποὺ βασιλεῦε ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐρύνη, εὗρηκε ἀνακούφιση στὶς μεγάλες του ὁδοιπορίες καὶ στὶς λύπες ἀπὸ τὴ συντροφιά τοῦ φίλου του Λαζάρου καὶ τίς ἀδελφές του, τὴ Μάρθα καὶ τὴ Μαρία.

Ὁ Ἰησοῦς ἦλθε στὸ σπίτι τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας ν' ἀναπαυθῇ... νὰ καθῇ σὲ τὴν τραπέζι τους.

Μὲ πόση χαρὰ τὸν ὑποδέχθηκαν! Μὲ πόση προθυμία! Σ' αὐτὸ τὸ σπίτι ἀνοίχθηκε διάπλατα ἡ πόρτα μπροστά του!

Μὲ πόση ἀγάπη ἀνοίξαν τὴν καρδιά τους. Καὶ ὁ Ἰησοῦς βρῆκε θεϊκὴ ἐπίσηψη, πραγματικὴ ἀνάπαυση σ' αὐτὸ τὸ ἐγκάρδιο φιλικὸ σπίτι!...

Ὁ Χριστὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ζῇ πάντα κοντὰ μᾶς ἐδῶ κάτω, θρίσκει ὅμως γύρω μᾶς φιλόξενη στέγη νὰ ξεκουρασθῇ, καρδιὲς πρόθυμες ν' ἀνοιχθοῦν μὲ ἀγάπη μπροστά Του;

Ναὶ καθένας μπορεῖ καὶ σήμερα, φθάνει νὰ τὸ θέλῃ, νὰ μπῇ στὴ θέση τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας.

«...ἡ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἠκούε τὸν λόγον αὐτοῦ...»
Φτωχὴ Μαρία!

Ἐβλεπε τὸν ἑαυτὸ της τόσο μηδαμινὸ μπροστά Του· μπροστά στὴ θεία μεγαλειότητα εἶχε ὀλότελα ἐκμηδενισθῇ. Ὀλόκληρη ἡ ψυχὴ της δὲν ἦταν παρὰ μιὰ ταπεινὴ λατρεία.

Τί ἦταν ἐκείνη μέσα στὴν ἀπέραντη πλάση; Ἐνα ἐλεεινὸ σκουπίδι. Ἐνα ἐρείπιο, ἓνα ἄθλιο ναυάγιο μπροστά στὴν πᾶναγνη πηγὴ τῆς θεϊκῆς ἀγάπης. Γι' αὐτὸ πεσμένη στὰ πόδια Του, συντριμμένη, ἐκστατικὴ, ἤθελε νὰ μείνῃ ἐκεῖ γιὰ ὅλη τὴν αἰωνιότητα ἀκούοντας τὰ λόγια Του. Κοντὰ Του οἱ στιγμές, οἱ ὥρες, οἱ ἡμέρες, τὰ χρόνια, οἱ αἰῶνες ἐκμηδενίζονται. Ἡ γοητεία Του μᾶς συνεπαίρνει, τὸ φῶς τοῦ προσώπου Του μᾶς θέλγει τὴν ψυχὴ καὶ ἡ μελωδία τῆς φωνῆς Του πηγὴ διάφανη, ποὺ χύνει τὰ ἀθάνατα νερά τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀγάπης, μᾶς κάνουν νὰ τρέχωμε σ' ἑκείνον, ὅπως τὰ διψασμένα ἐλάφια στὰ κρυσταλλένια ρυάκια τῶν βουνῶν.

Πόσο δίκιο ἔχει ὁ ἱερὸς Ψαλμωδὸς ποὺ προτιμᾷ νὰ εἶναι ριγμένος σὲ μιὰ ἄκρῃ τῆς αὐλῆς τοῦ Κυρίου, παρὰ νὰ κατοικῇ στὰ πλούσια παλάτια τῶν ἀμαρτωλῶν, ἀνάμεσα στὴ χλιδὴ καὶ στὶς διασκεδάσεις καὶ φωνάζει: «Κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας». (Ψαλμ. ΠΓ', 10).

Ναί, ὁ Ἰησοῦς καταδέχτηκε νὰ μεταδώσῃ τὴ διδασκαλία Του σ' αὐτὴ τὴ γυναῖκα, τὴ θεία Του διδασκαλία ποὺ ἀλλάξε τὴν ὄψη τοῦ κόσμου. Ἦλθε γι' αὐτὸ νὰ τὴν διδάξῃ κι' ἐκείνη ξεχωριστὰ, ὅπως ἐδίδασκε ξεχωριστὰ τὸν Νικόδημο, τὸν Ζακχαῖο, τὴ Σαμαρείτιδα... Ἡ καθεμιὰ ψυχὴ εἶναι γιὰ τὸ Θεὸ ἕνας ὀλόκληρος κόσμος, εἶναι περισσότερο ἀπὸ ὅλους τοὺς κόσμους μαζί, εἶναι τὸ πιὸ λαμπρὸ Του δημιούργημα, τὸ ἀριστούργημα Του... Καὶ γιὰ μιὰ μόνο ψυχὴ θὰ ἦταν ἕτοιμος νὰ χύσῃ ὅλο Του τὸ αἷμα!... Πόσες φορές καὶ σήμερα μέσα στὴν ἀνάξια, στὴν ἀμαρτωλὴ ψυχὴ μᾶς ἀκούεται μυστικὰ ἡ γλυκεῖά Του φωνή, ποὺ μᾶς προσκαλεῖ γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τοὺς γκρεμοὺς τῆς ἀμαρτίας, ὅπως ὁ βοσκὸς φωνάζει μέσα στὶς λαγκάδιες τὸ χαμένο πρόβατο. Ἄν εἶχα-

με πίστη, θ' ἀκούαμε καὶ τώρα αὐτὴ τὴ φωνή, πρόθυμοι νὰ τὸν ἀκολουθήσωμε, ὅπως οἱ Μάγοι τὸν ἀστέρα, δηλαδὴ τὴ θεϊκὴ ἐμπνευση ποὺ δέκα, εἰκοσι, ἑκατὸ φορές τὴν ἡμέρα ἀνατέλλει μέσα στὴν ψυχὴ μᾶς καὶ τὴν προσκαλεῖ μὲ τὴ γλυκεῖά της λάμψη.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ Μαρία μὲ τόση προσοχὴ ἦταν ἀπορροφημένη στὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, ἡ Μάρθα ἔτρεχε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μέσα σὸ μαγειρεῖο καὶ φρόντιζε γιὰ τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ φαγητοῦ. Καὶ μὲν Μάρθα! Κοντὰ σου βρίσκεται ἡ τροφή ἡ μένουσα καὶ σὺ φροντίζεις γιὰ τὴν πρόσκαιρὴ τροφή! Καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ γίνῃ κι' αὐτό. Ὁ πεινασμένος Διδάσκαλος ἔπρεπε νὰ δειπνήσῃ. Ἐκείνη ὅμως, μὲ τὴ φιλοτιμία τῆς οἰκοκυρᾶς, ὑποβάλλεται σὲ ὑπερβολικὴ μέριμνα. Μὲ ἀνασκουμπωμένα τὰ χέρια, μὲ ξαναμμένο τὸ πρόσωπο τρέχει κοντὰ στὸν Διδάσκαλο καὶ προβάλλει διαμαρτυρία: «Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην μὲ κατέλιπε διακοπεῖν...»

Ἡ Μάρθα μὲ τὴ νευρικότητά της ἔκαμε ὅτι κάνομε κι' ἐμεῖς πολὺ συχνά, καταστρέφοντας τὰ καλύτερα μᾶς ἔργα μὲ τοὺς γογγυσμοὺς καὶ τίς ἀνησυχίες μᾶς. Ἡ νευρικότης μᾶς παρασύρει... βλέπομε μονάχα τίς δυσκολίες τῆς ζωῆς, τὰ κοπιαστικὰ ἔργα, ἀντὶ νὰ προσέξωμε πῶς ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκεται κοντὰ μᾶς, πρόθυμος νὰ μᾶς βοηθήσῃ.

Πόσες Μάρθες καὶ σήμερα χάνουν τὸν καιρὸ τους «μεριμνῶσαι καὶ τυρβάζουσαι περὶ πολλὰ», γάνονται σὲ νίλια δυὸ μικροζητήματα, στὴ μόδα, στὰ στολίδια, στὶς κοσμικὲς συγκεντρώσεις καὶ βοδίζουν σὲ δρόμους ποὺ εὐκόλα μποροῦν νὰ γλυστρήσουν καὶ νὰ καταστραφθοῦν.

Ὁ Κύριος δὲν ἀναπᾷ τίς ἀνησυχίες ψυχῆς. Λέν ἐπιθυμεῖ νὰ εἶναι ταραγμένος κανένας, ὅταν ἔκεινος εἶναι παρών, ἡ παρουσία Του φέρονε πάντα τὴ νάλῃν. Ἐπιπλήττει τὴ Μάρθα, ὅμως μὲ πόση λεπτότητα! Δυὸ φορές φωνάζει τὸ ὄνομά της: «Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλὰ, ἑνὸς δ' ἔστι χρεία».

Πόση ἀγάπη, πόση καλωσύνη, μέσα στὴ φιλικὴ αὐτὸ παράπονο τοῦ Ἰησοῦ. Πῶς φανεώνει τὴν προτίμησή του γιὰ τίς ταπεινὲς ψυχὲς ποὺ δὲν γάνουν τὸ θάρρος των σ' Αὐτὸν ὅσο μεγάλα καὶ ἂν εἶναι τὰ σφάλματά τους!

ΛΑΜΠΡΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

ΕΝΑ ΔΕΙΛΙΝΟ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΟΥΣ
ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΠΟ ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΚΑΣ ΛΙΖΑΣ ΖΑΧΑΡΗ

Κάθε Κυριακή απόγευμα έχω τη συνήθεια να διαθέτω τις ώρες μου για την επίσκεψη και την παρηγοριά πονεμένων ψυχών. Από τον καιρό που ανέλαβα το φιλαν-

θρωπικό μέρος του έργου της «Οικογενειακής Ζωής» επισκέπτομαι με τη σειρά τα κυριώτερα από τα κοινωφελή ιδρύματα με τον σκοπό από το ένα μέρος να λάβω ακριβή γνώση για την κοινωνική κίνηση που γίνεται στον τόπο μας και από το άλλο να κάνω γνωστές στους αναγνώστες μου τις φιλανθρωπικές εστίες που λειτουργούν στην πρωτεύουσα και ανοίγουν τις πύλες τους για ν' ανακουφίσουν τη δυστυχία. Πολλές φορές τα δράματα του πόνου με συγκλονίζουν βαθειά και δε χάνω την ευκαιρία να σκορπίζω λίγα παρήγορα λόγια, ωφέλιμα βιβλία εκδόσεών μας και ό,τι μπορώ. Ομολογώ όμως ότι όχι σπάνια γυρίζω στο σπίτι μου με βουρκωμένα μάτια και με φανερά την πίκρα που αφήνουν οι θλιβερές εικόνες που αντικρύζω. Σύμφωνα με αυτή τη συνήθειά μου ένα καυτερό απόγεμά της Κυριακής 23ης παρελθόντος μηνός αποφά-

Με τους τροφίμους στην αυλή του Ίδρυματος.

σισα να επισκεφθώ και το αξιέπαινο Ίδρυμα της «Ελεήμονος Εταιρείας». Ήταν έξ' αλλου και μια ευκαιρία ν' αφήσω τη φλογισμένη πρωτεύουσα που εξαιρετικά εκείνο το απόγεμα έκανε φοβερή ζέστη. Κατέβηκα στην Ομόνοια, έπηρα το λεωφορείο της γραμμής του Ψυχικού και με τη συντροφιά κι' άλλων προσφιλών μου προσώπων κατεβήκαμε άπέναντι στο Ίδρυμα, που βρίσκεται μεταξύ Ψυχικού και Ερυθρού Σταυρού, σε μια έκταση φυτεμένη από νεόφυτα έλαιων και πεύκων. *** Ο ήλιος είχε βασιλέψει. Στον κήπο του Ίδρυματος, κάτω από τα δένδρα, ξαπλωμένοι στο έδαφος ή σε καναπεδάκια, θρίσκονται σκόρπιες ομάδες νερόντων, άλλου γρηές κι' άλλου γέροι, κι' απολαμβάνουν την εσπερινή δροσιά. Εκείνη τη στιγμή το κουδούνι χτυπά για συσσίτιο και άνακατεμένοι με τους τροφίμους, που σπεύδουν για το βραδινό δείπνο, ανεβαίνουμε τη σκάλα για να κατευθυνθούμε στη διεύθυνση. Στο γραφείο μας δέχεται με έκδηλη

καλωσύνη ή διευθύντρια του Ίδρυματος κυρία Φαρμακοπούλου. Φυσιολογική, άπλη, ένεργητική και γεμάτη δράση. Υπηρετεί 20 χρόνια στο Ίδρυμα. Έπάνω της έχουν ξεσπάσει μπόρες κι' άνυπολόγιστοι κόποι και μόχθοι, όμως διοικεί άποτελεσματικά και πιστά το έργο που της άνετέθη. Με λόγια σύντομα και περιεκτικά μάς όμιλεί για το Ίδρυμα:

—«Η Έλεήμων Εταιρεία» ύστερα από πολλούς κόπους έφτειασε το λιμάνι αυτό για κείνους που ένανάγησαν στη ζωή να βρίσκουν στο τέλος λίγη άνεση και να μην παρατηρήται στους δρόμους το θλιβερό θέαμα των εγκαταλελειμμένων γηρατειών. Σήμερα το Ίδρυμα πε-

κείνη. Έξέχασε το δικό της πόνο και άρχισε να μοι δίνει συμβουλές».

Έν τώ μεταξύ όμως ή ώρα περνάει και βιαζόμαστε να περιέλθουμε το Ίδρυμα. Μια καλόκαρδη και πρόθυμη δεσποινίς γίνεται όδηγός μας. Έπισκεπτόμεθα το περίπτερον του Ανδρέου Συγγρού. Στο έπάνω πάτωμα βρίσκεται ή αίθουσα του Συμβουλίου με τις εικόνες των Βασιλέων Γεωργίου Α', Κωνσταντίνου, Όλγας, Σοφίας, Γεωργίου Β' και του Ανδρέου Συγγρού. Στο ίδιο πάτωμα βλέπουμε το έπιμελημένο ραφείο και τους εύρυχώρους και καλοσυγυρισμένους κοιτώνας των γυναικών. Στο κάτω πάτωμα ακριβώς την ώρα του δείπνου περνούμε από την τραπεζαρία,

Την ώρα της Θείας Μεταλήψεως.

ριλαμβάνει 600 περίπου πρόσωπα. Προσπαθούμε έδω να κάνωμε τέτοια τη ζωή αυτών των αποκλήρων της τύχης, ώστε να νομίζουν ότι ζούν μέσα στην οικογένειά τους, πράγμα πολύ δύσκολο. Προσπαθούμε να μη λέμε στο γέρο ποτέ «όχι» για να μη τον κακοκαρδίσωμε, γιατί δεν μπορεί να εξηγήση την αίτία της άρνήσεως. Τους περιποιούμεθα όπως τα παιδιά. Μόνο με θρησκεία και καλωσύνη τους φερόμεθα. Σας αναφέρω και ένα άσπετο περιστατικό: Προχθές, ένω ήμουν σκυμμένη στο γραφείο μου κι' είχα πολλή δουλειά, έρχεται μία τρόφιμος και άρχισε να γκρινιάζει και να λήη πως είναι γεμάτη πόνους. Κι' εγώ με φιλικό τόνο της είπα πως κι' εγώ πονώ, άπαράλλαχτα όπως κι' έ-

δπου οι σεβαστές υπάρξεις έτρωγαν με όρεξη το φαγητό τους. Μας δίδεται ή ευκαιρία να επικοινωνήσωμε με μερικούς από αυτούς. Τους είδαμε ευχαριστημένους και άκούσαμε χίλιες ευχές για το Ίδρυμα.

Με τη σειρά επισκεπτόμεθα το περίπτερον της Βασιλίσσης Όλγας, διαμέρισμα νέο κτισμένο δαπάνη του κράτους. Στην είσοδο αντικρύζουμε την προτομή της Βασιλίσσης Όλγας.

Η προϊσταμένη δεσποινίς Ελισάβετ Τσουκακτσίδου μάς όδηγεί στα διαμερίσματα και βρίσκομε πάλι την ευκαιρία να επικοινωνήσωμε με το βασίλειο των γερόντων. Άκούσαμε κι' έδω ευχές για το Ίδρυμα, μα και στεναγμούς για την κατάντια της ζωής, χωρίς να λείπη

καί η κωμική όψις των πραγμάτων.

Μιά γρηούλα στο κομοδίνο που είναι κοντά στο κρεβάτι της κλειδώνει τα φρούτα της. Είς έρώτησή μας, γιατί κλειδώνει, έκδηλώνει φόβο σαν τὸ μικρὸ παιδί μὴ τῆς τὰ πάρουν. Μιά ἄλλη μὲ πλησιάζει καὶ μοῦ λέγει πὼς μὲ γνωρίζει: Τῆς ἀπαντῶ, «ναί, ἔχομε τὸν ἴδιο πατέρα». Μὰ ἐκεῖνη ξαφνιαίνεται καὶ μ' ἐρωτᾷ: «Ποιὸς εἶναι ὁ πατέρας μας;» Καὶ ἀφοῦ τὴν ἐπλησίασα, τῆς λέω: «Δὲν εἴμαστε ὅλοι ἀδελφία κι' ἔχομε τὸν ἴδιο πατέρα, τὸν Θεό;» Καὶ ἐκεῖνη ἀπαντᾷ: «Ἄ! καλὰ λές, δὲν τὸ θυμήθηκα».

Στὸ ἴδιο περίπτερο ἡ προϊσταμένη μᾶς ὁδηγεῖ νὰ γνωρίσωμε ἓνα ἀπὸ τοὺς καλοὺς τύπους, τὸν μπάρμπα - Θεοδωρή. Μὰ ἐκεῖνος εἶχε τὰ νεῦρα του ἐκεῖνη τῇ στιγμή καὶ δὲ μᾶς καλομίλησε. Τὸ πρᾶγμα ἦταν παρᾶξενον, ὥστε νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀπορία τῆς ἡ προϊσταμένη: «Μπα, πὼς τὸ ἔπαθε ὁ μπάρμπα - Θεοδωρῆς, αὐτὸς εἶναι πάντα καλομίλητος».

Στὸ διάδρομο τοῦ περιπτέρου ἓνας λεβεντόκορμος γέρος, ὁ κ. Ἀγγελόπουλος, μόλις μᾶς ἄκουσε, μᾶς εἶπε: «Καλῶς ὠρίσατε». Εἶνε τυφλὸς ὁ κ. Ἀγγελόπουλος: τὸν πλησιάζομε καὶ τοῦ μιλοῦμε. Μὲ λίγα λόγια μᾶς λέει τὴν ἱστορία του:

«Ἦμουν στὸ παλάτι μὲ τοὺς πρίγκηπας ἀπὸ τὸ 1904 ἕως τὸ 1917. Ἐπειτα διαφορὲς ἀτυχίες τῆς ζωῆς μὲ βασάνισαν καὶ στὶς 19 Μαρτίου ἦλθα στὸ γηροκομεῖο. Δόξα σοι ὁ Θεός, περνῶ καλὰ. Ἐνισχύω καὶ παρηγορῶ καὶ τοὺς ἄλλους, μὰ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶναι βαρεῖς χαρακτήρες καὶ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ συνεννοηθῇ μαζί τους».

Ἐν τῷ μεταξύ νυχτώνει. Ἀποχαιρετοῦμε τὴν κυρία Φαρμακοπούλου καὶ κατευθυνόμεθα στὸ παράρτημα τοῦ Ἰδρύματος ποὺ εὐρίσκεται στὸν ἴδιο περίβολο καὶ φέρει τὴν ἐπιγραφή «Εὐγηρίας Πρόνοια». Ἡ προϊσταμένη τοῦ παραρτήματος, δεσποινὶς Ἐλένη Μανούσου μᾶς ὁδηγεῖ στὸ πολυτελέστατο σαλόνι καὶ μᾶς διηγείται ὅτι τὸ παράρτημα αὐτὸ εἶναι γτισμένο ἀπὸ κληροδότημα τῶν Εὐσταθίου καὶ Παλμύρας Λάμπρα, ἰδιοκτητῶν τοῦ ξενοδοχείου τῆς «Μεγάλης Βρετανίας». Εἶναι κτίριο πολυτελέστατο, μὲ καλὴ ἐπίπλωση καὶ στὸν κανονισμό οἱ δωρητὰ ἀναφέρουν ὅτι στὸ Ἰδρυμα θὰ διαιτῶνται 10 διανοούμενοι ἀτυχῆσαντες, συγγαφεῖς, δημοσιογράφοι καὶ ξενοδόχοι (ἐπειδὴ οἱ δω-

ρηταὶ ἦσαν ξενοδόχοι).

Μεταξὺ αὐτῶν εὐρίσκονται σήμερα σὰν ἀραγμένα καράβια 10 γέροι καὶ διακρίνονται ὁ παλαίμαχος δημοσιογράφος κ. Γιολδάσης, ἰδιοκτήτης τῆς «Ἀστραπῆς», ὁ κ. Μ. Ἰωσήφ, συγγραφεὺς, ἔργο τοῦ ὁποῖου ἔχει βραβευθῇ στὸν τελευταῖο Καλοκαιρινεῖο διαγωνισμό τοῦ «Παρνασσοῦ» μὲ τὸν τίτλο «Ὑλη καὶ Πνεῦμα», ὁ καθηγητὴς κ. Μαντινέως καὶ ἄλλοι.

Ἡ ὥρα ἔχει προχωρήσει. Βιαζόμεθα νὰ ἀποχαιρετήσωμε τὴν «Εὐγηρίας Πρόνοια» καὶ φεύγομε μὲ τὴν ὥρα ἐντύπωση ποὺ μᾶς ἐπροξένησε τὸ παράρτημα τοῦ Ἰδρύματος.

Εἶχα ἀφήσει τὸν ἐπίλογο τῆς καμπάνιας μου καὶ τὸν γράφω τῇ στιγμή ποὺ γυρίζω ἀπὸ μιὰ ἄλλη μου ἐπίσκεψη στὸ ἴδιο Ἰδρυμα. Μὲ συνεκίνησε πολὺ κάτι ποὺ εἶδα. Σήμερα τὸ πρῶτ' βρέθηκα στὸ θάλαμο τῆς Βασιλίσσης Ὀλγας τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἱερεὺς τοῦ ἰδρύματος κοινώνει τοὺς τροφίμους. Δὲ λείπει λοιπὸν τὸ σπουδαιότερο, ἡ καθοδήγησις πρὸς τὴν ἀληθινὴ ζωὴ.

Εὐτυχῶς ὅτι ὑπάρχει καὶ ἡ φιλόανθρωπος αὐτὴ ἐστία ποὺ οἱ ἀπόκληροι τῆς ζωῆς βρίσκουν στὶς τελευταῖες ἀναλαμπές τους τὴν περίθαλψη.

Τὴν ἐπίσκεψή μου στὸ Γηροκομεῖο Ἀθηνῶν τὴν ὀφείλω σὲ μιὰ ἐπιστολὴ ποὺ ἔλαβα ἀπὸ τὴ Σπάρτη ἀπὸ τὸν φίλο τοῦ ἔργου μας κ. Π. Γεωργακούλια, ἔμπορο ἰδοῦ τί γράφει: «Τὸ φιλικὸν θάρρος καὶ διότι εἶμαι καὶ συνδρομητὴς τῆς «Οἰκογενειακῆς Ζωῆς», μὲ ἔκαμε νὰ ἀποταθῶ πρὸς Ὑμᾶς καὶ φαντάζομαι νὰ τύχω ἀπαντήσεώς σας. Ἐνας δυστυχισμένος, ὅστις εἶναι 68—70 ἐτῶν, μὲ παρῆκε νὰ γράψω εἰς τὸ Γηροκομεῖον νὰ ζητήσω πληροφορίας μὲ τί ὅρους δύνανται νὰ τὸν δεχθοῦν. Εἶναι ὑπανδρὸς χωρὶς παιδιὰ καὶ εἶχε μερικὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἐδαπάνησε καί, διὰ νὰ μὴ γυρίζῃ εἰς τοὺς δρόμους, θέλει νὰ κλεισθῇ εἰς τὸ Γηροκομεῖον. Σᾶς παρακαλῶ, νὰ μὲ πληροφορήσετε ὥς πρὸς τοὺς ὅρους ποὺ δύνανται νὰ τὸν δεχθοῦν.

Μὲ ἐκτίμησιν

Π. ΓΕΩΡΓΑΚΟΥΛΙΑΣ

Πρέπει λοιπὸν σὲ κάθε πρωτεύουσα νομοῦ τοῦλάχιστον νὰ ὑπάρχῃ καὶ μιὰ στοργικὴ γωνιά, λιμάνι πραγματικὸ γιὰ τὰ ναυάγια τῆς ζωῆς.

ΛΙΖΑ ΖΑΧΑΡΗ

ΣΤΗΛΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΜΑΣ ΦΙΛΟΥΣ

Στὸ μοναστήρι τῆς Παναγίας

Παιδικὸ διήγημα

Μαμάκα... ἀκούστηκε μιὰ κλαψάρικη φωνὴ παιδιοῦ. Ἐνα ἀγοράκι ὡς 6 χρονῶν ξαπλωμένο στὸ κρεβάτάκι του ἔτριβε τὰ ματάκια του καὶ φώναζε.

—Παιδί μου, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τῆς μητέρας καὶ ἔτρεξε κοντά του. Ὁ μικρούλης ἀγκάλιασε μὲ τὰ μικρά του χεράκια τὸ λαιμὸ τῆς μητέρας του. «Ἐύπνησε τὸ μικροῦλι μου», εἶπε ἡ μητέρα καὶ τὸν φίλησε.

—Μαμά, τώρα ποὺ κοιμόμουν ἦλθε ἡ Παναγία, μὲ χαϊδεψε καὶ μοῦ εἶπε: «Παιδί μου, γιατί δὲν ἔρχεσαι στὸ μοναστήρι μου;» Ποιὸ ναι τὸ μοναστήρι τῆς, μαμάκα; Ποῦ εἶναι; Καὶ πὼς θέλει νὰ πάω; δὲν τὸ ξέρει πὼς δὲν μπορῶ νὰ περπατῶ;

Τὰ μάτια τῆς μητέρας γέμισαν δάκρυα.

—Ὁ μπαμπᾶς σου ξέρει ποῦ εἶναι τὸ μοναστήρι τῆς Παναγίας, παιδί μου. Θὰ πάμε μὲ τὸ αὐτοκίνητο, μικρούλη μου. Θὰ τὴν παρακαλέσωμε μαζί νὰ σὲ κάμῃ καλὰ.

—Πότε θὰ πάμε, μαμά; πότε; Καὶ θὰ μὲ κάμῃ καλὰ ἡ Παναγίτσα; Θὰ περπατῶ κι' ἐγὼ σὰν τὴ Ρένα μας καὶ τὸν Νόλη μας;

—Ναί, παιδί μου, λέει ἡ μητέρα καὶ δάκρυα τρέχουν ἀπὸ τὰ μάτια τῆς. Ἡ Παναγία θὰ σὲ κάμῃ καλὰ. Ὑστερα ἀπὸ λίγες μέρες εἶναι ἡ ἑορτὴ τῆς. Στις 15 Αὐγούστου ἑορτάζομε τὴν Κοίμηση τῆς Παναγίας. Σὰν τὴ μέρα ἐκεῖνη ἡ Παναγία κοιμήθηκε καὶ ὁ Χριστὸς πῆρε γιὰ πάντα κοντά του στὸν οὐρανὸ τὴ γλυκεῖά του μητερούλα. Τότε θὰ πάμε στὸ μοναστήρι τῆς.

Ἡ μητέρα σήκωσε τὸν μικρούλη καὶ τὸν κάθησε στὴν πολυθρόνα του. Ὁ μικρὸς Ριρῆς, ὁ γιὸς τῆς κυρίας Μαρίας, ἦταν παρᾶλτος. Δὲν περπατοῦσε.

Ὑστερα ἀπὸ λίγες μέρες, τὴν παραμονὴ τῆς ἑορτῆς, ὁ μικρὸς Ριρῆς κάθεται στὰ γόνατα τῆς μητέρας του μέσα στὸ αὐτοκίνητο. Δίπλα τους ὁ πατέρας καὶ τὰ ἀδελφάκια του, ἡ Ρένα, χαριτω-

μένο κοριτσάκι 8 χρονῶν καὶ ὁ Νόλης ὡς 10 χρονῶν ἀγοράκι. Τὸ αὐτοκίνητο τρέχει καὶ τὰ παιδιὰ ξεφωνίζουν ἀπὸ χαρὰ. Πηγαίνουν στὸ μοναστήρι τῆς Παναγίας. Τὸ μοναστήρι εἶναι μακριὰ, ψηλὰ στὸ βουνό. Ὁ δρόμος εἶναι ἀνηφορικός. Τὸ αὐτοκίνητο ὅλο ἀνεβαίνει δρόμο μὲ ἐλιγμούς. Ἀτέλειωτη ἡ βουνοπλαγιά. Ξαφνικά τὸ αὐτοκίνητο σταματᾷ. Ὁ δρόμος τέλειωσε.

—Ἐδῶ εἶναι τὸ μοναστήρι; λένε τὰ παιδιὰ καὶ κυττάζουν δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Μὰ δὲν βλέπουν παρὰ μόνον ἓνα κυπαρίσσι, μεγάλο, θεόρατο, μὲ ἀπλωτοὺς κλώνους. Στὴ σκιά του κάθονται μερικοὶ ἄνθρωποι. Λίγο πάρα πέρα βράχοι καὶ μικρὰ δεινδράκια. Τίποτε ἄλλο δὲν βλέπουν. Πουθενὰ μοναστήρι.

—Στὸ μοναστήρι θὰ πάμε περπατώντας, λέει ὁ πατέρας.

Ἐνας ἄνθρωπος ἔφερε τὸ ζῶο του. Ἡ μητέρα καθαλλίκεψε κρατώντας στὰ γόνατά της τὸ μικρὸ Ριρῆ. Στὸ ζῶο φόρτωσαν καὶ τὴν πολυθρόνισα τοῦ Ριρῆ καὶ ξεκίνησαν.

Μπροστὰ πηγαίνει ὁ ἀγωγιάντης τραβώντας τὸ ζῶο, ἀκολουθεῖ ὁ πατέρας μὲ τὰ παιδιὰ. Πῆραν τὸ μονοπάτι ποὺ προχωρεῖ ψηλὰ στὸ βουνό. Ὅλο τὸ μέρος σκεπασμένο ἀπὸ θυμάρια μυρισμένα. Παντοῦ σκορπισμένοι βράχοι. Γυαλίζουν στὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἀνάμεσα στὴν ἀγριάδα καὶ φαίνονται σὰν πέτρες ριγμένες ἀπὸ τὸν οὐρανό.

Ξαφνικά μόλις ἔστριψαν μιὰ καμπὴ τοῦ δρόμου, βλέπουν 5—6 δεινδράκια φυτευμένα σὲ γραμμὴ. Στὸ μέρος ἐκεῖνο ἀρχίζουν καὶ βράχοι θεόρατοι, ποὺ λές καὶ φράζουν τὸ δρόμο. Ἐνα στενὸ μονοπάτι περνᾷ μέσα ἀπὸ τοὺς βράχους. Μὲ προσοχὴ περπατοῦν καὶ νὰ περνοῦν τοὺς βράχους καὶ φτάνουν σ' ἓνα ψηλὸμα. Τὸ θέαμα ποὺ εἶδαν ἦταν μαγευτικό. Κάτω στὰ πόδια τους ἀπλωνόταν μιὰ ἔκταση μεγάλῃ, σὰν μιὰ μικρὴ στρογγυλὴ πεδιάδα. Καὶ ἓνα ὥραϊο στεφάνι ἀπὸ θουνὰ ἀπλωνόταν ὁλόγυρα στὴ μικρὴ πεδιάδα. Πρασινάδα παντοῦ,

δένδρα, χωράφια θερισμένα.

—Νά το μοναστήρι, φωνάζει ο πατέρας.

Προχωρούν τώρα σε δρόμο όμαλό που περνά ανάμεσα από δένδρα.

—Με τα εργατικά τους χέρια οί καλόγρηες μέρωσαν την άγριάδα, λέει ο άγωγιάτης. "Εσκάψαν το χώμα, ξερρίζωσαν τα θυμάρια και βγάζουν το ψωμί τους, από το μέρος αυτό, που ήταν πρώτα άγονο και άγριο, όπως το μέρος που περάσαμε πριν.

—Τί σκληρή δουλειά, λέει η μητέρα.

—Προσευχή και εργασία είναι ή ζωή τους, κυρία, λέει ο άγωγιάτης.

Τώρα περνούν ένα δρομάκι πλατύ με δένδρα στους γύρους και συναντούν μία πλατεία. Εκεί ή μητέρα κατεβαίνει από το ζώο. Τοποθετούν τον Ριρή στην πολυθρόνα του. Ο Νόλης και ή Ρένα κυλούν σιγά - σιγά την πολυθρόνισα και όλοι μαζί μπαίνουν στην αύλή του μοναστηριού.

Δυό καλόγρηες τρέχουν και τους υποδέχονται. Στην αύλή είναι κόσμος πολλός, γυναίκες, παιδιά. Όλοι περικυκλώνουν τον Ριρή και τον χαϊδεύουν. Είναι το άρρωστο παιδί που φέρνουν στη χάρη Της και όλοι το συμπονούν.

Η αύλή είναι στρογγυλή. Γύρω - γύρω κελλιά και προστά σε όλα τα κελλιά λουλούδια πολλά. Όλη ή αύλή έχει φυτευμένα δένδρα έδω κι' εκεί. Στη μέση της αύλης είναι ή έκκλησία και στο βάθος το "Ηγουμενικό. Εκεί ή καλόγρηα ώδήγησε την οίκογένεια του Ριρή.

Με το βασίλειμα του ήλιου χτυπάει γλυκά ή καμπάνα του έσπερινού. Ολος ο κόσμος τρέχει στην έκκλησία. Όμορφη και παραπονετική ή φωνή των καλόγρηων, που ψάλλουν, ύψώνεται άπαλά και συγκινεί κάθε ψυχή.

Μπροστά στην εικόνα της Παναγίας βρισκόταν ή πολυθρόνα του Ριρή. Μιά καλόγρηα τον έσπρωξε ως εκεί. Ο Ριρής, όταν βρέθηκε μέσα στην έκκλησία, ανάμεσα σε τόσα πρόσωπα άγνωστα και κάτω από το φώς άμέτρητων κεριών και καντηλιών, φοβήθηκε. Σήκωσε τα μάτια του για να ζήτηση ανάμεσα στο πλήθος τη μητέρα του. Μα το βλέμμα του έπεσε άπάνω στην εικόνα της Παναγίας. Του φάνηκε πως του χαμογέλασε και είδε τα χείλια της να κινούνται σαν

νά του έλεγαν : «Έγώ είμαι έδω, τί φοβάσαι;» Ο Ριρής πήρε θάρρος, χαμογέλασε κι' αυτός. «Παναγίτσα μου, με κάλεσες στο μοναστήρι σου, ήλθα, κάμε με να περπατώ, σαν τα άλλα παιδάκια». Τα είπε δυνατά τα λόγια αυτά ο Ριρής. Όλων τα μάτια δάκρυσαν και από όλων τα στήθια βγήκε μια θερμή παράκληση στη Μητέρα του κόσμου για το παράλυτο παιδάκι.

Μετά τον έσπερινο άκολούθησε άγρύπνια. Όλος ο κόσμος προσεύχεται με συγκίνηση. Οί καλόγρηες σάν σκιές κινούνται μέσα στο λιγοστό φώς. Η πολυθρόνα του Ριρή ήταν πάλι μπροστά στην εικόνα της Παναγίας. Ο Ριρής τώρα δέν φοβάται πιά. Κυττάζει τις μορφές των άγιων στις εικόνες και χαμογελά. Του άρέσει να άκούη τις καλόγρηες να ψάλλουν, και όταν θυμιατίζουν άνασκήνεται στην καρεκλίτσα του και κυττάζει τον καπνό που βγαίνει ψηλά. «Θά φθάση στον ούρανό; και θά άκούση τη μυρωδιά ή Παναγίτσα;» σκέπτεται ο Ριρής. Μα όχι, νά, ή Παναγίτσα είναι έδω. Τον κυττάζει με τη ματιά της τη γεμάτη καλωσύνη, ο Ριρής χαμογελά...

—Μαμά, άκούεται σε λίγο, στη σιγαλιά της έκκλησίας, ή χαρούμενη φωνή του Ριρή, μαμά, ή Παναγίτσα μου είπε «παιδί μου, αύριο θά περπατήσης».

Τρεμάμενη άνεβαίνει ή φωνή των καλόγρηων, για να εύχαριστήση την "Αγία Μητέρα...

Η αύγή με το ροδίνο της χαμόγελο σκορπά σ' όλη την πλάση τη χαρά της ζωής. Η καμπάνα κτυπά για τη λειτουργία. Σε λίγο ο Ριρής αποκοιμάται στην πολυθρόνα του με το πρόσωπο γυρισμένο στην εικόνα και με το χαμόγελο στα χείλη. Έχει την ύπόσχεση "Εκείνης!...

«Γεσθημανή το χωρίον, κηδεύσατέ μου το σώμα και σ' υιέ και Θεέ μου, παράλαβέ μου το πνεύμα...» άκούγεται να ψάλλη συγκινητικά ή καλόγρηα.

Είναι ή στιγμή που κηδεύεται ή Παναγία. Η σκηνή είναι συγκινητική, ο κόσμος κλαίει. Όποιος δέν έτυχε να δ' ή τις καλόγρηες στις ιερές αυτές στιγμές που περιφέρουν την εικόνα και δέν άκουσε τις μελωδικές τους ψαλμωδίες,

τις παραπονετικές, δέν γνώρισε μεγαλύτερη συγκίνηση.

Μα και ποιός δέ θά συγκινηθ' μπροστή στη νεκρή μητέρα του Θεού;

Η γλυκειά μητέρα του Θεού άφηκε την τελευταία της πνοή στον κόσμο αυτό. Είδε να άνοίγονται μπροστά της οί Ούρανοι ! Ο γλυκός "Ιησούς, ο Θεός της άγάπης και της αλήθειας, πήρε κοντά του τη μητερούλα του. Ποιός δέν θυμάται τους θρήνους της "Αγίας Μητέρας μπροστά στο σταυρό του μαρτυρίου του μονάκριβου παιδιού της; Ποιός ξεχνά τον μεγάλο, τον θείο πόνο, τον πόνο της μητέρας; Στα πόδια του σταυρού του γιου της, σκόρπισε του πόνου της το ματωμένο δάκρυ ή "Αγία Μητέρα !

Και τώρα κηδεύεται, κρύβεται σε τάφο, το σώμα εκείνης που γέννησε το Θεό !... Μυρωδιά άνεβαίνει από τον τάφο της. Μα δέ μένει εκεί' άνεβαίνει στον ούρανό κοντά στο θρόνο του Χριστού. Η εύλογία της έρχεται κατ' ευθείαν από τον ούρανό. Η άγάπη της "Αγίας Μητέρας κάνει κάθε ανθρώπινη καρδιά να σκιρτήσει. Την λατρεύουμε ως χριστιανοί, την σεβόμαστε ως άνθρωποι, την αγαπούμε ως μητέρα και την αισθανόμαστε παντοτεινά κοντά μας. Πάνω από όλον τον κόσμο κυριαρχεί ή εύλογία της.

Όταν οί καλόγρηες έτοποθετούσαν την εικόνα στην ώρισμένη θέση, όλοι οί χριστιανοί είχαν γονάτισει και προσευχόταν.

Ο Ριρής όρθιος στην πολυθρόνισα του κύτταζε δακρυσμένος. "Ορθιος ; Ναι, όρθιος, όρθιος, μόνο αυτός όρθιος..

Σάν είδε πως οί καλόγρηες έβαλαν την εικόνα στη θέση της και έπειτα προσκυνούσαν, κατέθηκε από την πολυθρόνα του και έτρεξε να προσκυνήση κι' αυτός.. Οί άνθρωποι που στεκόταν δίπλα του, παραμερίζουν «θαύμα! θαύμα!...» άκούονται τώρα πολλές φωνές : «Το παιδάκι,... το παράλυτο παιδάκι, περπατεί...». Ο Ριρής σαστισμένος από τις φωνές σταματά στη μέση της έκκλησίας. Οί φωνές για μία στιγμή σταματούν. «Γιατί σ' άς φαίνεται παράξενο ;» λέει ο Ριρής με δυνατή φωνή. «Δέν μου

είπε ή Παναγία πως θά περπατήσω σήμερα;»

Το τί έγινε εκείνη τη στιγμή δέν περιγράφεται. Άλλοι φωνάζουν, άλλοι κλαίνε, άλλοι γελούνε, άλλοι σπρώχνουν και όλοι θέλουν να δουν το παιδάκι που περπατεί. Ποιός μπορεί να περιγράψη την συγκίνηση όλου του πλήθους για το θαύμα της Παναγίας ; Μιά καλόγρηα βοήθησε τον Ριρή να προσκυνήση. Ο πατέρας και ή μητέρα του Ριρή, θαθεία συγκινημένοι, γονάτισαν για να εύχαριστήσουν τη Μητέρα του κόσμου.

Η Παναγία με το θαύμα της αυτό γέμισε την ψυχή του καθενός από τη μεγάλη, την άληθινή έλπιδα της αιώνιας ζωής. Μιά φωτεινή άκτίνα από το φωτοστέφανο της δόξας της, άς φωτίζη τα σκοτάδια της ψυχής μας και άς μάς φωτίζη παντοτεινά το δρόμο της ζωής. Τέλειωσε ή λειτουργία. Όλος ο κόσμος ξεχύθηκε στην αύλή. Στα πρόσωπα όλων φαίνεται ή συγκίνηση. Όλοι θέλουν να δουν τον Ριρή, να του μιλήσουν, να σφίξουν στην άγκαλιά τους το παιδάκι που πήρε την εύλογία της Ουρανίας Μητέρας!

Ύστερα από λίγο ο κόσμος αρχίζει το γλέντι. Πίσω από το μοναστήρι ήταν ένα άλωνι μεγάλο. Εκεί στήσανε το χορό. Τα όργανα παίζουν χαρούμενα. Λυγερές κοπέλλες και λεβεντόκορμα παλληκάρια σέρνουν το χορό.

—Ελα, Ριρή, να χορέψης και σ' ό, του φωνάζουν.

—Α ! όχι, λέει ο Ριρής, ή Παναγία δέν είπε πως θά χορέψω, είπε πως θά περπατήσω. Του χρόνου θά έλθω πάλι στο μοναστήρι της και τότε θά χορέψω. Κάθε χρόνο θά έρχωμαι στο μοναστήρι της, άκόμα και σαν γενώ παπ' άς, θά έρχωμαι.

Όλοι γέλασαν για τα τελευταία αυτά λόγια του Ριρή. Η μητέρα του είπε : «Μεγάλη ή Χάρη σου, Παναγία μου».

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΛΙΝΑΡΔΑΚΗ

ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΚΗΝΟΥΛΑ (*)

(Για πολύ μικρά παιδιά)

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΝΙΚΗ

ΚΩΣΤΑΣ

Ο ΜΠΑΜΠΑΣ

Η ΜΑΜΑ

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ

Ο ΓΕΙΤΟΝΑΣ

Η ΓΕΙΤΟΝΙΣΣΑ

ΧΟΡΟΣ ΓΕΙΤΟΝΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

(Η σκηνή μέσα σ' ένα δωμάτιο)

Νίκη (μόνη) : Ποιος δεν νοιώθει τη χαρά μου, σάν βρεθώ στην κάμαρά μου, να διαβάσω ιστορία, φυσική και γεωγραφία. Πάντα στο νοικοκυριό μου, προτιμώ το μαγερείο μου και μετά το μάθημά μου αρχινώ το κέντημά μου. Τα παιχνίδια δεν μ' αρέσουν και ποτέ δεν θα μπορέσουν πιο πολύ να τ' αγαπήσω, τα βιβλία μου ν' αφήσω. ("Ερχεται ο Κώστας").

Κώστας : Ούφ! Καυμένη και σύ! Τό ξέρομε δα πως είσαι καλή μαθήτρια. Μά' αψε και λίγο το βιβλίο. "Ελα να πάμε κάτω στον κήπο να παίξουμε. Είπα και του 'Ανδρέα νάρθη..

Νίκη : "Όλο και παιχνίδια, Κωστάκη; Δεν θα μελετήσης και σύ λίγο; Αύριο είναι Δευτέρα και δεν ανοίξεις ακόμα βιβλίο. Τί θα πής όταν σε σηκώση στο μάθημα ο δασκαλός σου;

Κώστας : Ού! Είναι τόσο εύκολα τα μαθήματα που μπορώ να τα μάθω και στο διάλειμμα. "Η γραμματική δεν είναι και σπουδαίο πράγμα. ("Απαγγέλλει") : "Ονομαστική ο ταμίας, γενική του ταμίας, δοτική τον ταμίαν, αιτιατική του ταμία και κλητική ω ταμία.. (στη Νίκη) : Αϊ;

Νίκη : Δεν ξέρεις τίποτα, αδελφί μου, Γενική του ταμίου, δοτική τον ταμίαν, αιτιατική..

Κώστας : Αυτά που λές, Νίκη,

«σφαίρο» μπορεί να εκφραστεί, την οποία ξέρω. Ν. Λάβδας, Καρα-

είναι ψεύτικα. Δεν ξέρεις να κλίνης ονόματα της πρώτης κλίσεως. Τα ξέχασες, φαίνεται.. Μά' ελα τώρα να παίξουμε μπάλλα..

Νίκη : "Όχι τώρα. Δεν έχω καιρό. Θα μάθω καλά τη γεωγραφία μου και έπειτα θα τελειώσω τον Νομόν "Ηλείας στο χάρτη.. "Εχομε καιρό για μπάλλα.

Κώστας : "Εγώ πάω.. "Αν μετανοήσης και ζηλέψης, έλα κάτω. Θα σε παίξουμε.

Νίκη : Βλέπω πως δεν τ' αφήνεις εύκολα τα παιχνίδια σου, Κωστάκη. Μην ξεχνάς όμως ότι το βράδυ θα σε ρωτήση το μάθημά σου ο μπαμπάς. "Επειτα δεν φοβάσαι μη σε αφήση ο δασκαλός σου τιμωρία;

Κώστας : "Ως το βράδυ έχω καιρό. Φεύγω..

Νίκη : "Έχεις ένα πείσμα..

Κώστας : Ναί, πείσμα. "Αν θέλης έλα και σύ. Τώρα που λείπει μάλιστα η μαμά.. "Ελα να παίξουμε βόλεϋ..

Νίκη : "Εγώ, ξέρεις πως δεν αγαπώ τις μπάλλες.

Κώστας : "Α, ναί. Μη θέλης τάχα να παίξουμε τις κουκλές; Πφ! Χάρα στο πράγμα..

Νίκη : Μά ούτε και τις κουκλές. "Όταν πια διαβάσουμε, να πάμε με τον μπαμπά στο παιδικό θέατρο.

Κώστας : "Ωραία. Σύμφωνα. "Ως που να έρθη ο μπαμπάς, πάμε να παίξουμε και έπειτα πάμε στο θέατρο. Θα κατεβάσουμε την κούνια που προτιμάς και βόλεϋ παίζουμε αύριο..

Νίκη : "Όχι, δεν έρχομαι.

Κώστας : "Εγώ πηγαίνω. "Αν μετανοιώσης έλα να με βρής. "Αντίο.... (Φεύγει).

Νίκη (μόνη) : Κακόπαιδο! Δεν μελετάς ποτέ σου. Μήπως τουλάχιστον φρονιμεύεις.. ("Ερχεται ο μπαμπάς"). "Α, ήρθατε, μπαμπά;

Ο Μπαμπάς : Λοιπόν, είναι έτοιμη η κορούλα μου; Στίς 6 αρχίζει η παράσταση στο παιδικό θέατρο. "Επήρα τα εισιτήριά σας και τώρα έτοιμασθήτε.

Νίκη : "Εγώ, μπαμπά μου, σε λίγο θα είμαι έτοιμη. "Εχω να διαβάσω ακόμη στο χάρτη μου και έπειτα θα ντυθώ να φύγουμε.. "Ο Κώστας θάρρη, μπαμπά;

Ο Μπαμπάς : Γιατί να μην έρθη; Αυτός δα γίνεται σάν τρελλός για το παιδικό θέατρο! Πού είναι τώρα;

Νίκη : Νά, τώρα κατέθηκε κάτω.. "Εγώ πηγαίνω να διαβάσω, μπαμπά.. (Φεύγει).

Ο Μπαμπάς (μόνος) : Πως φαίνονται ευχαριστημένα τα παιδιά μου! "Α! Τ' αγαπώ τόσο πολύ που δεν μπορώ να τους στερήσω τίποτε. Φαντάζομαι τη χαρά τους για το παιδικό θέατρο. "Εκείνος όμως ο Κώστας.. "Α! Τί ζωηρό παιδί. "Εμοιασε φαίνεται του μπαμπά του.. "Η Νίκη μου όμως; Δεν μπορώ να πω τίποτα γι' αυτό το κορίτσι. Διάβασμα, κέντημα, νοικοκυριό.. Πως να μη καμαρώνουμε εμείς οι γονείς με τέτοια βλαστήρια;

("Ερχεται βιαστική και ταραγμένη η Μαμά).
Η Μαμά : Πολύδωρε! Πολύδωρε! Πού είναι τα παιδιά;
Ο Μπαμπάς : Τί τρέχει, Ευανθία; Γιατί έχεις χάσει το χρώμα σου;
Η Μαμά : "Αφησέ τα αυτά, Πολύδωρε, και πές μου πού είναι τα παιδιά;

Ο Μπαμπάς : "Εδω είναι τα παιδιά, Ευανθία. Μην ανησυχής. "Ετοιμάζονται για το θέατρο.

Η Μαμά : "Α! Δόξα σοι ο Θεός! Δεν ξέρεις.. (Κάθεται σε μια καρέκλα)... πόσο τρόμαξα!.. "Ενας μικρός, λένε τα παιδιά της γειτονιάς, ένω έπαιζε μπάλλα, έπεσε κι' έσπασε το πόδι του....

Ο Μπαμπάς : "Εδω είναι τα παιδιά, Ευανθία. Μην ανησυχής. "Ετοιμάζονται για το θέατρο.

Η Μαμά : "Α! Δόξα σοι ο Θεός! Δεν ξέρεις.. (Κάθεται σε μια καρέκλα)... πόσο τρόμαξα!.. "Ενας μικρός, λένε τα παιδιά της γειτονιάς, ένω έπαιζε μπάλλα, έπεσε κι' έσπασε το πόδι του....

Ο Μπαμπάς : Ού, καυμένη Ευανθία, όλο το κακό βάζεις με το νου σου. Τα παιδιά μας είναι μέσα. Μόνο τα άπρόσεκτα παιδιά παθαίνουν τέτοια πράγματα.

Η Μαμά (σηκώνεται) : Πάω να ιδω τουλάχιστον αν έτοιμάσθηκαν.. (Πηγαίνει προς το δωμάτιο των παιδιών ενώ έρχεται η Νίκη).

Νίκη : Τελείωσα, μπαμπά. Θάρρητε και σεις, μαμά;

Η Μαμά : "Όχι, αγάπη μου. (Την αγκαλιάζει). Θα πάτε με τον μπαμπά. "Εγώ θα δεχθώ τη θεία Πηνελόπη.

Νίκη : "Ο Κωστάκης ήρθε;

Η Μαμά : Δεν είναι μέσα;
Ο Μπαμπάς : Λείπει ο Κώστας;

("Ερχεται η υπηρέτρια).

Η Υπηρετρία : Κυρία, ένα κακό έγινε στον Κωστάκη..

Η Μαμά : Τό είπα εγώ! "Εχτύπησε το παιδί!..

("Από το βάθος της σκηνής έρχονται δύο παιδιά κρατώντας τον Κώστα που έχει το δεξιό του πόδι κρεμασμένο και δεμένο με μαντίλι: "Ακολουθούν παιδιά και γείτονες. Τον Κώστα τον βάζουν να καθήση στην καρέκλα).

Η Μαμά : Παιδί μου! (Τρέχει και τον αγκαλιάζει).

Κώστας : Μαμά μου, πονώ..

Ο Μπαμπάς (πλησιάζοντας) : Πως έγινε, παιδί μου, Γιατί δεν προσέχεις;

Ο Γείτονας : Μη φωνάζης, μη φοβάσαι. Θα περάση. Βάλ' το σ' ένα μαξιλάρι.

(Στο μεταξύ απλώνει το πόδι ο Κώστας σ' ένα μαξιλάρι).

Η Μαμά : Είχα πάντα κάποιον τρόπο και συχνά μ' ανησυχία..

Νάξερα τί δυστυχία, τί κακές στιγμές μάς ήρθαν, συμφορές τρανές μάς βρήκαν!

Η Γείτονισσα : Ποιος δεν ξνοίωσε τον πόνο

από χτύπημα στο πόδι!

Πότε σφάζει και σπαράζει κι' όλο σφίγγει σάν χταπόδι.

(Στο μεταξύ η Μαμά και η Νίκη του λύνουν το πόδι και του βάζουν φάρμακα).

Η Μαμά : Στάσου, στάσου! Μην κουνιέσαι!

Μη φοβάσαι, μην τραβιέσαι.

Με δευξενέ λιγάκι να στο πλύνω και βαμβάκι.

(Μένει ακίνητος προς στιγμήν ο Κώστας).

Κώστας : Πως με τσούζει, πως με σφάζει!

Νά, εκεί το αίμα στάζει.

Μου ξαλάφρωσε τον πόνο.

Νά μ' αφήστε λίγο μόνο.

Σας ζητώ αυτή τη χάρι, για να πέσω στο κρεβάτι να ξεπλώσω το ποδάρι.

Νίκη : Τώρα δεν πονείς πιά, Κωστάκη μου;

(Συνέχεια στη σελίδα 1608)

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Μεταξύ φεμινισμού και παραδόσεως

ΤΗΣ Κας ΖΩΗΣ ΦΡΑΓΚΟΥ

Είναι μάταιο ν' αντιτίθεται
κανείς σ' ό,τι θέλει ή φύσις.

ΛΟΜΠΡΟΖΟ

«Όποιος σταμάτησε για μιά στιγμή στο βίο του, σ' ώρες χαρούμενες ή σ' ώρες δυστυχισμένες, κι' έστρεψε πίσω του, και είδε να περνούν μπροστά του τα περασμένα χρόνια του, αυτός κατάλαβε βέβαια πόσο λίγο είναι ο ίδιος υπεύθυνος για το δρόμο που πήρε ή ζωή του. Είτε στον τίμιο αγώνα της δουλειάς έδόθηκε, είτε άδικα σπατάλησε τις δυνάμεις του στην τεμπελιά και σε κουτές διασκεδάσεις, ο έπαινος ή η καταφρόνια ανήκουν τόσο λίγο σ' αυτόν!

Πραγματικά εκείνος, που έδωσε την πρώτη ώθησι είναι ο υπεύθυνος. Εκείνος, που το ένέπνευσε τις πρώτες ιδέες και σύμφωνα μ' αυτές τον έκαμε να βλέπει ύστερα τον κόσμο, εκείνος που το έδωσε τις πρώτες συνήθειες, που το άφάιρεσαν ύστερα την ανεξαρτησία, εκείνος είναι ή κυρία αίτια. Τα κατόπιν είναι συνέπεια. Έπρεπε να γίνουν. Τρέχει ύστερα ή ζωή του ανθρώπου σαν το γοργό ποτάμι. Στην πηγή δεν μπορεί να γυρίση πιά, μιά και ξεκίνησε. Ν' αλλάξη τη διεύθυνσι; Είναι τόσο δύσκολο που λίγοι άνθρωποι το κατορθώνουν. Οί πολύ δυνατές φύσεις. Οί άλλοι, οί πολλοί, θεληματικά ή όχι, θα εξακολουθήσουν το δρόμο που μιά φορά τους έδειξαν. Κι' αν ή πρώτη ώθησις έχει μεγάλη σημασία για τον άνδρα, πολύ πιο μεγαλύτερη έχει για τη γυναίκα. Αυτή μπορεί πιο δύσκολα να ξαναφτιάξη την ζωή της. Ίσως γιατί επηρεάζεται ευκολότερα από τον άνδρα, ίσως γιατί αντιδρά μ' ολιγώτερη δύναμι και προσαρμόζεται πιο γρήγορα στο περιβάλλον, που τη βάζουν, ή ίσως γιατί ή κοινωνία κρίνοντας την γυναίκα αωστηρότερα — αν και την νομίζει πιο αδύνατη — της επιτρέπει με μεγαλύτερη δυσκολία ν' αλλάξη το είδος της ζωής της. Το βέβαιο είναι, ότι το πρώτο βήμα έχει πολύ μεγάλη σημασία για τη γυναίκα.

Γι' αυτό μιά μάνα είναι πάντα πιο σκεπτική, όταν έχη ν' αναθρέψη κορίτσι. Νοιώθει, πώς έχει μεγαλύτερη ευθύνη για τη ζωή της κόρης της. Ποιά δρόμο να της δείξη;

Γύρω της παλαίουν τα δυο ρεύματα της εποχής μας. Ο φεμινισμός ζητώντας την τέλεια εξίσωσι της γυναίκας με τον άνδρα, κι' ή παράδοσι θέλοντας να την κρατήσει μέσα στο σπίτι της και να την περιορίση στον παλιό της ρόλο. Ο πρώτος φαίνεται πώς θα υπερισχύση, μά και ο δεύτερος πολλές φορές είναι ισχυρός. Γιατί αυτός έχει μαζί του την παράδοσι, την παντοδύναμη συνήθεια, και ζη ακόμα μέσα μας κι' ασυνείδητα διευθύνει τη ζωή μας, κληρονομία από τους προγόνους μας. Αυτόν τον ξέρει ή σημερινή μητέρα, τον ξέρει. Σύμφωνα με τις ιδέες του την άνανθρεψαν. Θυμάται, πώς από μικρό παιδί της έπνιγαν κάθε προσπάθεια για ν' αναπτύξη το άτομό της. «Τα κορίτσια δεν έχουν γνώμη», έλεγε ο πατέρας, κι' ή μητέρα της κουνούσε το κεφάλι επιδοκιμάζοντας. Τ' αδέρφια της, ακόμα και τα πιο μικρά, με τον καιρό γίνονταν άνθρωποι κι' έφτειαναν τη ζωή τους. Αυτή έπρεπε να μείνη διαρκώς παιδί περιμένοντας να παντρευθί. Ίσως τότε θα της επέτρεπαν να γίνη άνθρωπος! Κι' όταν ή στιγμή του γάμου της έφθασε κι' έπληγε στο καινούργιο σπίτι της, τότε κατάλαβε πώς ή έλευθερία δεν είναι για το φύλο της, και πώς μονάχα άλλαξε άφέντη. Ός άτομο δεν της επέτρεπε ο άνδρας της να ζήση, όπως δεν της το είχε επιτρέψει και ο πατέρας της. Πάντα ή ίδια πίεσις της ατομικότητός της. Κι' αυτή ήταν πάλι τυχερή. Παντρεύθηκε γρήγορα κι' ήρθαν τα παιδιά και τότε άρχισε να καταλαβαίνει τον έαυτό της ικανοποιημένο. Είχε ένα πραγματικό σκοπό ή ζωή της. Αισθάνθηκε πώς είχε μέσα της δυνάμεις — δυνάμεις είναι αλήθεια άτροφημένες από την λαθεμένη άνατροφή που έλαβε — μά που θα προσπαθούσε να τις αναπτύξη για το χατήρι των παιδιών της. Για-

τι άλλοιότικα πώς θα τα ώδηγούσε στη ζωή; Μακάρι να μην είναι πολύ άργά!

Όλα αυτά σκέπτεται ή μητέρα χωρίς πικρία. Δέ θέλει να κατηγορήση αυτούς, που της τα επέβαλαν, τους γονείς της, τον άνδρα της. Θύματα της εποχής τους ήταν κι' αυτοί. «Ό,τι έκαμαν ήτο από καλή θέλησι, νόμιζαν πώς την κάνουν ευτυχισμένη απομακρύνοντας απ' αυτή κάθε κόπο και φροντίδα για τη ζωή. Έφθειραν την υγεία τους από την υπερβολική εργασία, για ν' αναπαύεται αυτή, χωρίς να νοιώθουν, πώς από την υπερβολική άνάπαυσι έφθείρετο κι' αυτή κοντά τους κι' άτροφούσαν κι' ενεκρώνοντο οί ψυχικές της δυνάμεις. «Δέ γυνώριζω τίποτε που να κάνη τα ανθρώπινα πιο δυστυχισμένα και πιο επικίνδυνα από πνιγμένες ικανότητες κι' από τις ευγενείς άνάγκες που δεν έξεπληρώθησαν» γράφει ο Γάλλος κληρικός Duranlou, και συμπεραίνει: «γι' αυτό βλέπομε να παίρνουν οί γυναίκες στρεβλωμένους και κακούς δρόμους. Τις σύρει ή άγνοια, δεν ξέρουν ούτε να εκλέγουν, ούτε να κρίνουν, ούτε να συγκρατιούνται. Έδω είναι το μυστικό τόσων παραστρατημάτων, τόσων αθλίων επιπολασιότητων».

Δεν σάς φαίνεται πώς ή μητέρα με την αγάπη της ζωγραφίζει ελαφρότατα τα σφάλματα εκείνων, που την άνανθρεψαν και πώς ο Duranlou περιγράφει πιο δίκαια τη δυστυχία, που ή πίεσις φέρει στον άνθρωπο; Πώς άλλοιως να έξηγησθί κανείς την κούφια κοσμική ζωή, που παραδέχονται να ζήσουν οί κοσμικές γυναίκες; Πώς να έξηγήση, ότι κατάδέχεται ένα κορίτσι να στήνη ενέδρες για να βρή σύζυγο, πράγμα τόσο έξευτελιστικό και ταπεινωτικό γι' αυτό; Κι' ότι επαναστατεί σαν του εμποδίζουν την άνάπτυξι;

Αί, όχι, στο κορίτσι δέ θα δώση άνατροφή όμοια με τη δική της, σκέπτεται ή μητέρα. Το θέλει πιο ευτυχισμένο. Όπως στα άγόρια της θα προσπαθήση να αναπτύξη ό,τι τους χάρισε ή φύσις, έτσι και στα κορίτσια της. Θέλει να μορφωθούν ελεύθερα και να γίνουν άνθρωποι. Γι' αυτό είναι πάντα ευνοϊκή στις ιδέες του φεμινισμού. Βλέπει τα κορίτσια του κόσμου να πηγαινοέρχονται ελεύθερα, ζωηρά κι' ευχαριστημένα, χαμογελά σαν σκέπτεται, πώς όλοι οί δρόμοι της ζωής είναι άνοικτοί στην κόρη της.

Μπορεί να μορφωθί όπως θέλει, να διαλέξη ό,τι έπάγγελμα της άρέσει. Το κορίτσι της θ' αναπτυχθί ως άτομο, πράγμα που αυτή στερήθηκε, και θ' άποκτήση την υλική και ήθική του άνεξαρτησία. Οί σημερινές μητέρες, δυσηρεστημένες από την δική τους άνατροφή και ζωή, σπρώχνουν, χωρίς να το καλοσκεφθούν, τα κορίτσια τους στο φεμινισμό. Με μεγάλη ευχαρίστησι τα στέλλουν στα άγορίστικα σχολεία και τα ρίχνουν στην επαγγελματική πάλη.

Θα ευτυχίσουν άρα γε μ' αυτή την άνατροφή τα κορίτσια μας; Είναι ή γυναικεία φύσις όμοια με την άνδρική; Έχουν τον ίδιο προορισμό; Κι' αν όχι, μπορεί να γίνη ευτυχισμένο ένα κορίτσι, έπειδή θ' ακολουθήση τις άγορίστικες σπουδές; «Αν ή γυναικεία ψυχή είναι διαφορετική, μπορεί να αισθανθί άλλη θινή χαρά κάμνοντας όλα τα άνδρικά έπάγγελα;

Πρίν όμως άπαντήσωμε σ' αυτά, άς δούμε ποιά είναι τα άποτελέσματα του φεμινισμού στις Ήνωμένες Πολιτείες. Εκεί υπάρχει άφθονία γυναικών, που έχουν τελειώσει γυμνάσια, πανεπιστήμια ή άνώτερες σχολές. Συχνά άπαντά κανείς γυναίκες γαστρούς, βιολόγους, διευθύντριες γυμνασίων κλπ. Εκεί είναι φανερά πιά τ' άποτελέσματα της υπερβολικής επαγγελματικής εργασίας των γυναικών, κι' αν ή μεγάλη άτομική εξέλιξις είναι για το καλό της γυναίκας και της φυλής.

Ο Ralph Wait Parsons, ένας από τους διασημότερους επιστήμονας της Αμερικής γράφει: «Το σύστημα της άγωγής μας που σπρώχνει τις γυναίκες ν' ακολουθούν σπουδές επιστημονικές, όλο και δυσκολώτερες για να συναγωνισθούν με τον άνδρα, έχει ως άποτέλεσμα συνηθισμένο να καταστρέφη την υγεία των κοριτσιών με ασθένειες όπως ή άναμία, οί ασθένειες του στομάχου και κυρίως οί νευρικές παθήσεις».

Κι' άλλοι συγγραφείς κάνουν τις ίδιες παρατηρήσεις. Η υγεία της γυναικός βλάπτεται από την έντονη επαγγελματική πάλη και δραστηριότητα. Γίνεται ασθενέστερα ως άτομο και δεν έχει δυνάμεις για να εκτελέση τον προορισμό του φύλου της. Οί γυναίκες που εργάζονται σ' έπάγγελα έχουν ελαττωμένη ικανότητα για την έγκυμοσύνη και το θήλασμα. Αφού λοιπόν στην Αμερική, όπου ο κόσμος ζη υγιεινότερα και

ή εκπαίδευσις είναι καλύτερη, ό φεμινισμός, με την τάσι του να εξισώση την γυναίκα με τον άνδρα, έβλαψε, σκεφθήτε μητέρες, πόσο θά βλάβη τα κορίτσια σας!...

Τί πρέπει να γίνει λοιπόν; Να γυρίσωμε πίσω; Να δώσωμε στα κορίτσια μας την ανατροφή που θέλει ό Rousseau για τη Σοφία του; Να έμποδίσωμε τις γυναίκες ν' αναπτύσσωνται ως άτομα και να τις περιορίσωμε στη ζωή του είδους; Να τις αναθρέψωμε μονάχα για τον προορισμό του φύλου τους; Με τί δικαίωμα θά καταδικάσωμε μία ψυχή να πεθάνη από μαρασμό; Το πράγμα θά ήταν έγκληματικό, όχι μονάχα γιατί είναι ανήθικη κάθε ενέργεια που πιέζει και έμποδίζει ένα όν ν' αναπτυχθή, αλλά και γιατί ούτε τον προορισμό του φύλου της θά μπορούσε να εκτελέση καλά μια τέτοια καθυστερημένη μητέρα. Γι' αυτό θά έπρεπε να ταξιδιά της μία μητέρα που φυτοζωεί;

«Υστερα υπάρχει και η ανάγκη και η αὐτήν κι' οί θεοί πείθονται. Οί οικονομικοί όροι της ζωής είναι τέτοιοι σήμερα, που το κορίτσι πρέπει να εργασθῇ επαγγελματικά. Στο σπίτι του μέσα δέν έχει πολλή εργασία. «Ό,τι άλλοτε έφτειαναν οί γυναίκες σπίτι τους, το έτοιμάζουν τώρα τα εργοστάσια φθινότερα, αν όχι και καλύτερα. Το κορίτσι λοιπόν πρέπει να εργασθῇ παραγωγικά, ούτε μπορούμε, άλλ' ούτε πρέπει να το αφαιρέσωμε αὐτό το δικαίωμα. Γιατί η εργασία, όπως ωφελεί ήθι-

κώς τον άνδρα, μεταμορφώνει όμοια και τη γυναίκα.

«Δείξατε στη γυναίκα ένα καθήκον σοβαρό ή καλύτερα κάμετέ την να το αγαπήση — γιατί μονάχα αγαπώντας το θά θελήση να δώση τον εαυτόν της σ' αὐτό — και θά δῆτε να μεταμορφωθῇ, να δώση ό,τι καλύτερο έχει, κι' αντί καταστροφῆς να φέρη εύλογία στην κοινωνία που ζῇ» γράφει ό Marion.

Πώς θ' ανατραφῇ λοιπόν το κορίτσι χωρίς να πιεσθῇ ή ατομικότης του; Πώς θά καλλιεργῇ όλες του τις ικανότητες, ώστε ν' αξίζει όσο μπορεί περισσότερο; Πώς θά μορφωθῇ ή γυναίκα, ώστε να εκπληρώση καλά το ρόλο της κοντά στον άνδρα της και στην οικογένειά της, αν της δοθῇ ή εύκαιρία να σχηματίσῃ μία; Πώς το κορίτσι θ' αποκτήσῃ επαγγελματική μόρφωση, πώς θά εργασθῇ χωρίς να βλάβη την υγεία του; Πώς θά συνδυασθοῦν οί ατομικές με τις φυλετικές ανάγκες; Έδω είναι το πρόβλημα.

Η μητέρα στις ενέργειές της ας θυμᾶται τά λόγια της Gina Lombroso, της Ιταλίδος Ιατροῦ: «Ανατρέφειν ένα παιδί, μεταδίδειν σ' αὐτό την πείρα σου, εξισώνειν τά έξοδα πρὸς τά έξοδα συμπεριβάλλειν τά ένδιαφέροντα και τις διαφορές όρέξεις των μελών της οικογενείας, είναι πράξεις που δέν απαιτοῦν μικρότερο κόπο και ειδικότητα από τη συγγραφή ενός μυθιστορήματος ή το σκάλισμα ενός αγάλματος».

ΖΩΗ ΦΡΑΓΚΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1615)

Κώστας: Είναι τόσο λίγο που γρήγορα θά μου περῇ έντελώς.

Η Μαμά (στος γείτονες): Σας ευχαριστώ, κορίτσια και σας καλά μου παιδιά, που τον έβοθησάτε. «Ας του γίνῃ τουλάχιστον μάθημα να μην κάνῃ τρέλλες στα παιγνίδια του. Τα παιδιά πρέπει, όταν παίζουν, να παίζουν φρόνιμα και γνωστικά παιγνίδια και πρό πάντων να μη παίζουν επικίνδυνα. (Στόν Κώστα): «Ε, Κωστάκη μου; Θά προσέχης από δώ κι' έμπρός;

Κώστας: Ναι, μαμάκα μου. (Αγκαλιάζει τη Μαμά του και ανασπνόμενος λέγει):

Φοβερό, παιδιά μου, να πονάτε. Το δικό μου μην ξεχνάτε

ποδαράκι χτυπημένο με σουβλιές και ματωμένο.

Ολοιμαζί: Φοβερό, παιδιά μου, να πονάτε!

Το δικό του μην ξεχνάτε ποδαράκι χτυπημένο με σουβλιές και ματωμένο.

Νίκη: Για παιγνίδι που μ' άρέσει έχω πάντα το βιβλίο.

Εύτυχής όποιος μπορέσῃ ν' αγαπήσῃ το σχολείο.

Ολοιμαζί: Για παιγνίδι που ν' άρέσῃ

έχει πάντα το βιβλίο.

Εύτυχής όποιος μπορέσῃ ν' αγαπήσῃ το σχολείο.

Αύλαία

Ζ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Το άστέρι του σπιτιού

JULIETTE FONVIELLE

«Ησυχία... όλα κοιμούνται... Μέσα στην νύχτα τη γαλήνη το φύσημα του αέρα γίνεται πιο έλαφρό. Κανένας θόρυθος... Ο ούράνιος θόλος πιά σκοτεινιάσε και φάνηκε ένα άστέρι!

Είναι το πρώτο άστέρι στα ωραία και κρύα χειμωνιάτικα βράδυα το άστέρι των Χριστουγεννιάτικων νυχτιών που είναι ποτισμένες με πίστη κι' έλπίδα. Είναι το άστρο που φέγγει στις καλοκαιρινές ζεστές νύχτες που μοσχοβολούν από την ανάσα των λουλουδιών, φορτωμένα από ήλιο και φως.

Συγκινητικό άστέρι! Ανεβαίνει στον όρίζοντα, μεγαλώνει και λάμπει. Η παρουσία του ένθαρρύνει τον ταξιδιώτη, το φως του βοηθεί τον άργοπορημένο βοσκό. Το θείο χέρι που κινεί τα άστρα, τα στοιχειά και τον κόσμο δίνει στο άστέρι την ώρισμένη του θέση. Είναι εύτυχισμένο που φωτίζει συγχρόνως τον έρημικό κήπο, το σιτάρι στο χωράφι και το οικογενειακό σπιτάκι. Φωτίζει το έξοχικό μονοπάτι, το βαθύ δάσος, το σκοτεινό σοκάκι. «Όσο κι' αν ο δρόμος είναι μακρύς και σκληρός το άστέρι είναι εκεί φωτεινός οδηγός κινούμενος και μόνιμος μέσ' στους ούρανους. Πάνω στα κύματα ο θαλασσινός βλέποντας το οδηγεί το καράβι του, ενώ ο κομποιός προμελετώντας το κρίμα του κρύβεται από τη φωτερή του λάμψη.

Άστέρι τ' ούρανοῦ! Άστέρι του σπιτιού! Είσαι το ίδιο στα μάτια μου. Κάθε χριστιανικό σπίτι είναι ένα σύμπαν στη διάθεση της τρικυμίας, του πόνου, της χαράς και της αγάπης' μία χαριτωμένη δύναμις κυβερνά τα γεγονότα, διευθύνει τη ροπή των πραγμάτων: είναι ή γυναίκα, το άστέρι αὐτό του σπιτιού. Ίδια με το άστέρι έτοποθετήθη από το Θεό και χωρίς ν' άνησυχῇ για τα έξωτερικά βασιλεύει εκεί μέσα ήσυχη και γαλήνια.

Φωτίζει το σπίτι, γιατί φέρει μέσα της το φως που έχουν οί άγιες και ειλικρινείς ψυχές. Φωτίζει και θερμαίνει όσους την πλησιάζουν, γιατί άπ' επάνω της βγαίνει μία δύναμη γοητευτική, ή δύναμη της αγάπης.

Είναι ό πολύτιμος και σίγουρος οδηγός, γιατί γνωρίζει τον ίδιο δρόμο που οδηγεί στην αιώνιο βασιλεία.

Το άστέρι του σπιτιού καθορίζεται από τον Θεό. Ο ρόλος που της δόθηκε είναι να εργάζεται για την ένότητα της οικογενείας. Οί όλοφώτεινες συμβουλές που δίδει την κάνουν ν' άκτινοβολῇ. Αλλά το χαρακτηριστικό της είναι ή σταθερότης!

Όταν ή γυναίκα - άστέρι σέβεται την θεία τάξη και συγκατατίθεται να φωτίσῃ μόνο ένα ώρισμένο σημείο, όταν δέν διστάζῃ να θυσιάζεται για την οικογένεια, τότε μεγαλώνει και αρχίζει την ενεργητική και πραγματική του δράσι.

«Θέλω να λάμπω μ' όλη μου τη δύναμη, λέγει έφ' όσον είμαι το φως της οικογενείας, όφείλω να φανώ αξία του ρόλου μου».

Στη μικρή αὐτή γωνιά της γῆς, στο ταπεινό σπίτι, βρίσκεται το μυστικό της αληθινῆς χαράς που αίσθάνεται κανείς ζώντας κάτω από το βλέμμα του Θεού. Το άκτινοβόλημα της Χριστιανῆς γυναίκας βρίσκεται σε άμεση σχέση με την έσωτερική της ζωή. Η έντατικότης της άρετῆς της όφείλεται στη βαθειά εὐσεβεία. «Η προσευχή της πιστῆς καρδιάς διαπερνά τους ούρανους», λέγει ο εκκλησιαστής. «Ετσι και ή προσευχή της καλῆς μητέρας ρίχνει πάνω στο σπίτι μία άφθονη δρόσο από χάρες και ούράνιο φως.

Το άστέρι έρχεται από το Θεό... Δημιουργημένο από Έκείνον είναι ή ανταύγεια του αιώνιου φωτός που ξεπλώνεται σ' όλους πάνω από τα σκότη. Δέν έλαβε από το Θεό την λάμψη του για τον εαυτόν του. Η όμορφιά του υπηρετεί τη δόξα του Κυρίου στην άπεραντων σύνη του ούρανού θόλου: «Ετσι το άστέρι του σπιτιού δέν πήρε τά δώρα της χάριτος για τη δική του άγιοποίηση μόνο, αλλά για να υπηρετήσῃ μ' αὐτό το μέσο όλη την οικογένεια και δι' αὐτῆς το Θεό.

Η μητέρα - άστέρι καλή και εիրνοποιός σκορπάει όλα τα μικρομίσῃ και γλυκαίνει τον πόνο. Νύχτα και μέρα το

ταπεινό άστέρι έπαγρυπνεί στην κούνια του παιδιού, κοντά στο τραπέζι της έργασίας όπου ώρες ολόκληρες ό σύζυγος κοιτάζει... "Ό,τι και να συμβή ή μητέρα δεν ταράζεται. Αμετάβλητη έπαγρυπνεί πιστή στην άποστολή της. Κι έτσι σκορπώντας γύρω μια τόσο αγάπη το σπίτι της γίνεται ένα άσυλο ειρήνης. Το άστέρι οδηγεί.

Τό άστέρι του σπιτιού είναι ό οδηγός που φέρει στον Θεό.

Οί καρδούλες των παιδιών που ανοίγονται κάτω από την οικογενειακή στέγη δεν έχουν παρά ν' ακολουθήσουν το δρόμο που τους έχαραξε ή μητέρα.

Γι' αυτό καθαρίζει το μονοπάτι της συνειδήσεως από τη νύχτα της άμαρτίας... έμπνέοντάς τα μια βαθειά άποστροφή για ό,τι άτιμάζει.

Παρουσιάζεται στο πρώτο βλέμμα του παιδιού της, του μικρότερου που άνήσυχο μπαίνει στη ζωή:

«Έλα, του λέγει, έλα πιο ψηλά, πάν-

τα ψηλότερα. Τα όμορφα άγνά σου μάτια άς ψάχνουν στο γαλάζιο τ' ουρανού, για να βρουν το Θεό. Είμαι ή άγγελιαφόρος του, παιδί μου, άφησέ με να σ' όδηγήσω...».

"Όταν άλλοτε οί μάγοι ζητούσαν το Παιδίον—Ίησού, το άστρο φάνηκε, ώδήγησε τα διστακτικά των βήματα και μπρός στη φάτνη έγειραν τα μέτωπά των με συγκίνηση.

"Όταν ή άμφιβολία και ή πλάνη πολιορκούν την οικογενειακή φωλιά, ή μητέρα - άστέρι ύψώνει τη γοητευτική φωνή της : «Έλάτε οί αγαπημένοι της καρδιάς μου. Ακολουθήστε με χωρίς να κυττάξετε πίσω σας... Μη πλησιάζετε τους λασπωμένους βάλτους, τα γεμάτα δάση, από πεινασμένα λεοντάρια. Έλάτε... δεν είμαι τίποτε στο άπειρο των κόσμων, αλλά έλάτε και θα σάς οδηγήσω σ' Εκείνον... Σ' Εκείνον, την Άλήθεια και τη Ζωή».

(Μετάφρ.)

ΑΣΠΑΣΙΑ ΖΑΧΑΡΙΟΥ

ΑΝΤΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ

ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ

Μά πως λοιπόν συνέβησαν όλα αυτά; Τώρα δεν θυμάται άκριβώς. Ένας άόριστος πόνος που άπελπίζει, μια κρίσις που σάς καρφώνει στο κρεβάτι, σκιές γνωστές που κινούνται, ένα δωμάτιο σε άκαταστασία, άγνωστα σχήματα που πλησιάζουν... Μετά το φορείο, ή δύσκολη κάθοδος, ή έγκατάστασις στο περιφορητό νοσοκομείο, ή άφιξις σε μια πολύ μεγάλη αίθουσα. Και ή νύχτα, μια βαθειά νύχτα άπ' όπου βγαίνει κάθε τόσο κάτι το χαώδες, το άσχημο, το άτελείωτο, για το όποιο δεν μπορεί κανείς να πη άν είναι έφιάλτης ή πραγματικότητα.

Αλλά ένα πρωί, ένα υπέροχο πρωί, τα σκοτάδια διελύθηκαν και το Νο 9 της αίθούσης Ξ. αίσθάνθηκε ότι ξαναρχόταν στη ζωή.

Έπειδή λοιπόν υπέφερε και τώρα πια δεν υποφέρει σχεδόν καθόλου ή άρρωστη του Νο 9 άπολαμβάνει τις μικροχαρές που φέρει ή άνάρρωσις.

Πρώτα άς άρχίσουμε από τις προτιμήσεις της, την καθημερινή έπίσκεψη. Βέβαια δεν έρχονται κάθε μέρα να την βλέπουν. Αλλά καθημερινώς υπάρχουν

έπισκέψεις. Ό κοινός πόνος τις συνδέει πολύ. Αν στο Νο 11 φέρουν λουλούδια θα δώση και στις διπλανές της, και το κουτί με τους ξηρούς καρπούς του Νο 25 μοιράσθηκε σ' όλες. Η άρρωστη που ίκανοποιείται ήθικώς κάνει να ώφελούνται και οί άλλες. Η έκδούλευσις που πολλές φορές οί άρρωστες ζητούν από τον έπισκέπτη είναι τόσο μικρή:

—"Όταν περάσης μπρός από το Νο 20 να της ζητήσης νέα από τον άρραβωνιαστικό της.

—"Ω, θα είσαι πολύ καλή αν ρίξης αυτό το γράμμα στο ταχυδρομείο.

Νά, λοιπόν, δεν είναι καθόλου δύσκολο να σκορπίση κανείς λίγη χαρά, ένω συγχρόνως χαίρεται ό ίδιος.

Τό μεγάλο συμβούλιο φέρει επίσης μια διασκέδαση. Δίνει κίνηση και ζωή. Είναι ένα μάθημα ψυχολογίας για όλους.

Με τον τρόπο που ένας γιατρός έξετάζει μια φτωχή άρρωστη καταλαβαίνει κανείς τον χαρακτήρα του, τις κλίσεις του. Και ή ύπηρεσία του καθηγητού είναι ποικίλη. Όλα τα μέρη του κόσμου αντιπροσωπεύθησαν από τους μαθητάς

του. Υπάρχουν λίγες φοιτήτριες, αλλά είχε πάντα θάρρος ζήτησε πληροφορίες από την νοσοκόμο, αλλά δεν πήρε παρά την λακωνική άπάντησιν:

Και όμως είναι τόσο άπλη : θάλεγε κανείς ότι ζητεί ν' ανακατευθώ με τις νοσοκόμες. Αλλά παρά τις προσπάθειές της την παρατηρούν. Πρώτα γιατί ό γιατρός την έρωτᾶ συχνά και πρό παντός... για το βλέμμα της.

"Ω αυτό το βλέμμα που έρευνᾶ, καθυσχάζει, παρηγορεί. Αυτό το βλέμμα που τόσα άλλα πυρετώδη βλέμματα ζητήσαν με άγωνία αυτό το τόσο φωτεινό βλέμμα, το τόσο ειλικρινές σου εκφράζει καλύτερα από τα λόγια μια άληθινή αγάπη έτοιμη πάντα για την έξυπνέτησιν του πλησίον... "Ένα βράδυ λίγο πριν από το φαγητό οί άρρωστες, άνέφεραν την βοηθό του γιατρού και έξεθείαζαν την άκούραστη ύπομονή της, τότε μία άπ' αυτές διαμαρτυρήθηκε:

—Τί μ' αυτό, δεν κάνει παρά το καθήκον της αυτή ή παρά πολύ πλουσία.

Αλλοίμονο, αυτή που μίλησε έτσι ήταν το Νο 9, ή άχάριστη που ή νέα κοπέλλα περιποιήθηκε τόσο ! Βεβαίως οί άλλες δυσαρρεστήθηκαν άκούγοντας αυτά τα λόγια.

Αλλά σε σās μπορώ κάλλιστα να πω την αίτία αυτής της παράξενης στάσεως. Τό Νο 9 ήταν δυσαρρεστημένο, γιατί έπρόφθασαν πρώτες οί άλλες να εκφράσουν την ευγνωμοσύνη των, ήταν λοιπόν γι' αυτή την αίτία που έτέθη στο αντίθετο μέρος.

Τό καρροτσάκι με τα φαγητά έθεσε τέλος στις συζητήσεις και τις φωνές τώρα πια δεν άκουγόταν παρά τα κουτάλια. "Όταν νύχτωσε ποιά θυμόταν από το έπεισόδιο ; Κανείς έκτός ίσως μόνο από το Νο 9 που κοιμήθηκε πολύ άσχημα.

Μια μέρα, δυό μέρες, όκτώ μέρες κύλισαν χωρίς να φέρουν καμιά άλλαγή στο νοσοκομείο. Τό πρωί του μεγάλου συμβουλίου έφθασε. "Όλοι οί μαθηταί ήταν στις θέσεις των έκτός από την τακτική βοηθό του γιατρού. Τό Νο 11 που

από την νοσοκόμο, αλλά δεν πήρε παρά την λακωνική άπάντησιν:

— Η δνίς Φ. είναι άρρωστη. Αυτό συμβαίνει σε όλο τον κόσμο, άκόμη κι ένας γιατρός έχει πονοκέφαλο ή δυνατό πονόδοντο. Αλλά όλες έπιθυμούσαν να ξαναδοούν τη δεσποινίδα με το συμπονετικό βλέμμα και το Νο 9 δεν ήταν ή τελευταία που ζήτησε πληροφορίες.

"Ένα βράδυ φαινόταν ότι κάτι το άσυνήθιστο συνέβαινε.

Οί άδελφές παραγμένες σιγομιλούσαν κουνώντας το κεφάλι. Επί τέλους το νέο που πολλές άσυνείδητα έφοβούντο έφθασε και μετεδόθη από κρεβάτι σε κρεβάτι.

—Η δνίς Φ. πέθανε...

Οί λεπτομέρειες έφθασαν. Η δνίς Φ. κατά την περιποίηση ενός πληγωμένου τραυματίστηκε ελαφρά: παρημέλησε όμως το μικρό της τραύμα και δεν το θυμήθηκε παρά κάπως άργά. Αλλοίμονο, παρά τις τόσες περιποιήσεις ή νέα κοπέλλα υπέκυψε στη μόλυνσι ύστερα από πάλη τριών ήμερών.

Οί ψίθυροι έπαυσαν. Μια νεκρική σιγή διαδέχτηκε την έκπληξη του πόνου. Τότε άκούστηκε ή φωνή του Νο 9:

—Δεν πρέπει να την αφήσουμε να φύγει έτσι. Και έξήγησε ότι μπορούσαν όλες μαζί να της προσφέρουν μια άνθοδέσμη.

—Είναι το όλιγώτερο που έχουμε να κάμουμε.

—Υπήρξε τόσο καλή για μās.

—Δεν ήταν υπερήφανη.

Τό σκέπασμα ενός κουτιού από μπισκότα πέρασε σ' όλη την αίθουσα. Και οί φτωχές σχεδόν με θρησκευτική κατάλυξι έβαλαν τον όβολό τους.

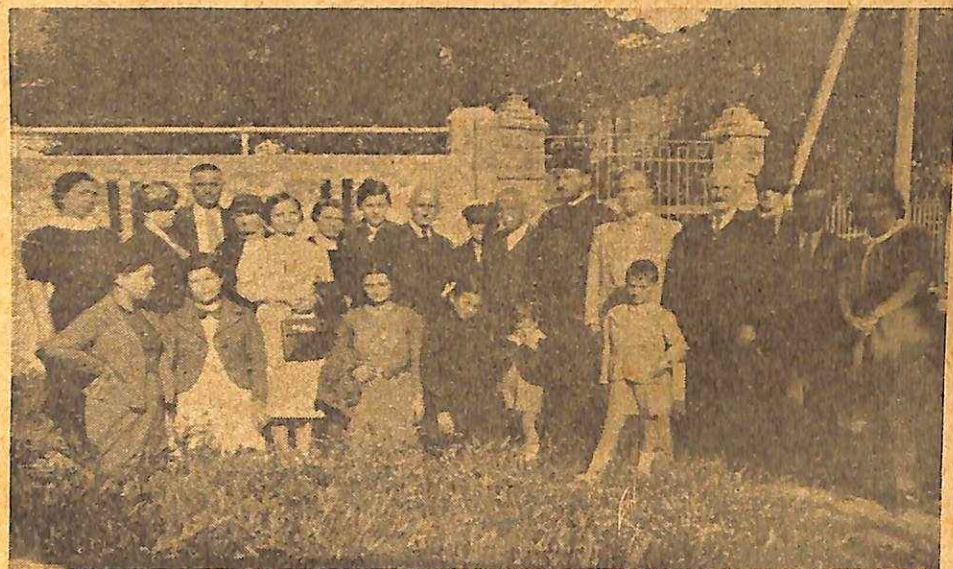
Τό Νο 9 άδειασε όλο το περιεχόμενο του παληού πορτοφολιού της...

A. Z.

† ΔΩΡΟΘΕΑ Π. ΓΕΩΡΓΟΥΛΙΑ

Τὴν 15ην Ἰουλίου ἐτελέσθη τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τῆς ἀειμνήστου συνεργάτιδος μας Δωροθέας Γεωργουλιά ἐν τῷ μέσῳ τῶν τελευταίων ἐκδηλώσεων τῆς βαθυτάτης συγκινήσεως τῆς κοινωνίας τῆς Ἀκράτας.

Ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴ μελῶν τοῦ Χριστιανικοῦ Συλλόγου «Ἅγιος Θεοφάνης» Ναούσης, ποὺ ἐπραγματοποιήθη τὴν 18ην Ἰουνίου εἰς Βέρροϊαν, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς τελετῆς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς «Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Ὁρθοδόξων Βερροίας».

Ἅγιου Παντελεήμονος, στὴν Κύμη. Τὴν ὥρᾳ τοῦ ἀποδείπνου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Παντελεήμων. τὰ ὀρφανὰ τοῦ ἱεροῦ Σπ. Μητροπολίτης Παντελεήμων.

ΑΡΧΙΜ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΑΛΥΒΑΣ

Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἐμπνευσμένους ἱεροκήρυκας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἱδρυτῆς τῶν Χριστιανικῶν Ἐνώσεων Νεανίδων Ναυπάκτου, Ἰωαννίνων καὶ Λήμνου.

Τὸ μάθημα τῆς χειροτεχνίας: Μαθήτριάι τοῦ Γυμνασίου Θηλέων Σύρου μετὰ τὴν καθηγήτριά τῶν Τεχνικῶν δίδα Λ. Τζοβάρᾳ.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ο ΚΥΡ-ΜΑΤΘΑΙΟΣ

«Ταμείον εις ἄλφα...» «Θά τὸ περ-
σουμε εἰς τὸ καθολικόν...» «Θά γίνῃ ἀν-
τιλογισμός».

Τέτοιες φρασσοῦλες ἀκούονταν ὅξω στὸ
δρόμο ἀπὸνα χαμηλὸ παράθυρο, ὅταν
ἦταν ἀνοιχτό.

Ὁ κύρ - Ματθαῖος ἔδινε μάθημα.
Σκυμμένο τὸ γεροντικὸ κεφάλι μὲ τὰ
γυαλάκια ἀπάνω σ' ἓνα τραπέζι μὲ χαρ-
τιά. Πλάϊ ὁ νέος ποὺ προγυμνάζονταν
στὰ λογιστικά.

Λογιστὴς ἀπὸ τὰ νιάτα τοῦ ὁ κύρ -
Ματθαῖος. Χρόνια πίσω κρατοῦσε τὰ βι-
βλία σὲ μεγάλα μαγαζιά τῆς Ἀθήνας.
«Υστερα δούλεψε σὲ μιὰν ἐταιρεία ποὺ
χρεωκόπησε, κι' ἀργότερα βρῆκε θέση
λογιστῆ σ' ἓνα φιλανθρωπικὸ ἴδρυμα.
Καλὰ ἦταν ἐκεῖ κι' ἀκόμα ἐκεῖ θά βρί-
σκονταν ἂν οἱ ρευματισμοὶ δὲν τὸν κάρ-
φωσαν συχνὰ στὸ σπίτι. Ἡ ταχτικὴ ὁ-
μως ἡ δουλειὰ θέλει καὶ τὸν ταχτικὸ ὁ-
πάλληλο, καὶ ὁ κύρ - Ματθαῖος, ποὺ ἦ-
ταν ἀνθρώπος μὲ φιλότιμο, δὲν ὑπό-
φερνε ὁ ἴδιος τίς ἀπουσίες του. Στὸ ὕ-
στερο, στενοχωρημένος ἀπὸ τὴν ὑγεία
του, ἀναγκάστηκε νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὴ
θέση. Εἶχε ὅμως στὸ μεταξὺ ἐξασφαλί-
σει μερικά μαθήματα στὸ σπίτι. Καὶ τὸ
σπιτάκι αὐτό, ποὺ θρίσκονταν στὴν ὁ-
δὸ Τρικοῦπη, ἦταν δυὸ καμαροῦλες μο-
ναχές. Μὰ ἦταν δικό του, κι' αὐτὸ ἔδι-
νε μιὰ σιγουριά στὸν κύρ - Ματθαῖο καὶ
στὶς χειρότερες ὥρες τῆς φτώχειας. Ὁ-
ταν ἔχῃ ὁ ἀνθρώπος ἐξασφαλισμένο τὸ
κεραμίδι του, ἔλεγε, ὅλα τ' ἄλλα τὰ κα-
ταφέρνει εὐκολώτερα.

Στὸ σπιτάκι αὐτὸ ζοῦσε μοναχὸς καὶ
μιὰ παραδουλεύτρα ἔρχονταν μιὰ φορά
τῇ βδομάδα καὶ τοῦ τὸ κρατοῦσε ταχτι-
κὸ καὶ παστρικό. Εὐχαριστημένος ὁ κύρ
Ματθαῖος ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν ζωῆς του, κά-
θονταν τὰ πρωῒνα τοῦ καλοκαιριοῦ κι'
ἔπινε τὸν καφέ του κάτω ἀπὸ τὴ μου-
ροῦ τῆς αὐλῆς. Τὸ χειμῶνα πάλι κυνη-
γοῦσε τὸν ἥλιο μέσα ἀπὸ τὰ τζαμόφυλ-
λα. Καὶ πάντα ὅταν τ' ἀπόγιομα τε-
λείωνε τὰ μαθήματα, ἔβγαине ἓνα γύρο
νὰ πάρῃ τὸν ἀέρα τοῦ σέρνοντας τὰ
πόδια, χτυπώντας βαρεῖα τὸ μπαστούνι
του.

Ὅλοι στὴ γειτονιά τὸν ξέρονε κι' ὁ

πὼς διάβαινε, οἱ χαιρετισμοὶ τὸν καλο-
δέχονταν:

— Ὡρα καλή, δάσκαλε.

— Καλὸν περίπατο, γείτονα.

Κι' αὐτὸς χαιρετοῦσε καὶ διάβαινε, ἢ
στεκόνταν καὶ κουβέντιαζε.

Αὐτὴ ἡ ἐξοδο τοῦκανε καλὸ. Τοῦ φαί-
νονταν πὼς δὲν ἦτανε κι' ὀλότελα μονα-
χὸς στὸν κόσμο. Καμμιά φορά ἢ κού-
ραση, ἢ κανέναν πόνος τὸν ἀνάγκαζαν
νὰ καθῆση σὲ κανένα δημόσιο παγκάκι.
Τὸ παράπονό του ἦτανε πὼς τὰ παγκά-
κια αὐτὰ ἦτανε λιγοστὰ γι' ἀνθρώπους
σάν κι' αὐτόν, ποὺ τὰ καφενεῖα σπάνια
τὸν βλέπανε. Γιατί, γιὰ νὰ τὰ βγάινῃ
πέρα καὶ νὰ μὴν ἀναγκάζεται νὰ κάνῃ
χρέη ποὺ τ' ἀποστρέφονταν, τὰ ἐξοδὰ
του ἦτανε λογαριασμένα ἀπὸ πρὶν ὥς
τὴν πεντάρα. Κι' ὡστόσο, αὐτὰ τὰ με-
τρημένα λεφτά, φαίνονταν πὼς περισ-
σευαν, ὅταν τοῦ παρουσιάζονταν περί-
σταση νὰ βοηθήσῃ κανέναν πιὸ φτωχὸ
ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ του.

Ἐνα τέτοιο συνέβηκε κάποιο ἀπογιο-
ματάκι καλοκαιρινὸ ποὺ πήγαινε στὸν
κῆπο τοῦ Μουσείου. Ἦταν κοντὰ στὸ
καφενεῖο τῆς γειτονιάς του τὴ στιγμὴ
ποὺ ἓνας πόνος δυνατός στὸ γόνατο, τὸν
κάρφωσε ἐπὶ τόπου. Σύρθηκε κούτσα -
κούτσα καὶ κάθησε στὸ πεζουλάκι ἐνὸς
χαμηλοῦ παραθυριοῦ.

Ὁ καφετζῆς τὸν εἶδε ἀπὸ παρέκει κι'
ἔτρεξε νὰ τὸν βοηθήσῃ. Τὸν πῆρε μπρά-
τσο ὡς τὸ καφενεῖο, τοῦδωκε καὶ μιὰ
καρέκλα νὰ κάτῃ ἐκεῖ ἀπόξω στὴ
δροσιά.

— Ὅχι, ὄχι, ἀρνήθηκε ὁ κύρ Ματ-
θαῖος. Δὲ θά καθίσω, παιδί μου, δὲ θά
καθίσω.

— Μὰ γιατί;

— Νὰ μὴ σοῦ πιάνω καὶ τὴν καρέκλα.

Ὁ καφετζῆς ἐπίμενε, μὰ ὁ κύρ - Ματ-
θαῖος τοῦ ἔ'ῃγησε:

— Δὲ θέλω νὰ σοῦ πιάσω τζάμπα τὸ
κάθισμα, γιατί δὲ θά τραταριστώ.

— Εἶπα ἐγὼ νὰ τραταριστῇς;

— Δὲν εἶπες, ἀλλὰ τὸ σωστό. Σήμερα
δὲν ἔχω παρὰ πέντε δραχμὲς ὅλες - ὅλες.
Γιὰ νὰ δειπνήσω πλούσια. Γέλασε ὁ
κύρ - Ματθαῖος, γέλασε κι' ὁ καφετζῆς.

— Καλὰ - καλὰ, θά σοῦ φέρω καὶ μιὰν
ἐφημερίδα ἐγὼ.

Ὁ δάσκαλος ἔκατσε, ἀνοιξε καὶ τὴν
ἐφημερίδα. Δόξα ὁ Θεός! καλύτερα
νοιώθονταν. Κι' ἦτανε τόσο ὥμορφα ἐ-
κεῖ δὲ ὅξω ἀπὸ τὸ καφενεδάκι. Φυσοῦ-
σε δροσερὰ καὶ μὲ τὴν ἔγνοια τοῦ κα-
φετζῆ εἶχε φουντώσει ἀπάνω σ' ἓναν ξε-
ρότοπο μιὰ εὐκολὴ πρασινάδα. Κανα-
βουριὲς ψήλωναν ὀλόγυρα σὰ μικρὰ κυ-
παρισσάκια, καὶ μιὰ πυκνὴ περιπλοκά-
δα σκάλωνε στὸ ὑπόστεγο.

Σὲ λίγο ἓνας ζητιάνος ἦρθε καὶ στά-
θηκε μπροστὰ στὸν κύρ - Ματθαῖο.

— Ἐλεῆστε με τὸ φτωχό. Τρεῖς μέρες
ἔχω θεονήστικος.

Τὰ πρόκοψες, κακομοίρη, κορόιδεψε
ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν κουζίνα ὁ καφετζῆς
ποὺ τὸν ἄκουσε. Καλὰ πέτυχες αὐτοῦ.

Μὰ γελάστηκε. Ὁ κύρ Ματθαῖος κοί-
ταξε τὸν ζητιάνο ἀπάνω ἀπὸ τὰ γυαλιά
του. Τὰ κίτρινα μοῦτρα του, ἡ τρεμου-
λιστὴ φωνή του, μαρτυροῦσαν πολλὰ
γιὰ τὴ νῆστεια του. Κοντοστάθηκε λίγο
ὁ κύρ Ματθαῖος κι' ἔβγαλε τὰ γυαλιά
τοῦ στενοχωρημένος. Τί νὰ τοῦ δώσῃ;
Ἐχωσε τὸ χέρι στὴν τσέπη κι' ἔπιασε
τὸ τάλληρο. Ὁ ἴδιος εἶχε φάει καὶ χτές,
συλλογίστηκε, καὶ τὸ μονάκριβο τάλλη-
ρο πέρασε στὸ χέρι τοῦ φτωχότερου:

— Αἶντε νὰ φᾶς τίποτε κι' ἐσύ.

Αὐτὸ τὸ ἱστορικὸ μαθεύτηκε στὴ γει-
τονιά ἀπὸ τὸν καφετζῆ, μαζὶ μ' ἄλλα
ποὺ λέγανε γιὰ τὴν πονοψυχία τοῦ δα-
σκάου. Βρίσκονταν ὅμως καὶ πολλοὶ
ποὺ τὸν κορόιδευαν: Μωρὲ δὲν κοιτά-
ζει τὴ δικιά του τὴ φτώχεια ὁ χριστι-
νός;

Μὰ ὁ κύρ - Ματθαῖος ἦτανε εὐχαρι-
στημένος, γιατί ἡ καθαρὴ του συνειδή-
ση τοῦ γιόμιζε μὲ μιὰ εἰρήνη τὴν ψυχὴ.

Κάποια μέρα, ἓνα γεροντάκι χτύπησε
τὴν πόρτα του. Ὁ νοικοκύρης ἀνοιξε
κι' εἶδε τὸν ξένο. Ζητιάνος δὲν ἦτανε,
ἀφέντης δὲν ἔμοιαζε ἀπὸ τὰ ρούχα του.

— Ποιὸν ζητᾶς, ἀνθρωπέ μου;

— Ἐσένα, κύρ - Ματθαῖε.

Ὅταν εἶπε τὸνόμα του, ὁ ἄλλος τὸν
θυμήθηκε. Πῶς! Πῶς! τὸν εἶχε ἀκουστά.
Ἦξερε πὼς ζοῦσε ἀπὸ πάντα του κι' ἐ-
κεῖνος στὴν ἴδια γειτονιά. Εἶχε μιὰ κα-
λὴ σειρὰ στὸν καιρὸ του. Ἐμπορικὸ δι-
κό του στὰ Ἐξάρχεια. Ὑστερα ποὺ γέ-
ρασε, οἱ δουλειὲς πήρανε τὸν κατήφορο.
Τὸ μαγαζί πουλήθηκε κι' ὅλα φαγώθη-
καν μὲ τὴν ἀναδουλειά. Ὁ καὶ μὲνός ὁ
ἀνθρώπος δὲν εἶχε τώρα τίποτε πιά, καὶ

δὲν εἶχε ποῦ νὰ γύρῃ τὸ κεφάλι. Φτω-
χὸς καὶ γέροντας. Γύρευε λοιπὸν ἓνα ἄ-
συλο. Ἐνα γηροκομεῖο, ἓνα φτωχοκο-
μεῖο. Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸν γύριζε ἀπὸ
καὶρὸ τώρα καὶ παρακαλοῦσε. Ὅλοι
κύτταζαν νὰ τοῦ δώσουν ὑπομονὴ μὲ τὸ
σήμερα καὶ μὲ τὸ αὔριο. Μὰ πὼς νὰ πε-
ριμένη περισσότερο; Ἀπὸ χτές ὁ νοικο-
κύρης τοῦ τοῦκανε ἔξωση, γιατί τοῦ
χρωστοῦσε νοίκια ἀπὸ τὴν καμαρούλα
ποὺ κρατοῦσε. Καὶ χτές, ἓνας γείτονας
τοῦ τὸν συμβούλεψε νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὸν
κύρ - Ματθαῖο. Αὐτὸς γνωρίζει πρόσω-
πα καλὰ, εἶπε, ἀπὸ τοὺς μαθητάδες του.
Ὅ,τι μπορεῖ, θά τὸ κάνῃ. Καὶ νὰ ποῦ
ἦρθε. Μήπως ξέρεῖ ὁ κύρ - Ματθαῖος
κανένα νὰ μιλήσῃ;

Σὲ κάποιον βέβαια μπορεῖ νὰ πῇ δυὸ
λόγια ὁ κύρ - Ματθαῖος. Ὡστόσο ὁ ἄλ-
λος ποῦ θ' ἀράξῃ στὸ μεταξύ; Κι' ὁ
δάσκαλος τοῦ ἀνοιξε τὴν πόρτα του.
«Ἐλα κάτσε μαζί μου, ὥσπου νὰ ἰδοῦ-
με τί θ' ἀπογίνῃ».

Κι' ἀμέσως αὐτὸς ἄρχισε νὰ φροντί-
ζῃ. Ἐκεῖ ποὺ πήγαινε καὶ χτυποῦσε πόρ-
τες γιὰ λογαριασμὸ τοῦ ἄλλου, ὅλοι
τοῦδιναν ὑπόσχεση. Βέβαια κάτι μπορεῖ
νὰ γίνῃ. Τὰ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα γι'
αὐτὸ τὸ σκοπὸ γινῆκανε, δὲ θέλει κου-
βέντα. Μὰ τὰ κρεβάτια εἶναι λίγα, οἱ
θέσεις μετρημένες καὶ πολλοὶ οἱ φτωχοί.
Πρέπει νὰ βλέπεις ν' ἀδειάσῃ πρῶτα μιὰ
θέση. Ἀς ἔχῃ ὑπομονὴ ὁ ἄλλος ποὺ
ἄρθῃ. Ἐτσι στὸ μικρὸ σπιτάκι τῆς ὁ-
δοῦ Τρικοῦπη κατοικοῦσαν τώρα δύο
γέροι. Μοιράζοντας τίς καμαροῦλες
του, μοιράζονταν καὶ τὸ περιορισμένο
φαγητὸ τοῦ κύρ - Ματθαῖου. Ὑστερα
πήρανε τὴ συνήθεια οἱ δυὸ καὶ βγαίνα-
νε μαζί περίπατο, ὡς τὴν ὁδὸ Πατησίων,
ὡς τὸ Μουσεῖο, καμμιά φορά ἴσαμε τὸ
Ζάππειο.

Καθὼς αὐτοὶ βγαίνανε ἀπὸ τὸ σπίτι,
οἱ γειτόνοι πρόβαιναν στὶς πόρτες, σκύ-
βανε ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ τοὺς κοιτά-
ζανε: — Ἀκόμα τὸν τρέφει τὸν ξένο.
— Χαρὰ στὴν καλωσύνη του.

Οἱ βδομάδες περνοῦσαν δίχως νὰ γί-
νεται τίποτε γιὰ τὸ βόλεμα τοῦ φτωχοῦ.
Κάποτε βέβαια θάπαιρνε τέλος αὐτὴ ἡ
ἐκκρεμότητα, μὰ κανέναν ἀπὸ τοὺς δυὸ
δὲν ἤξερε τὸ πότε. Μιὰ μέρα, ὁ κύρ -
Ματθαῖος, φάνηκε πολὺ στενοχωρημέ-
νος. Τοῦ εἶχε κοπῇ ἓνα μάθημα. Σὲ λί-
γες μέρες κόπηκε κι' ἄλλο. Πῶς θά γί-
νῃ τώρα; Δὲν ἔχει νὰ βλέπεις νὰ τρέφῃ
(Συνέχεια στὴ σελίδα 1618)

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Ένα μπουκέτο βιολέττες

Στην άκρη του δρόμου επρόβαλε η Εύδοξία με τη διδασκάλισσά της. Την ίδια στιγμή ένας μικρός ανθοπώλης έπλησίασε μ' ένα μπουκέτο βιολέττες.

— Πέντε δραχμές, εάν ευαρεστήθε, είπε ο μικρός έμπορος, απλώνοντας την παλάμη του.

Η Εύδοξία για μια στιγμή στενοχωρήθηκε. Δεν είχε στο τσαντάκι της πέντε δραχμές, ενώ αντίθετα είχε ένα εκατοντάδραχμο. Και όμως έπρεπε να πληρώσει και μάλιστα άμέσως.

— Μπα, έσκέφθη, θα του δώσω το εκατοντάδραχμό μου, και έβγαλε από το τσαντάκι της το χαρτονόμισμα και το έβαλε στο λερωμένο και τρεμουλιασμένο από το κρύο χέρι του φτωχού ανθοπώλη.

— Πάρε αυτό, του είπε. Είναι ολόκληρο για σένα.

Το παιδί μόλις είδε το χαρτονόμισμα θέλησε να απευθυνθή στην διδασκάλισσα, ίσως για να ζητήσει την έγκρισή της. Η Εύδοξία όμως έκατάλαβε την πρόθεσή του και τον εμπόδισε.

— Όχι, του είπε. Εγώ είμαι η κυρία. Και έφυγε.

Το έκθαμβο βλέμμα του φτωχού παρατηρούσε τότε την ευεργέτιδά του και τότε το χαρτονόμισμα. Έβάλθηκε να παρακολουθήσει από μακριά την Εύδοξία.

— Θέλω, είπε, να ανταποδώσω μέρος της καλωσύνης της. Όλη την εβδομάδα θα της πηγαίνω ένα μπουκέτο φρέσκες βιολέττες. Σήμερα δεν είναι ανάγκη να πωλήσω άλλα άνθη.

Η μικρή Εύδοξία στο δρόμο σκέφθηκε:

— Τί να το κάμω το μπουκέτο μου. Α! να τι θα κάμω. Θα παίξω ένα παιχνίδι στο μπαμπά μου. Θα το βάλω μέσα στην τσέπη του επανωφοριού του.

Και έτσι έκανε. Όμως το γεύμα και οι καλεσμένοι την έκαμαν να ξεχάσει το περιστατικό αυτό.

«Τί να είναι αυτό», σκέφθηκε ο κύριος Ρολάν, όταν έβαλε το χέρι του μέσα στην τσέπη του, τη στιγμή που έβγαινε από το σπίτι του για να πάει στη

λέσχη. Ήταν δύο μετά το μεσημέρι. Είχε αναγκασθή δύο σχεδόν ώρες να υποκρίνεται τόν καλό προς την γυναίκα του, για να μη έννοήσουν οι καλεσμένοι των ότι ήταν μαλωμένοι μεταξύ των.

Έβγαλε το μπουκέτο τις βιολέττες και το στριφογύριζε στα χέρια του.

— Ασφαλώς έκεινη θα μου το έβαλε στην τσέπη μου. Ίσως να κατάλαβε ότι έσκόπευα να ζητήσω διαζύγιο και για το αυτό μου το έκαμε. Αδικά όμως κυρία μου. Νά! σου επιστρέφω το δώρον σου!

Και προτού να βγῇ στο δρόμο ο κύριος Ρολάν έρριξε το μπουκέτο μέσα στο πανεράκι κεντημάτων της γυναίκας του, η οποία διορθώνοντας το βράδυ τα έργόχειρά της, το βρήκε ακόμα αρκετά φρέσκο και μυρωδάτο.

— Τί να είναι το αυτό... και άρχισε να σκέπτεται. Για μια στιγμή αισθάνθηκε έλαφρη χαρά, η οποία όμως δεν διήρκεσε πολύ.

— Α! Α! κύριε, βλέπω θέλεις να συμφιλιωθώμε; Είναι λίγο άργα. Πάρε πίσω το μπουκέτο σου.

Και με περιφρόνησι το έφερε στο γραφείον του άνδρός της και το έβαλε μέσα στο ανθοδοχείον, νομίζοντας ότι έτσι θα μεγάλωνε την περιφρόνησίν της.

Την άλλη μέρα το πρωί η υπηρέτρια έσκουπίζει την έξωπορτα, όταν ο μικρός ανθοπώλης έφερε το ωραίο μπουκέτο του εις ένδειξιν της προς την ευεργέτιδά του ευγνωμοσύνης του. Και η υπηρέτρια έπειδή είδε πολύ πρωί ένα μαραμένο μπουκέτο βιολέττες στο γραφείο του κυρίου της, έσκέφθη ότι θα είχαν φέρει τα φρέσκα άνθη για ν' αντικαταστήσουν τα προηγούμενα. Το αυτό και έκαμε.

Χωρίς κέφι, κουρασμένος, αλλά και λυπημένος ο κύριος Ρολάν, εκάθησε το πρωί στο γραφείο του, διά να διεκπεραιώσει την αλληλογραφία του. Άμέσως τα μάτια του έπεσαν επάνω στο μπουκέτο από βιολέττες. Ω! αυτή τη φορά δεν του έμενε αμφιβολία ότι κάποιος εκ προθέσεως έβαλε στο γραφείο του το μπουκέτο. Τον παρακολουθούσαν, του έστελναν τόν μικρό αυτό

πρεσβευτή για να αρχίσουν διαπραγματεύσεις συμφιλίωσης. Μία έπιστολή του δικηγόρου του, ο οποίος του έδινε συμβουλές για το διαζύγιο, που είχε στο νου να ζητήσει, παρέσυρε άλλου τις σκέψεις του.

— Όχι, βέβαια, είπε. Η γυναίκα μου έχει πολλά άδικα που δεν μπορώ να της τα συγχωρήσω για ένα μπουκέτο βιολέττες. Θα της το δώσω πίσω.

Κατά τις τέσσαρες ή ώρα, το άπόγευμα, η κυρία Ρολάν ανέθηκε μια στιγμή επάνω εις την κρεββατοκάμαρά της για να διαλέξη μερικές δαντέλλες και ευρήκε επάνω στο κομοδίνο ένα μπουκέτο βιολέττες. Εκάθησε σε μια πολυθρόνα και άρχισε να όνειροπολή για την περασμένη αγάπη που είχε με τόν άνδρα της. Ήταν τόσο αγαπημένοι! Έσκέφθη ότι θα είχε μετανοήσει και για το αυτό της προσέφερε άνθη. Άνεγνώριζε κατ' αυτόν τόν τρόπο τα σφάλματά του. Βέβαια είχε κι' εκείνη σφάλματα. Ίσως τα δικά της σφάλματα να ήσαν τα περισσότερα. Τί κρίμα μια τόσο θερμή αγάπη να πρόκειται να καταλήξει σε διαζύγιο!

Το βράδυ κατά το δείπνο — για πρώτη φορά κατά την διάρκεια της ημέρας — αλληλοκοιτάχθησαν κρυφά. Από πολύ καιρό ο ένας απέφευγε να κοιτάξη τόν άλλον.

Ο άνδρας της της έφάνη λυπημένος, ώσαν έγκαταλελειμμένος. Εκείνη του έφάνη συντριμμένη, κουρασμένη, άπληστη. «Άνδρόγυνο έν λύπη», με διωγμένη την αγάπη.

Φτωχή γυναίκα, έσκέφθη εκείνος.

Και το ίδιο επανέλαβε με συγκίνηση, όταν την άλλη μέρα το πρωί βρήκε και πάλι στο γραφείο του ένα μικρό, αλλά ωραίο μυρωδάτο μπουκέτο βιολέττες.

Φτωχή γυναίκα! Με αγαπά ακόμα! Θέλει φαίνεται να συμφιλιωθώμε, αλλά δεν τολμά να μου το πῇ.

Αισθάνθηκε περήφανη χαρά. Τη γυναίκα αυτή, η οποία έκτυπούσε στο κατώφλι της πόρτας της καρδιάς του με άνθη, την αγαπούσε ακόμα και αυτός. Άλλά διάφορα περιστατικά, αντιγνώμεις, έφεραν φιλονικίες και τούς έκαμαν τόν βίο δυστυχῇ και άβίωτο. Για το αυτό και έσκέφθηκαν να χωρίσουν, να πάρουν τόν διαζύγιό τους. Γιατί όμως να χωρίσουν; Αφού είχαν δείγματα ύπολειμμάτων της πρωτιῆς των αγάπης, α-

σφαλώς θα έπρεπε όλες οι παρεξηγήσεις των να τακτοποιηθών, να εκλείψουν, να μη επαναληφθών. Και η πρώτη αγάπη, ή θερμή αγάπη, να βασιλεύη πιά στο σπίτι τους. Αυτά έσκέφθη ο κύριος Ρολάν.

Όταν κατέθηκε στην τραπεζαρία για τόν φαγητό είχε τόση διάθεσι συμπαθείας και συμφιλίωσης προς τη γυναίκα του, ώστε θεωρούσε τόν έαυτό του τρελλό που έσκέφθη να την χωρίση.

Επρόσεξε ότι η γυναίκα του είχε βαλμένο στο κορσάζ της τόν μπουκέτο τις βιολέττες, λίγο μαραμένες βέβαια, που ο ίδιος της είχε πετάξει πάνω στο κομοδίνο μέσα στην κρεββατοκάμαρα. Αυτό πιά ήταν άδιαμφισβήτητη άπόδειξις έπιθυμίας προς συμφιλιώσιν. Και τού χαμογελούσε με ύφος τόσο ταπεινό σαν να του έλεγε: «Βλέπεις έδέχθηκα τα άνθη... τα δυό φορές προσφερθέντα».

Όμως ακόμη δεν έτολμούσαν να πούν τίποτε. Μόνον όταν η Εύδοξία τούς έρωτούσε κάτι, έσπευδαν ν' άπαντήσουν, αλληλοκοιτάζοντας, χαμογελούσε ο ένας στὸν άλλον. Την άλλη μέρα τόν άπόγευμα η κυρία Ρολάν βρήκε στο κομοδίνο της μέσα σ' ένα ανθοδοχείο ένα μπουκέτο βιολέττες, τοποθετημένο με προσοχή. Τό πήρε, τόν έμύρισε, τόν έφίλησε και άρχισε να σιγοκλαίη.

Ναί, είχε και αυτή άδικο. Έπρεπε με καλωσύνη να συμπεριφέρεται προς τόν άνδρα της. Άνεγνώριζε τώρα ότι εάν έδειχνε περισσότερη προς αυτόν ύποταγή, εάν δεν συμπεριεφέρετο προς αυτόν με ύφος αγέρωχο, ασφαλώς δεν θα έφθαναν τα πράγματα, ώστε να έχουν μεταξύ τους τόσο μεγάλη διάστασι...

Τα ταπεινά λουλούδια όλη την εβδομάδα εξακολουθούσαν να διαχύνουν με την ευωδιά τους την ειρήνη στο πλούσιο, αλλά δυστυχισμένο αυτό άνδρόγυνο. Έκαμαν θαυμαστή εργασία οι μικρές αυτές βιολέττες, τις όποιες ένας φτωχός μικρός έφερε γιατί έκρυβε κάτω από τὰ κουρελιασμένα του φορέματα ευγνώμονα καρδιά.

Τόν εκατοντάδραχμο που η Εύδοξία του είχε δώσει, έσωσε τη μητέρα τού μικρού ανθοπώλη που εκείνη την ημέρα κοίτονταν άρρωστη, με πυρετό, χωρίς ζεστασιά.

Την τελευταία ημέρα της εβδομάδος, που ο ανθοπώλης για τελευταία φορά

έφερνε στο σπίτι το μπουκέτο με τις βιολέττες, ο κ. Ρολάν βγαίνοντας από το σπίτι του τον συνάντησε στην έξω-πορτα. Βλέποντας τα όμορφα λουλούδια έσκέφθη, ότι ο μικρός ανθοπώλης ήταν συνεργός στην ξαναγυρισμένη ευτυχία του.

—Περίμενε μια στιγμή, μικρέ, του εί-
πε, και έβγαλε το πορτοφόλι του.

—Είναι πληρωμένα, κύριε, τα λουλού-
δια μου, είπε γρήγορα ο φτωχός.

—Ξέρω ότι θα είναι πληρωμένα, αλλά
δεν πειράζει. Θέλω να σου δώσω ένα
δώρο.

Και το παιδί εκπληκτο έπηρε ένα και-
νούργιο εκατοντάδραχμο.

—Τώρα, είπε ο κύριος Ρολάν εις το
παιδί, δώσε μου την σύστασί σου, θα
έλθω στο σπίτι σου. Έχω τη διάθεσι
μια και σε βλέπω τόσο φτωχό και κου-
ρελιασμένο, να φροντίσω για σένα. Έ-
σύ δεν έφερνες, παιδί μου, κάθε μέρα
τις βιολέττες;

—Ναί, κύριε. Σας ευχαριστώ πολύ για
τη μεγάλη σας καλωσύνη...

Η κυρία ήταν μόνη της στο σαλόνι.

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1615)

μοναχά τον έαυτό του. Κι' ένα πρωί του
συνέβηκε κάτι που ποτέ στη ζωή του
δεν το έπαθε ως τότε : Αναγκάστηκε
να πάρη το φωμί τους βερεσέ.

Το άλλο πρωινό πάλι τα ίδια.

—Γράφτο! είπε στο φούρναρη.

Κι' ο Λεφτέρης που ήξερε το φόρτω-
μα που φορτώθηκε, άπορούσε κι' έγρα-
φε. Έγραφε κάθε μέρα : Ο λογαρια-
σμός ανέβαινε. Ο άλλος γέροντας μα-
ράζωνε από στενοχώρια.

—Θα φύγω, κύρ - Ματθαίε μου, να
οζυ σηκώσω το βάρος. Θα πάω να ζη-
τιανέψω.

—Να κάτσης έδω που κάθесαι. Υπο-
μονή. Θα το περάσουμε και τοῦτο.

Έπειτα ένας καινούργιος μαθητής
προπλήρωσε.

Ο κύρ - Ματθαίος πήρε τα χρήματα
ευχαριστημένος πολύ και κίνησε. Πή-
γαινε να πληρώση το φούρναρη. Έκει-
νος, άκουσε από μακριά το βαρύ μπα-
στούνη στο πεζοδρόμιο και συλλογίστη-

Έκεντούσε ένα μαξιλαράκι. Μια έβδο-
μάδα τώρα πόσο έπροχώρησαν οι κα-
λές σχέσεις με τον άνδρα της! Τα μαύ-
ρα σύννεφα είχαν διαλυθή από τον ου-
ρανό του σπιτιού τους. Πόσο ήσυχα και
ειρηνικά ζούσαν ! Όμως ακίμα δεν έ-
τόλμησαν μεταξύ τους να πουν ό,τι στην
καρδιά τους αίσθάνονταν.

Ο κύριος Ρολάν μπήκε στο δωμάτιο.
Κρατούσε στα χέρια ένα φρέσκο μπου-
κέτο βιολέττες. Έπλησίασε τη γυναίκα
του και ψιθυρίζοντας το όνομά της της
το πρόσφερε. Εκείνη έσπευσε να το πά-
ρη, το έμύρισε και το έφίλησε. Η συμφι-
λίωσις έγινε τελειωτική, με απόφασι-
σιά να ζήσουν αγαπημένοι, με την πρα-
γματική όμως αγάπη, την αγάπη εκείνη
που δεν έπιτρέπει εις παρεξηγήσεις
και μικροφιλοτιμίες να την επισκιά-
σουν.

Η χαρά και η ευτυχία έδόθη στο
πλούσιο σπίτι χάρις στη γενναιοδωρία
ένος μικρού κοριτσιού και εξ αιτίας της
ευγνωμοσύνης ένος φτωχού άγοριού,
που όμως ανταμείφθηκε πλουσιοπά-
ροχα.

κε. Άνεβαίνει, ανεβαίνει ο λογαρια-
σμός.

Ο δάσκαλος στάθηκε στην πόρτα του
φούρνου και χαμογέλασε με ξαλάφρω-
ση :

—Καλημέρα, Λευτέρη. Σήμερα ένας
μαθητής μου με πλήρωσε. Να σε πληρώ-
σω κι' εγώ. Κάμε μου το λογαριασμό.

Και στα γεροντικά του χέρια τρέμα-
νε τα χαρτονομίσματα.

Ο φούρναρης κοίταξε το γέρο-Ματ-
θαίο, κι' έτσι σά μια αναστάτωση γίνη-
κε μέσα του. Έστερα είπε κοφτά :

—Δέν έχει λογαριασμό.

—Πώς δέν έχει!

—Του λόγου σου θυσιάζεις τόσα και
τόσα για τον ξένο κόσμο και να μη χά-
σω κι' εγώ δυο παράδες;

Ο κύρ - Ματθαίος έμεινε βουβός. Έ-
νας κόμπος τον έπνιγε. Αυτή η στιγμή,
που έβλεπε πως η καλωσύνη του γεν-
νούσε μιάν άλλη καλωσύνη, ήτανε από
τις πιο όμορφες στιγμές της ζωής του.
Ήτανε μια σπάνια ευτυχία.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ ΜΑΛΑΜΟΥ

ΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Η ΥΙΟΘΕΣΙΑ ΑΠΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

Εις τας στήλας της «Οικογενειακής
Ζωής» γίνεται λόγος περί υιοθεσίας.
Της κινήσεως ταύτης την έμπνευσιν εί-
χεν η κυρία Λίζα Ζαχαρή, συνεργάτις
και σύζυγος του Διευθυντού του περιο-
δικού τούτου κ. Λάμπρου Ζαχαρή· έτέ-
θη άμέσως εις ενέργειαν και μās πα-
ρουσίασε μέχρι σήμερα συντελεσθείσας
αισιόδοξους υιοθεσίας μικρών πτωχών
παιδιών υπό ευπόρων γονέων προς
τους οποίους η Θεία Πρόνοια δέν έδωσε
τοιούτους γλυκείς καρπούς, καίτοι από
της ενώσεώς των διά του μυστηρίου του
γάμου πολλά χρόνια πέρασαν. Τη χαρά
και ευτυχία, που έπροξένησαν στα σπι-
τια τους οι υιοθετήσαντες τα πτωχά αυ-
τά παιδάκια γονείς των, βλέπει κανείς
να ξεχύνεται από το ίδιο τους το στόμα
και να καταχωρήται εις τας στήλας του
περιοδικού, εις τρόπον ώστε καθέννας
μας να παρακολουθή νεορως μετέπειτα
την ευτυχισμένη ζωή των γονέων τού-
των, των οποίων το επί τόσα χρόνια οι-
κογενειακόν κενόν, πάλιν συνεπλήρωσεν
αυτή αυτη η Θεία Πρόνοια. «Ω! Πόσον
δίκαια κυβερνά η Θεία Πρόνοια!!! Και
πόσον εύκολον πράγμα είναι εις τους
αίσθανομένους τιαυτά οικογενειακά
κενά, να τα συμπληρώσουν με όλίγη
και μόνον καλήν θέλησιν, την στιγμήν
μάλιστα κατά την οποίαν δέν έχουν να
πράξουν άλλο τι η να έκδηλώνουν την
θέλησιν των αυτην προς την πραγματι-
κά συμπονοῦσαν επί του σημείου τούτου
κ. Ζαχαρή, ητις εις κάθε στιγμήν είναι
έτοιμη με όλας τας νομίμους διατυπώ-
σεις να τους παραδώση ένα παιδάκι της
άρεσκειάς των κατά φύλον, πτωχό η
όρφανό, γεφυρώνουσα ούτω το οικογε-
νειακόν των τούτο χάσμα.

«Ας ιδωμεν όμως τί είναι υιοθεσία ;
Πώς γίνεται αυτη ενώπιον του Δικαστη-
ρίου ; Τί στοιχεία απαιτούνται διά την
συντέλεσιν της ; Ποίαι αι υποχρεώσεις
των υιοθετούντων γονέων προς τα θετά
τέκνα των και εξ αντιθέτου ποίαι αι υ-
ποχρεώσεις των θετών τέκνων προς
τους θετούς γονείς των και τέλος ποίαι
αι ωφέλειαι εκ της υιοθεσίας από άμφο-
τέρας τας πλευράς. Ο νομικός όρος της
υιοθεσίας είναι : πράξις ιδιωτικού δι-

καίου, ιδιωτικής δηλαδή θελήσεως, διά
της οποίας κατ' απομίμησιν της φύσεως
ιδρύεται τεχνητή σχέσις πατρός και τέ-
κνου. Την πράξιν ταύτην της υιοθεσίας,
όχι μόνον το άρχαίον δίκαιον των Ρω-
μαίων άνεγνώριζεν, αλλά και το νεώτε-
ρον τοιούτο των Βυζαντινών Αυτοκρα-
τόρων με παραλλαγάς τινας όσον άφο-
ρά την κατάρτισιν της και τα είδη αυ-
της. Ακόμη και η ήμετέρα Νομοθεσία
άνεγνώριζε τον θεσμόν τούτον της υιο-
θεσίας και όχι μόνον τον περιβάλλει διά
νομικής πράξεως, αλλά και τον περι-
φρουρεί άναφορικως προς τα αποτελέ-
σματα τα γεννώμενα ως εκ της δημι-
ουργίας κατά τα άνωτέρω της τεχνη-
της σχέσεως πατρός και τέκνου. Η νο-
μική λοιπόν πράξις διά της οποίας, ως
προείπομεν, η νομοθεσία μας περιβάλ-
λει την υιοθεσίαν είναι η έκδοσις άπο-
φάσεως κατά την έν τη πρακτική κρα-
τήσανσαν τακτικήν υπό του Πρωτοδι-
κείου του τόπου των υιοθετούντων γο-
νέων, εις το όποιον αυτοί με αίτησιν των
προς αυτό άπευθύνονται και διά της ό-
ποίας αποφάσεως άνεγνώριζεται έπισή-
μως το τέκνον ως θετόν των υιοθετησάν-
των αυτό γονέων. Της έν λόγω αίτή-
σεως αντίγραφον κοινοποιείται και
προς τον Εισαγγελέα. Κατά την ήμέραν
της όρισθείσης δικασίμου εμφανίζονται
ένώπιον του Πρωτοδικείου οι μέλλοντες
να υιοθετήσωσι γονείς ως και οι φυσικοί
γονείς του τέκνου, όταν τούτο είναι ά-
νήλικον — διότι επί ενηλίκου δέν χρειά-
ζεται συναίνεσις των φυσικών του γο-
νέων — ίνα οι μέν πρώτοι και επ' άκρο-
ατηρίω δηλώσουν την προς υιοθεσίαν
βούλησιν των, οι δε δεύτεροι συναινέ-
σουν διά την δόσιν του τέκνου των ως
θετού, άποδεχόμενοι ούτω την περί τού-
του έκφρασθείσαν βούλησιν των πρώ-
των. Έξετάζεται συναφως υπό του Δι-
καστηρίου και άποδεικνύεται τοῦτο συ-
νήθως διά δύο μαρτύρων, ποία η οικο-
νομική και ήθική κατάστασις ως και η
κοινωνική τιαυτή των υιοθετούτων γο-
νέων, έπειδή το της υιοθεσίας δίκαιον
άπαιτεί όπως το θετόν τέκνον τιθέμενον
διά ταύτης υπό την πατρικήν εξουσίαν
άλλου γονέως, έχη μετά θάνατον τού-

του ωφέλειαν μεγαλύτεραν εκείνης της οποίας θά ἀπελάμβαναν παραμένον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν φυσικῶν του γονέων. Ἐπίσης ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου καὶ πιστοποιεῖται διὰ προσαγωγῆς ἱατρικοῦ πιστοποιητικοῦ τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἐλπίς παιδοποιῆας μεταξὺ τῶν θετῶν γονέων ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας τῶν ἢ καὶ τοῦ χρόνου τῆς τελέσεως τοῦ γάμου τῶν ἐξέλιπεν. Ἐντὸς μηνὸς τέλους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἐγγράφεται αὕτη ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὰ ληξιαρχικά βιβλία, τελειουμένης οὕτω τῆς διαδικασίας διὰ τὴν υἰοθεσίαν.

Αἱ ὑποχρεώσεις τῶν θετῶν γονέων εἶναι αἱ αὐταὶ περίπου μὲ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν φυσικῶν γονέων καὶ ἀπὸ ἀπόψεως οἰκογενειακοῦ δικαίου, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοιαύτης νομικοῦ τοιοῦτου. Ἀ. χ. οἱ γονεῖς οὗτοι ὑποχρεοῦνται εἰς διατροφήν τοῦ θετοῦ τέκνου τῶν ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀνίκανον λόγῳ τῆς νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας πρὸς πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν. ἐκ τοῦ νόμου ἐπίσης ὑποχρεοῦνται διὰ τὴν παιδείαν αὐτοῦ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας τοῦ διωκόμενου ἄλλως ποινικῶς, δὲν δύνανται νὰ ἐκθέσουν αὐτὸ κατὰ τὴν παιδικὴν τοῦ ἡλικίαν ἀβόηθητον διωκόμενοι ἄλλως ποινικῶς ἐπὶ ἐκθέσει· ἀλλὰ καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ θετοῦ τέκνου πρὸς τοὺς θετοὺς γονεῖς του εἶναι αἱ αὐταί, οἷα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν φυσικῶν τέκνων πρὸς τοὺς φυσικοὺς τῶν γονεῖς, λ. χ. σεβασμός, ὑπακοή, διατροφή καὶ περιθαλψίς αὐτῶν κατὰ τὴν γεροντικὴν τῶν ἡλικίαν κλπ.

Εἰς ἀντιστάθμισμα ὅμως τῶν ἄνω ὑποχρεώσεων ἐκατέρωθεν, ὁ νόμος ἐχορήγησε καὶ δικαίωμά τινα πρὸς τοὺς θετοὺς γονεῖς ὡς καὶ τὰ θετὰ τέκνα. Τοιαῦτα δὲ εἶναι, ἡ ἐνάσκησις πατρικῆς ἐξουσίας τοῦ θετοῦ πατρὸς ἐπὶ τοῦ θετοῦ τέκνου του, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀνήλικον, ἀφοῦ διὰ τῆς υἰοθεσίας τὸ θετὸν τέκνον ἐπέχει ὡς πρὸς τὸν θετὸν αὐτοῦ πατέρα τὴν αὐτὴν τάξιν, ἢ καὶ τὸ γνήσιον τέκνον, φέρον τὸ ὄνομα τοῦ θετοῦ πατρὸς καὶ ἀκολουθοῦν τὴν κατοικίαν καὶ κοινωνικὴν αὐτοῦ τάξιν. Ὡς ἐκ τῆς πατρικῆς δὲ ταύτης ἐξουσίας ὁ θετὸς πατὴρ ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα ἐπικαρπίας περιουσίας τινὸς τοῦ θετοῦ τέκνου ὀνομαζομένης ἀπροσπορίστου χρηματίου, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα ἀνα-

τροφῆς τοῦ θετοῦ τέκνου καὶ καθυποβολῆς τοῦτου εἰς σωφρονισμὸν ὁσάκις τοῦτο ἀτακτεῖ. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαίωματα τοῦ θετοῦ τέκνου, τὸ κυριώτερον εἶναι ὅτι τοῦτο κληρονομεῖ ἐξ ἀδιαθέτου καὶ ἐξ ὀλοκληρίου τοὺς θετοὺς αὐτοῦ γονεῖς μετὰ τὸν θάνατόν των, καθ' ὃ θεωρούμενον ὡς προελέχθη γνήσιον αὐτῶν τέκνον. Ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄνω ὑποχρεώσεων καὶ δικαιωμάτων, εὐκόλως δύναται τις νὰ συμπεράνῃ τὰς ὠφελείας, τὰς ὁποίας ἔχουν οἱ θετοὶ γονεῖς υἰοθετοῦντες τέκνον, στήριγμα δηλαδὴ τῶν γηρατειῶν των, ἀλλὰ καὶ τὰ θετὰ τέκνα ἐγκαθιστάμενα μετὰ τὸν θάνατον τῶν θετῶν γονέων των εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι των, σταδιοδρομοῦντα οὕτω ἐν τῷ βίῳ των καλύτερον ἢ ἐὰν παρέμενον εἰς τὴν πτωχὴν ἢ ὀρφανὴν οἰκογένειαν τῶν φυσικῶν των γονέων. Αὐτὰ ἐν ὀλίγοις τὰ κρατοῦντα ἐπὶ τῆς συνήθους μορφῆς τῆς υἰοθεσίας, ἥτοι τῆς πλήρους υἰοθεσίας, καθ' ὅσον ἐκτὸς ταύτης ἔχομεν καὶ τὴν ἀτελὴ υἰοθεσίαν, ὡς καὶ τὴν εἰσποίησιν, περὶ τῶν ὁποίων ἐνταῦθα δὲν πρόκειται.

Ἀφοῦ λοιπόν, εἶδομεν ἀνωτέρω τί εἶναι υἰοθεσία, πῶς γίνεται αὕτη κλπ., δὲν ὑπολείπεται ἄλλο ἢ ν' ἀφήσωμε τὸν νοῦν μας νὰ τρέξῃ κοντὰ στὸ συντελούμενον τοῦτο γεγονός τῆς υἰοθεσίας, τὸ ὁποῖον μοιάζει σὰν μυστήριον καὶ εἶναι πράγματι μυστήριον χαροποιὸν ὡς τὰ ἄλλα μυστήρια (Βάπτισμα, Ἐξομολόγησις, Θεία Μετάληψις), ἀφοῦ ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ἡ υἰοθέτησις ἐνὸς πτωχοῦ παιδιοῦ φυσικῶν γονέων, ἰδίᾳ πολυτέκνων, παρὰ γονέων εὐπόρων μὲν μὴ ἐχόντων ὅμως τέκνα, χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν σκορπίζει στὰ σπίτια τόσον τῶν θετῶν γονέων, οἱ ὁποῖοι ἔτσι ἀπέκτησαν παιδί καθ' ὅλα δικό τους, ὅσον καὶ τῶν φυσικῶν του γονέων, οἱ ὁποῖοι βλέπουν ὅτι εἰς τὴν θέσιν των ἡ Θεία Πρόνοια ἔστειλεν ἄλλους γονεῖς δυναμένους νὰ ἀναθρέψουν καὶ διαπαιδαγωγήσουν καλύτερα τὸ παιδί των ἐπ' ὠφελείᾳ ὅχι μόνον αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων παιδιῶν των, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦτου τοῦ πρὸς υἰοθεσίαν δοθέντος παιδιοῦ των.

26 Ἰουλίου 1939

Π. ΓΕΩΡΓΟΥΛΙΑΣ

Δικηγόρος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΥΛΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

== ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΦΙΛΟΣΟΦΟΥ * Ε. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Ὁ ἀληθὴς πολιτισμὸς δὲν εἶναι σαρκικός, αἰσθητικός, ἀλλὰ πνευματικός. Σαρκικός ἢ αἰσθητικός δὲ λέγεται ὁ βίος τοῦ θεοπλάστου λογικοῦ καὶ αὐτεξουσίου ἀνθρώπου, ὁ ἔχων τέλος καὶ σκοπὸν αὐτοῦ τὴν θεραπείαν τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς σαρκός, καὶ τούτου ἕνεκα εἰς ἀμετρίας καὶ καταχρήσεις ἐμπίπτων, διὰ τῆς δημιουργίας πολλῶν ἐπιθυμιῶν, περιττῶν, ἀρρυθμίστων καὶ ἐπιβλαβῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐπιδιωκομένη θεραπεία, τὴν μὲν αὐτὴν, ἀδιάφορον, ἀνώλεθρον, καὶ ἀθάνατον πνευματικὴν ψυχὴν ἀποκτηνώνει, ἢ ἀποκτηνώνει καὶ πνευματικῶς ἀποκολοκυνθώνει, τὸ δὲ φύσει θνητὸν χοϊκὸν σῶμα παραλύει καὶ ἐξασθενεῖ καὶ διαφθείρει· ἐνὸς ὃ ἀνθρώπος θεραπευεῖ τὰς φυσικὰς τοῦ σώματος ἀνάγκας εἰς διατήρησιν τῆς σωματικῆς ζωῆς ἐπὶ σκοπῷ ἀναπτύξεως καὶ προόδου αὐτοῦ πνευματικῆς, δὲν λέγεται σαρκικός, αἰσθητικός, διότι δὲν ἔχει τέλος καὶ σκοπὸν τοῦ καθ' ὅλου βίου αὐτοῦ τὴν θεραπείαν τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς σαρκός, ἀλλὰ μέσον ἔχει τὴν σωματικὴν ζωὴν καὶ τὴν διατήρησιν αὐτῆς πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς πνευματικῆς φύσεως. Πνευματικὸς δὲ λέγεται ὁ τοῦ ἀνθρώπου βίος, ὁ ἔχων τέλος μὲν καὶ σκοπὸν αὐτοῦ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ καλλιέργειαν καὶ ἠθικὴν τελειοποίησιν τῆς πνευματικῆς φύσεως, τὴν θεραπείαν τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν καὶ ἐπιθυμιῶν, μέσα δὲ τὴν σωματικὴν ζωὴν, τὰς ἀνάγκας τοῦ σώματος, καὶ τὴν θεραπείαν τῶν σωματικῶν ἀναγκῶν καὶ νομίμων, σκοπῶν καὶ λογικῶν πάντοτε ἐπιθυμιῶν. Ὁ σαρκικός καὶ αἰσθητικός ἀνθρώπος ζῇ, παρακαλῶ, ἵνα τρώγῃ, ὁ δὲ πνευματικός, τρώγει ἵνα ζῇ· ὁ σαρκικός ἀνθρώπος συνάπτεται γυναικὶ ἐκ φιληδονίας καὶ αἰσθησιασμοῦ, ὁ δὲ πνευματικός συνάπτεται γυναικὶ ἕνεκα τῆς παιδοποιῆας· ὁ σαρκικός παιδοποιῶν ἀμελεῖ τῶν καθηκόντων τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων, ὁ δὲ πνευματικὸς παιδοποιῶν μεριμνᾷ καὶ φροντίζει κυρίως περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων του. Ὁ σαρκικός γίνεται λαίμαργος, μέθυσορ, ἀκρατής, κοιλολάτρης, σαρκολάτρης, πολυ-

τελής, ματαιόφρων, συρμόφιλος, μοδέρνος καὶ υπερμοδέρνος, σνομπιστής, ξενομανής, ξενόπληκτος, ψυχρόπιστος, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀρνησίχριστος, ἀρνησίθρησκος, ἀρνησίπατρις, ἀρνησιεθνῆς καὶ κοσμοπολίτης, ἀσελγής, ἄσωτος, χαρτοπαίκτης· ὁ δὲ πνευματικός γίνεται ἐγκρατής, σώφρων, λιτός, μέτριος, τὸ ἐχρῆμα μεταχειρίζεται εἰς τὰς ἑαυτοῦ τε καὶ τὰς τῶν ἄλλων ἀνάγκας. Ὁ σαρκικός καὶ αἰσθητικός γίνεται ἄδικος, πλεονέκτης, ἀσπλαγχνός, ἀνοικτίρμων, φθονερός, ἐγκληματίας, φονεὺς, ψεύστης, φιλάργυρος, φιλοχρήματος, δαιμονολάτρης, χρυσολάτρης, εἰδωλολάτρης, κτισματολάτρης, ἀργυρολάτρης, δολλαριολάτρης καὶ ὅχι θεολάτρης καὶ χριστολάτρης· ὁ δὲ πνευματικός γίνεται δίκαιος, ὀλιγαρκής, λιτοδίαιτος, εὐσπλαγχνός, ἐλεήμων, ἀγαθός, εὐεργετικός, ἀνθρωποσώστης, φιλόλληλος, ἀλτροῦιστής, καὶ πᾶσιν ὠφέλιμος· ὁ σαρκικός καὶ αἰσθητικός γίνεται ὀργίλος, θυμώδης, υπερήφανος, υπερφίαλος, ὑψηλόγρος, ὑψίκομπος, ὑπαύχην, ἐγωϊστής, ἀσεβής, ἄπιστος, ἄθεος, ὑλόφρων, ἀντίχριστος, ἐθραιομασσῶνος· ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνθρώπος γίνεται πρᾶος, ὀργητός, ταπεινός, φιλαλήθης, αὐτοθυσιαστικός ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ, μακρόθυμος, πιστός εἰς τὴν ἀλήθειαν, φιλόθεος καὶ φιλόχριστος. Ὁ σαρκικός ἀποβλέπει εἰς τὴν διὰ τῆς ὕλης θεραπείαν τῶν σαρκικῶν αὐτοῦ ἐπιθυμιῶν, καὶ ἐν ὅλῳ τῷ βίῳ αὐτοῦ ἐργάζεται, δυστυχῶς, εἰς ἀπόκτησιν περισσοτέρων υλικῶν ἀγαθῶν· ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνθρώπος ἀποβλέπει εἰς τὴν διὰ τοῦ Θεοῦ θεραπείαν τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν, τὴν ἀνοῦν δέ, ἀβούλον, ἀβούλητον, ἀψυχον, ἀναίσθητον καὶ νωθρὴν ὕλην καὶ τὰ υλικά ἀγαθὰ μεταχειρίζεται ὡς μέσα πρὸς διατήρησιν τῆς σωματικῆς ζωῆς, ἐφ' ὅσον αὕτη ὑπηρετεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἠθικὴν τελειοποίησιν τῆς πνευματικῆς φύσεως. Ὡς δὲ ἐν τῷ ἀτόμῳ, τοιοῦτοτρόπως ἐν πάσῃ Κοινωνίᾳ ἐν πάσῃ Φυλῇ καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, διακρίνεται, παρακαλῶ, ὁ σαρκικός βίος ἀπὸ τοῦ πνευματικοῦ. Ἡ Κοινωνία λέγεται σαρκική, ὁπότε σκοπὸν τοῦ ἑαυτῆς βίου ἔχη τὴν θεραπείαν τῶν υλικῶν ἀναγκῶν. Λέγε-

ται δὲ πνευματική, ὁπότεν τέλος καὶ σκοπὸν τοῦ ἑαυτῆς βίου ἔχη τὴν θεραπείαν τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν, μέσα δὲ τὴν ὕλην καὶ τὰ ὕλικά ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα θυσιάζει, ὅταν, παρακαλῶ, πεισθῇ, ὅτι ἀντιβαίνουν, κατὰ περιστάσεις τινάς, εἰς τὴν κατόρθωσιν τοῦ πνευματικοῦ ταύτης σκοποῦ. Κατ' αὐτὸ τὸ φῶς, ἐὰν θεωρήσωμεν τὸν ἀτομικὸν καὶ τὸν κοινωνικὸν βίον τοῦ παρόντος αἰῶνος, θὰ εὕρωμεν τοῦτον μᾶλλον σαρκικὸν καὶ αἰσθητικόν, διότι αἱ Κοινωνίαι τῶν ἀνθρώπων σκοπὸν τοῦ βίου αὐτῶν ἔχουν, δυστυχῶς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὸ ἄσύμφορον Συμφέρον, ὅχι δὲ τὸ Δίκαιον, τὴν θεραπείαν τῶν ὕλικῶν ἀναγκῶν. Ὁ ἀνθρώπινος βίος τῆς ἐποχῆς ταύτης, τυγχάνει μᾶλλον αἰσθητικὸς, πάσας δὲ τὰς πνευματικὰς ἰκανότητας μεταχειρίζεται εἰς ἐξεύρεσιν μέσων πρὸς θεραπείαν τῶν ὕλικῶν ἀναγκῶν, δημιουργεῖ ἐπιθυμίας καὶ ἐπιδιώκει τὴν τούτων θεραπείαν διὰ περισσοτέρων ὕλικῶν ἀγαθῶν τοιοῦτοτρόπως αἱ Ἐπιστήμαι τῆς φύσεως καλλιεργοῦνται δραστηρίως, ὁπῶς δι' αὐτῶν περισσότερα πορίζεται ὁ ἄνθρωπος ἀγαθὰ, ὁ δὲ «λεγόμενος Πολιτισμὸς τοῦ Αἰῶνος», καλλιέργεια εἶναι τῆς ὕλης καὶ μελέτη ταύτης πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ ἀνακάλυψιν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων ν' ἀποβῇ ἀπολαυστικώτερος καὶ ὕλिकῶς εὐπαθέστερος! Ὁ δὲ «Νεώτερος Πολιτισμὸς», ἢ μᾶλλον «Ψευδοπολιτισμὸς» καὶ, Κακῶς ἐννοούμενος πολιτισμὸς, εἶναι, δυστυχῶς, ἀνάπτυξις, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τελεία τοῦ σαρκικοῦ καὶ αἰσθητικοῦ βίου, τοῦ αἰσθησιασμοῦ καὶ τῆς αἰσθητικότητος, τὸ δὲ ἀθάνατον πνεῦμα, ἐν αὐτῷ τυγχάνει δοῦλον εἰς τὰς ὕλικας ἐπιθυμίας καὶ ἀνάγκας. Εἶναι, παρακαλῶ, πολιτισμὸς ψευδής, ἐπιπλαστός, ἀναγνος, φαινομενικὸς καὶ ἐπιφανειακός. Ποῦ δὲ τὸ ὑπερέχον; Ἐν τῷ πνευματικῷ βίῳ. Βίος δὲ πνευματικὸς δὲν ὑπάρχει ἐκτὸς τοῦ Οὐρανοῦ, θεοκτίστου καὶ θεοφρουρήτου Κοσμοσυστηρίου Χριστιανισμοῦ. Καλύτερον δὲ νὰ εἰπώμεν, ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ὁ πνευματικὸς βίος, ἡ πνευματικὴ ζωὴ, ἡ πνευματικὴ Κοινωνία, ἐν τῇ ὁποῖα ἡ ὕλη καὶ αἱ ὕλικαι ἀνάγκαι δουλεύουν εἰς τὸ πνεῦμα. Ὁ χριστιανισμὸς εἶναι τὸ κορῶφωμα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ἡ Ἀκρόπολις ἀπὸ τῆς ὁποίας ὁ ἀνελθὼν ἐπισκοπεῖ τοὺς κάτωθι ὀχλουμένους πλα-

νῶντας καὶ πλανωμένους σατανοκρατούμενους πονηροὺς καὶ γόητας, καὶ ἐν τῷ τῆς ἀσθόλης τοῦ αἰσθησιασμοῦ περιάγοντας καὶ κυλιουμένους. Ἀπὸ τῶν ὑπῳρειῶν δι' ὁδοῦ τεθλιμμένης καὶ ἀκανθώδους ἀνέρχεται εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τοῦ πνευματικοῦ βίου ὁ μετανοῶν, ἀληθῶς καὶ ἐμπράκτως, καὶ ὁ τὸν βίον τῆς σαρκὸς ἀπαρνούμενος. Ὁ ἄνθρωπος σαρκικός καὶ αἰσθητικὸς γεννᾶται, ἀπὸ δὲ τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς σαρκὸς ἐξεληθὼν ἀνέρχεται τὴν ἀγούσαν εἰς τὸν πνευματικὸν βίον, εἰς τὸν Αἰωνόβιον καὶ Ἀθάνατον φανέκλαμπρον χριστιανισμόν. Ἡ ὕλη ἐν τῷ Χριστιανισμῷ ὑπηρετεῖ εἰς τὸ πνεῦμα, αἱ ὕλικαι καὶ σωματικαὶ ἀνάγκαι ὑπηρετοῦν εἰς τὰς πνευματικὰς, τὸ σῶμα δουλεύει εἰς τὸν πνεῦμα, αἱ κατώτεραι δυνάμεις ὑπηρετοῦν εἰς τὰς ἄνωτέρας. Διὰ δὲ τοῦ φυσικοῦ ἁθανάτου τοῦ θανάτου ἡ ψυχὴ ἀπαλλαγεῖσα τοῦ σώματος, καὶ ὅπως γενομένη Πνεῦμα, ζῇ, παρακαλῶ, τὸν καθαρὸν βίον τοῦ πνεύματος, νοοῦσα τὴν Ἀπόλυτον καὶ Αἰώνιον Ἀλήθειαν, τὴν Αὐτοαλήθειαν, θεωροῦσα ἐν ἑαυτῇ τὸ Ἀπόλυτον ἀγαθόν, καὶ χαίρουσα τὴν χαρὰν εὐφροσύνης ἀλήκτου καὶ αἰωνίας. Εἰς τὸν ὄντως ὑψηλὸν καὶ θεῖον τοῦτον βίον τοῦ πνεύματος καλούμεθα, ὅπως πάντες ἀνυψωθῶμεν, θανατοῦντες καὶ σταυροῦντες τὴν σάρκα, σὺν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῆς. Ὁ σταυρὸς εἶναι τὸ μέσον, ἡ ὁδὸς τῆς ἀνυψώσεως εἰς τὸν πνευματικὸν βίον τῆς ἠθικῆς τελειότητος· ὁ θεᾶνθρωπος Ἰησοῦς, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ πνευματικοῦ βίου ἐνετείλατο εἰς ὅλους λέγων: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι». (Μάρκ. θ' 14). Ὁ εἰς τὸ ὕψος τοῦτο τοῦ χριστιανικοῦ βίου ἀνελθὼν βλέπει κάτωθι τὸν σαρκικὸν βίον καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ ζῶντας, καὶ αὐτὸς μὲν χαίρει ἐπὶ τῇ ἀνυψώσει αὐτοῦ, λυπεῖται δὲ βλέπων τοσαῦτα πλήθη φθειρόμενα καὶ ἀπολλύμενα (=χανόμενα) ἐν τῷ σαρκικῷ βίῳ, καὶ συντρέχει, κατὰ τὸ δυνατὸν αὐτῷ, εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τούτων καὶ σωτηρίαν. Ἀλλὰ δὲν ἀνυψοῦνται ὅλοι εἰς τὸν βίον τοῦ πνεύματος· οἱ περισσότεροι χάνονται ἐν αὐτῷ. «Πολλοὶ εἰσιν οἱ κλητοί, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί».

Δρ ΞΕΝ. Α. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Ἱατρός

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΖΩΗ

Η ΕΞΥΨΩΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΑΓΩΓΗΣ

== TOY DR VICTOR PAUCHET

Ὁ ἄνθρωπος μέχρι καὶ τοῦ γήρατος ἀκόμη ἐξελίσσεται καὶ τελειοποιεῖται εἴτε συνειδητῶς, ὅποτε ἡ ἐξέλιξις τοῦ εἴ-
εἴτε συνηδαιτῶς, ὅποτε ἡ ἐξέλιξις τοῦ εἶ-
ναι γοργοτέρα.

Τρεῖς σκοποὺς πρέπει νὰ κατακτήσῃ τὸ ἄτομον εἰς τὴν ζωὴν του, τὴν καλὴν ὑγείαν, τὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὰς προσπάθειάς του καὶ τελικῶς τὴν εὐτυχίαν.

Καὶ ἡ μὲν καλὴ ὑγεία ὀφείλεται εἰς τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῶν ἀδένων τῶν ἐνδοεκκρίσεων καὶ εἰς τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τῆς ὑγιεινῆς, ἡ δὲ ἐπιτυχία καὶ εὐτυχία εἶναι λειτουργίαι τῶν ἠθικῶν καὶ διανοητικῶν ἰδιοτήτων μας, αἱ ὁποῖαι καὶ ἐξελίσσονται καταπληκτικῶς διὰ τῆς ἐξασκήσεως. Ὅπως οἱ ἀθληταὶ τῆς πυγμῆς, τοῦ τένις, τῆς ξιφασκίας, ἡ οἱ ἀστέρες τῆς σκηνῆς ἐπιτυγχάνουν ρεκόρ ἐπιδόσεως ποῦ προκαλοῦν «κατάπληξιν, ὥτ' οὕτως καὶ αἱ ἠθικαὶ καὶ διανοητικαὶ ἰδιότητες μας, καθὼς βεβαίως καὶ αἱ φυσικαὶ, διὰ τῆς ἐξασκήσεως ἡμποροῦν νὰ φθάσουν εἰς βαθμὸν τελειοποιήσεως μέγιστον. Πρέπει ὅμως ἀπαραιτήτως διὰ νὰ ἐπιτευχῇ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό, τὸ ἄτομον νὰ ἐκλαμβάνῃ αὐτὴν τὴν ἐξάσκησην ὡς οὐσιώδη ἀσχολίαν τῆς ζωῆς του.

Ἀρχίζει κανεὶς νὰ δοκιμάζῃ ἀδιαθεσίαν, κόπον, διανοητικὴν ὀκνηρίαν; Σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ὑγείαν, τὴν ζωτικότητά του.

Υφίσταται ἀτυχία, διαψεύσεις ἐλπίδων; Σημαίνει ὅτι αἱ ἠθικαὶ καὶ διανοητικαὶ τοῦ ἰδιότητες εἶναι ἀδύνατοι. Κάτι χωλαίνει ὡς πρὸς τὴν θέλησιν, ἐνεργητικότητα, ὑπομονήν, πρακτικὸν πνεῦμα, λογικὴν, τάξιν, μνήμην, φαντασίαν κλπ.

Ἡ ἐπιτυχία καὶ εὐτυχία ἔρχονται εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος συγκρατεῖ τὴν ἰσορροπίαν τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σώματος καὶ δὲν ἔχει οὐδόλως ἀδύνατα σημεία.

Ἡ δικαιολογία «εἶμαι τὸ θῦμα τῶν περιστάσεων καὶ τῶν ὁμοίων μου...» δὲν ἔχει καμμίαν θέσιν. Ἀπλῶς, ἀπλούστατα, λείπουν ἀπ' αὐτὸν μερικαὶ ἀναγκαῖαι ἰδιότητες διὰ τὴν ἐπιτυχίαν.

Ἡμπορεῖ νὰ εἶναι μορφωμένος, νὰ ἔχῃ διπλώματα σοβαρῶν σπουδῶν, ἀλλὰ ἐὰν δὲν ἔχῃ ἐξελίξει τὴν θέλησιν, τὴν ἐνεργητικότητα, τὴν σταθερότητα, τὸ

πνεῦμα τῆς δικαιοσύνης, τὸν ἄλτρουισμόν, τὴν τέχνην τοῦ θέλγειν καὶ πρὸ παντὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς αὐθυποβολῆς δὲν ἡμπορεῖ παρὰ νὰ ἀποτύχῃ ἐν τῇ ζωῇ.

Πρέπει νὰ συγκρατῶμεν τὴν ἐξῆς συνταγὴν: «Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τις εἰς τὴν ζωὴν πρέπει νὰ εἶναι κύριος τῶν περιστάσεων. Διὰ νὰ εἶναι κύριος τῶν περιστάσεων πρέπει νὰ εἶναι κύριος τῶν ἀνθρώπων. Διὰ νὰ εἶναι κύριος τῶν ἀνθρώπων πρέπει νὰ εἶναι κύριος ἑαυτοῦ».

Θὰ ἔχῃ ἐπιτελέσει ἔργον προόδου πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς κατακτήσεως τῆς ἐπιτυχίας καὶ εὐτυχίας, τὸ ἄτομον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, ἀπὸ φυσικῆς ἀπόψεως, θὰ ἐξασκήσῃ τὰς ζωϊκὰς λειτουργίας του, θὰ ἐκγυμνάσῃ τοὺς μῦς του, θὰ ὀξυγυνώσῃ τὸ αἷμα του, θὰ ἐξάψῃ τὴν δύναμιν τῶν ἐνδοεκκρ.τικῶν τοῦ ἀδένων.

Ἀπὸ διανοητικῆς ἀπόψεως, θὰ ἐξασκήσῃ τὴν μνήμην, τὴν φαντασίαν, τὴν λογικὴν.

Ἀπὸ ἠθικῆς ἀπόψεως, θὰ ἐξασκήσῃ τὴν θέλησιν, τὴν ἀποφασιστικότητα, τὴν δύναμιν τῆς ἐνεργείας, τὴν εὐσυνειδησίαν, τὸ αἶσθημα τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ὑπακοῆς εἰς τοὺς φυσικοὺς νόμους, τὸν ἄλτρουισμόν καὶ τὴν αἰσιοδοξίαν.

Ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως θὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἐννοιαν τῶν ἀξιών, τὴν γνωρίμιαν τῶν ἀνθρώπων, τὴν τελειοποίησιν εἰς τὸ ἐπάγγελμά του.

Ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως, θὰ ἀναπτύξῃ τὸ κῶρος καὶ τὴν ἐπιρροήν, τὸν προσωπικὸν μαγνητισμόν, τὸ γόητρον, τὰ ὁποῖα ἐπισύρουν τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ καθενός.

Ἀπὸ αἰσθητικῆς ἀπόψεως θὰ ἐξασκήσῃ τὸ αἶσθημα τοῦ ωραίου καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς τελειοποιήσεως.

Ὅλα τὰ ἀδύνατα σημεία νὰ ἐξεληχθοῦν προοδευτικῶς βεβαίως καὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἢ προσωπικότης νὰ καταστῇ ἁρμονική.

Μέσα μας ζοῦν καὶ ὑπάρχουν δύο «εἶναι». Τὸ ἓνα εἶναι ἀρνητικόν, ἀπαισιόδοξον, σκεπτικιστικόν, τὸ ὁποῖον ἀφήνεται εὐκόλως νὰ σύρῃται διὰ τῶν κακῶν ἐνστικτῶν του εἰς τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὴν λαιμαργίαν, τὸ ὁποῖον ἀπεχθάνεται τὴν προσπάθειαν, τὸ ὁποῖον εὐχαριστεῖται

Μιχαήλ Ἀγγελος ἔπλασε γενεές γιγάντων γιὰ νὰ τίς κινή καὶ τίς ἐκάρθων, ὅπως τὸ δαιμόνιο τῆς τέχνης του ἤθελε, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ ὁ Ρέμπραντ ἐδημιούργησε ἰδιαίτερο φῶς, φῶς πού ὑπάρχει καὶ δὲν ὑπάρχει καὶ βάπτισε ὁλόκληρη τὴν πλάση σ' αὐτὸ τὸ χρυσὸ λουτρό.

Νὰ ἀναφέρουμε τίς εἰκόνες τοῦ Ρέμπραντ μετὰ τὰ ὀνόματά τους εἶναι ἀδύνατον. Φθάνει ν' ἀντικρύσωμε μίαν σ' ἓνα ὁποιοδήποτε μουσεῖο γιὰ νὰ σταθοῦμε μπροστά της με θαυμασμό. Τὸ ὄχι λιγώτερο σπουδαῖο μέρος τοῦ ἔργου του ἀποτελοῦν οἱ ὑπέροχες χαλκογραφίες του, ὅπου ἡ τεχνικὴ ὑπεροχὴ καὶ ἡ ψυχολογία τῶν εἰκονιζομένων προσώπων δὲν ὑπολείπονται σὲ ἀρετὲς στὰ ἔργα τῶν μεγάλων πινάκων του.

Ὁ βάν δερ Χέλστ (1618—1685) ἦταν ὁ ἀντίζηλος τοῦ Ρέμπραντ· ὁ Πέτρος Χόχ (1632—1681) ἐπηρέασθη ἀπὸ τὸν Ρέμπραντ σὲ ρωπογραφίες ζωηρὲς μετὰ ἀνάλογο φωτισμό. Ὁ Τέρ Βόρχ, ὁ Μετσοῦ, ὁ Στέεν, Ζεράρ Δοῦ, ὁ Μιέρις, ἀπειροὶ ἄλλοι ζωγράφοι συμπληρώνουν καὶ ἀνυψώνουν τὴν Ὀλλανδικὴ Σχολή, ὥσπου κι' αὐτὴ πέφτει στὴν ἐπιτήδευση καὶ τὴν τυπικότητα, πού σκεπάζουν ὡς βαρὺ σύννεφο τὴν τέχνη ὅλων τῶν χωρῶν.

Ἡ μεταγενεστέρη φλαμανδικὴ σχολή, μᾶς δίνει πρῶτον τὸν καλλιτέχνη Ροῦμπενς (1577—1640). Ὁ Ροῦμπενς γεννήθηκε στὴ Βετοφαλία (καὶ ὄχι στὴν Κολωνία, ὅπως διαδίδεται). Ἦταν μαθητὴς τοῦ Ἀδάμ βάν Νόρστ. Νεώτατος πῆγε στὴ Βενετία, στὴ Γένοβα, στὴ Ρώμη. Ἐγκατεστάθη τῷ 1609 στὴν Ἀμβέρσα, ἔστησε ἐκεῖ τὸ ἐργαστήριό του, πού ἀπ' αὐτὸ βγήκαν πολλὰ ἀριστουργήματα. Πέθανε ξαφνικὰ τῷ 1640. Ὁ Ροῦμπενς εἶχε ἐπιφορτισθῇ πολλὰς φορές με διπλωματικές ἀποστολές. Ἦταν φίλος ἡγεμόνων καὶ πριγκίπων, πλουσιώτατος, καὶ στὸ ἐργαστήριό του ἀπασχολοῦσε πολυαριθμοὺς μαθητὰς, πού ἔτσι ἐξηγεῖται καὶ τὸ πλήθος καὶ τὸ μέγεθος τῶν πινάκων του. Ὁ Ροῦμπενς εἶχε ἰδιαίτερο τιμολόγιο γιὰ τίς εἰκόνες πού ζωγράφιζε ὁ ἴδιος κι' ἄλλο γιὰ κείνες πού ἐπιστατοῦσε. Ἡ φήμη τοῦ Ροῦμπενς ἦταν ἡ μεγαλύτερη ζωγραφικὴ φήμη τῆς ἐποχῆς του. Ἡ εὐκολία τῆς ἐκτέλεσεως στὸ Ροῦμπενς εἶναι καταπληκτικὴ. Τὰ θέματά του εἶναι πολυποίκιλα καὶ δὲν ὑπάρχει εἶδος τῆς ζωγραφικῆς

πού δὲν ἔθιξε θέματα θρησκευτικά, ἱστορικά, μυθολογικά, σκηνὲς τοῦ καθημερινοῦ βίου, κινήγια. Καὶ στίς μικρότερές του εἰκόνες ὁ Ροῦμπενς παρουσιάζει τὴ μεγαλοφυΐα καὶ τὴν μεγαλοπρέπεια. Χωρὶς νὰ εἶναι βαρὺς καὶ ἐπιδεικτικὸς στὸ χρῶμα του, κατορθώνει νὰ μαγεύη με τὴν ποικιλία στὴν ἀρμονία τοῦ τόνου. Στὸ Λοῦβρο, στὴν παλαιὰ πινακοθήκη τοῦ Μονάχου καὶ στὴν Ἀμβέρσα θαυμάζουμε τὴν γονιμότητα τῆς φαντασίας, τὴν εὐγλωττία τοῦ πινέλου, τὴν συνθετικότητα, τὴν ποικιλία τῆς ἰδιοφυΐας τοῦ φλαμανδοῦ ζωγράφου, πού συνεχίζει τοὺς Βενετοὺς καλλιτέχνες, ὅμως πιὸ ἀληθινὰ καὶ πιὸ πραγματικά καὶ μεγαλόπρεπα. Ὁ Ζορδάνος (1593—1678), ἓνας ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ Ροῦμπενς, τὸν ἐμίμηθη. Ὁμως ἡ δόξα τοῦ ἐργαστηρίου του ἦταν ὁ βάν Δϋκ (1569—1641), πού ἔζησε στὴν Ἰταλία καὶ τὴν Ἀγγλία καὶ διακρίθηκε γιὰ τὴν εὐγένεια τῶν τρόπων καὶ τὴν κομψότητά του.

Ὁ βάν Δϋκ ἄρχισε ὡς ζωγράφος μεθρησκευτικά καὶ μυθολογικά θέματα. Στὴν Ἀγγλία σπάνια ἐξωγράφησε ἄλλες εἰκόνες ἐκτός ἀπὸ προσωπογραφίες, γιὰτὶ ἡ ἀγγλικὴ ἀριστοκρατία τὸν ἐξετίμησε περισσότερο γιὰ τίς προσωπογραφίες του. Μετὰ ὅλο τὸ ὅτι ζοῦσε τὴ ζωὴ τῶν διασκεδάσεων καὶ τοῦ κόσμου, εἶναι περίεργο πῶς κατάρθρωσε νὰ ζωγραφίσῃ εἰκόνες πού ὁ ἀριθμὸς τους φθάνει τίς 1500. Ὁ βάν Δϋκ εἶναι μιά ἀπὸ τίς μεγαλύτερες φυσιογνωμίες τῆς τέχνης. Στὴν προσωπογραφία δὲν εἶναι κατώτερος ἀπὸ τὸν Τιτσιανὸ καὶ τὸ Ραφαέλο, οὔτε ἀπὸ τὸν Βελασκουέθ, οὔτε ἀπὸ τὸν Φράνς Χάνς, οὔτε ἀπὸ τὸν Ρέμπραντ. Οἱ προσωπογραφίες τοῦ βάν Δϋκ θέλουν με τὴν τέλεια ἐκτέλεση καὶ με τὴν ἰδιαίτερη ἀναζήτησιν τῆς ψυχολογικῆς ἐκφράσεως, πού κάνει κάθε πρόσωπό του νὰ εἶναι καὶ μιά φυσιογνωμία ζωντανή καὶ νὰ ὁμιλῇ πρὸς τὸν θεατὴ. Στίς ἀπειρες προσωπογραφίες τοῦ βάν Δϋκ τὰ κεφάλια εἶναι δικά του, γιὰτὶ οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ συνεργάται του τὸν βοηθοῦσαν στὸ ὑπόλοιπο μέρος τῆς εἰκόνας. Μὰ ὅλο τὸ σύνολο τῶν εἰκόνων του ἔχει τὴ σφραγίδα τῆς κομψοπρεπείας, τῆς γραφικότητος καὶ τῆς τεχνικῆς ἐντελείας πού ἀποτελοῦν τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τῶν ἔργων του.

Δ. Μ. ΚΡΑΤΗΣ

καθηγητὴς ζωγραφικῆς

Σούπα

ΑΡΝΙ ΕΝΤΡΑΔΑ ΜΕ ΝΤΟΜΑΤΕΣ

Παίρνουμε 1 ὀκᾶ κρέας, 2 κουταλιές σούπας βούτυρο, 2 ὀκ. ντομάτες, 1 κουταλιά τῆς σούπας ἀλεύρι, 1 κρεμμύδι. Κόβουμε τὸ κρέας σὲ μικρὰ κομμάτια, βάζουμε τὸ κρεμμύδι σὲ μιά κατσαρόλα, τὸ βράζουμε μετὰ λίγο νερό, προσθέτουμε τὸ βούτυρο, τὸ καθυρδίζουμε, ρίχνουμε τὸ κρέας καὶ ἀνακατώνουμε συχνά, ὥσπου νὰ κοκκινίσῃ.

Ἀπὸ τίς ντομάτες ἀφαιροῦμε τὴ φλούδα καὶ τοὺς σπόρους. Αὐτὸ τὸ κατορθώνουμε, ἀφοῦ βάλουμε τίς ντομάτες γιὰ ἓνα λεπτὸ τῆς ὥρας σὲ ζεματιστὸ νερό. Ἀμὰ καθαριστοῦν καὶ ἀφαιρεθοῦν οἱ σπόροι, τίς τοποθετοῦμε στὴν κατσαρόλα πού ἔχομε τὸ κρέας καὶ προσθέτουμε καὶ τὸ ζουμί τῆς ντομάτας· προσέχομε νὰ μὴ βάλουμε πολλὰ νερά, γιὰτὶ οἱ ντομάτες χύνουν πολὺ νερό. Κατόπιν ρίχνουμε τὸ ἀλεύρι καὶ ἀφήνουμε νὰ σιγοβράζῃ ὡς δύο ὥρες.

ΓΑΛΟΠΟΥΛΑ ΜΕ ΡΙΖΕΣ ΣΕΛΙΝΟ

Καθαρίζουμε μιά γαλοπούλα, γεμίζουμε τὸ στήθος της με μιά γέμιση ἀπὸ τριμμένο ψωμί, πᾶχος, ψιλοκομμένο κρεμμύδι, λίγο μαϊντανό, ἀλάτι, πιπέρι καὶ μοσχοκάρυδο. Ἐπειτα ράβουμε τὸ στήθος της καὶ τὴ βάζουμε στὴ φωτιά ἢ καὶ στὸ φούρνο προσέχοντας ὅμως ἢ κατσαρόλα νὰ εἶναι σκεπασμένη. Τὴ βρέχουμε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ καὶ ἀφοῦ σιγοψηθῇ, τὴν κόβουμε καὶ τὴ σερβίρουμε σ' ἓνα μακρὺ πιάτο, γαρνιροντάς τὴν με μιά γαρνιτούρα ἀπὸ ρίζες σέλινου γλασαρισμένες, περιχύνουμε τὴν γαλοπούλα με μιά σάλτσα πού τὴν κάνουμε με τὸ ζουμί της, ἀλείφουμε τὰ σέλινα με τὸ ζουμί καὶ σερβίρουμε.

ΣΟΥΠΑ ΝΤΟΜΑΤΑ

Στίβουμε ἀρκετὲς ντομάτες φρέσκες, ν' ἀφαιρεθοῦν οἱ πέτσες καὶ οἱ σπόροι

τους καὶ τίς βάζουμε νὰ βράσουν με 1 κουταλιά λάδι γιὰ κάθε ἄτομο ἀρκετὴ ὥρα, ὥστε νὰ φύγῃ ἡ μυρωδιά τῆς ντομάτας καὶ τοῦ λαδιοῦ, τότε ρίχνουμε τὸ ρύζι ἢ τὴν πάστα νὰ βράσῃ καὶ σερβίρουμε με ζουμί λεμονιοῦ. Ἡ σούπα αὐτὴ τρώγεται συνήθως σὲ μέρες νηστείας κι' ἂν δὲν τρῶμε οὔτε λάδι, τὸ παραλείπουμε κι' αὐτό. Ἄν θέλωμε ὅμως μεταχειριζόμαστε καὶ βούτυρο, ὅπως καὶ ντομάτα μπελντέ ἀντὶ φρέσκη.

ΣΥΚΑ ΜΑΡΜΕΛΑΔΑ

Καθαρίζουμε 3 ὀκάδες σύκα ὥριμα καὶ τὰ ρίχνουμε μέσα σὲ κατσαρόλα με 1 ὀκᾶ ζάχαρη νὰ μείνουν 3—4 ὥρες γιὰ νὰ χύσουν τὰ ὑγρὰ τους. Ἐπειτα τὰ δένουμε στὴ φωτιά ἀνακατεύντάς τα διαρκῶς γιὰ νὰ μὴ πιάσουν. Στὸ τέλος ρίχνουμε λίγη κανέλλα καὶ 1 ποτηράκι τοῦ κρασιοῦ ρῶμι.

ΣΟΥΜΑΔΑ

Καθαρίζουμε ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ φλούδα 150 δράμια ἀμύγδαλα καὶ 8—10 πικραμύγδαλα καὶ τὰ κοπανίζουμε σὲ μαρμαρίνο γουδί, βρέχοντάς τα ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ γιὰ νὰ πιεθοῦν καλά. Ἐπειτα τὰ ρίχνουμε σὲ μιά σουπιέρα με 100 δράμ. νερό καὶ ἀφοῦ μείνουν λίγα λεπτά γιὰ νὰ ποτισθοῦν καλά, τὰ ρίχνουμε σὲ τουλουπάνι διπλὸ καὶ τὰ στύβουμε καλά νὰ στάξουν ὅλο τὸ ὑγρὸ τους σὲ ἄλλο δοχεῖο. Ἐν τῷ μεταξύ ἔχομε δέσει 300 δράμια ζάχαρη καὶ νερό ἀρκετὸ γιὰ νὰ λυώσῃ μόνο, σὲ πυκνότητα λίγο ἀραιότερη ἀπ' τὸ μέλι καὶ προσθέτουμε μέσα στὸ σιρόπι 3—4 δράμια ἀραδικὴ γόμα, πού τὴν ἔχομε διαλύσει μέσα σὲ λίγο ζεστὸ νερό. Ὅταν κρυώσῃ τὸ σιρόπι, ρίχνουμε μέσα 4 κουταλιές τῆς σούπας ἀνθόνερο καὶ τὸ γάλα τῶν ἀμυγδάλων, γεμίζουμε με τὴν σουμάδα τίς μποτίλλιες, τίς κλείνουμε καλά καὶ τίς φυλάμε σὲ δροσερὸ μέρος.

ΥΓΙΕΙΝΗ

ΒΙΤΑΜΙΝΑΙ

ΑΝΝΑΣ ΚΑΤΣΙΓΡΑ (Ιατρού)

“Αγνωστος ή σύνθεσις των. Το μόνο γνωστό για την ώρα είναι ότι αδύνατος χωρίς αυτές ή υγεία και αυτή ακόμη ή ζωή. Ουδεμία θεραπευτική δύναμη έχουν και ενεργούν εις πολύ μικράς δόσεις. Μας είναι γνωστά κυρίως από τας παθολογικάς καταστάσεις, που προξενεί ή έλλειψις των και που ονομάζονται α-βιταμινώσεις.

Για να γίνει αντιληπτός ο ρόλος, που λαμβάνουν αβιταμίναι στην διατροφή και την υγεία, θα συγκρίνωμε την ζωή του γέρου, του φυσιολογικού ανθρώπου, την επιτυχημένη, ως πούμε, ζωή, με ένα επιτυχημένο γλύκισμα.

Για να επιτύχη, ως γνωστό, ένα γλύκισμα, πρέπει να βάλουμε ακριβώς, τι και όσο ορίζει ή σχετική συνταγή. Τίποτε περισσότερο και τίποτε ολιγώτερο· άλλως θ’ αποτύχη. Το ίδιο συμβαίνει και με την ζωή: όχι μόνον πρέπει να έχη, τι απαιτεί ή σχετική συνταγή της υγείας, αλλά και εις την προεπουσία να από το καθένα δόσιν. Γνωστόν ακόμη πώς, όσο καλὰ υλικά και αν βάλουμε και καλὰ ζυγισμένα, θ’ αποτύχη το γλύκισμά μας, γιατί δεν θα φουσκώση, αν λείψη ή μαγιά ή οι διάφορες σκόνες που ορίζει ή συνταγή.

Το ίδιο συμβαίνει και με την ζωή, αν της λείψουν αβιταμίναι. τρόπον τινά, ή μαγιά της ζωής. Χωρίς αυτές γίνεται ή ζωή μας άφρακτη, λειψή σαν το ψωμί, που θα το λείψη το προζύμι.

Για όσους δεν αγαπούν τας παρομοιώσεις και προτιμούν τούς επιστημονικούς όρισμούς, προσθέτω: Αβιταμίναι είναι αβιταμινώσιμες διαστάσεις (φυράματα) για την ένδοκτυτακή θρέψη των ιστών. Χωρίς αυτές, και άφθονα αν υπάρχουν τὰ θρεπτικά συστατικά στο αίμα, δεν είναι δυνατή ή ανταλλαγή της ύλης μεταξύ αυτού και των κυττάρων, δηλαδή ή θρέψις και ο πολλαπλασιασμός των κυττάρων των διαφόρων ιστών του σώματος. Είναι επομένως ουσίαι απαραίτητοι στην κανονική θρέψη και ανάπτυξη του οργανισμού μας. Έμελετήθησαν κατά τὰ τελευταία έτη αρκετά έξ αυτών. Δίδουν σ’ αυτές

ως ονόματα τὰ γράμματα του αλφαβήτου. Αι πλέον ενδιαφέρουσες είναι αβιταμίναι Β και Γ. Γι’ αυτό θα πρωτοεξετάσωμεν αυτές.

ΒΙΤΑΜΙΝΗ Β’.

Υπάρχει στον φλοιό των σιτηρών, όσπρίων και εις διάφορα λαχανικά και χόρτα.

Πείραμα από το όποιον αποδεικνύεται ή ύπαρξις αυτής είναι: Τρέφουν περιστέρια με ρύζι ξεφλουδισμένο, άσπρο σαν αυτό που τρώμε κι’ εμείς. Η διατροφή αυτή φέρει σε 15 ήμέρας παθολογικά συμπτώματα. Η κεφαλή μαζεύεται, το πτέρωμα αναστατώνεται, τὰ νύχια κάμπτονται, το βάδισμα γίνεται άτακτον, πόδια και πτερὰ παραλύουν έντελώς. Έρχονται στο τέλος σπασμοί και πεθαίνουν. Αν όμως, λίγο πριν πεθάνουν, προλάβουν να δώσουν σ’ αυτά τὰ πίτουρα του ρυζιού, λαμβάνει χώρα σωστή νεκρανάστασις. Μέσα σε λίγες ώρες επανέρχεται ή ικανότης για βάδισμα και πέταγμα· μέσα σε λίγες ώρες ξαναθρίσκουν την υγεία των. Το πείραμα αυτό επανελήφθη χιλιάκις από τούς σοφούς και επί των όρνιθων, της πάπιας, των ποντικών και έδωκε πάντοτε τὰ ίδια θαυματουργά αποτελέσματα.

Οι δέ Ιάπωνες φυσιολόγοι εφήρμοσαν το πείραμα και επί ανθρώπων. Υπέβαλαν δέ σε άποκλειστική δίαιτα ρυζιού 5 υγια άτομα, τὰ όποια δεν άργησαν να παρουσιάσουν διαταραχάς μυϊκάς, νευρικές, κυκλοφοριακάς, τας όποιās έθεράπευσαν με το πίτουρο του ρυζιού.

Όστε θα πη, πώς κάτι υπάρχει μέσα στο πίτουρο του ρυζιού, που ή έλλειψις του φέρει τον θάνατο και ή παρουσία του δίδει την ζωή. Πόσο δίκαιο είχαν να ονομάσουν αυτό το κάτι βιταμίνη, δηλαδή ζωογόνο, ζωοδότη!

Η άσθένεια αυτή που προέρχεται από δίαιτα ρυζιού ξεφλουδισμένου έχει τὰ ίδια συμπτώματα με το νόσημα που λέγεται μπερί - μπερί. Εις την Ανατολή πρό όλίγων άκόμη έτών, πριν

ή ανακαλυφθούν αβιταμίναι, ή άσθένεια αυτή έκαμνε θραύσιν. Εις τον πόλεμο μεταξύ Κίνας και Ιαπωνίας, που έτρέφοντο με άσπρο ρύζι, προσεβλήθησαν τὰ μισά στρατεύματα.

Το μπερί - μπερί είναι μία άβιταμίνωσις και χαρακτηρίζεται από παράλυσιν των κάτω άκρων και από καθολικόν οίδημα. Προσβάλλει στρατιώτας, ναυτικούς ή φυλακισμένους των όποιων ή τροφή είναι κυρίως άσπρο ρύζι. Το ρύζι αυτό δεν είναι βλαβερό αυτό καθ’ έαυτό. Αι έξ αυτού διαταραχαι όφείλονται στην έλλειψιν ουσίας άπαραιτήτου στον οργανισμό, που υπάρχει στον φλοιό του ρυζιού και ώνομάσθη βιταμίνη Β.

Πρό της ανακάλυψεως των βιταμινών άπέθνησκον εις Φιλιππίνας 5 χιλιάδες ενήλικες το έτος και 10 χιλιάδες βρέφη, που εθήλαζαν μητέρες πτωχές τρεφόμενες με ρύζι άσπρο. Αρκεί ή μητέρα να φάγη ποικίλη τροφή ή να δώση ξένο γάλα στο μικρό για να υποχωρήσουν τὰ φαινόμενα.

Εάν το μπερί - μπερί είναι άσθένεια σπανία παρ’ ήμιν, είναι διότι δεν λαμβάνει μεγάλο μέρος στη δίαιτά μας το ρύζι. Αν δέ δεν πάσχωμεν από έκδηλον άβιταμίνωσιν συνεπεία έλλείψεως της βιταμίνης Β, πάσχομεν όμως από σχετικήν τοιαύτην. Ένα μεγάλο μέρος της καταρρέυσεως της υγείας των πολιτισμένων όφείλεται, καθως θ’ αναπτύξουμε λίγο παρακάτω, στην κακίστη συνήθεια να προτιμούμε το άσπρο ψωμί από το μαύρο.

ΒΙΤΑΜΙΝΗ Γ.

Είναι ή βιταμίνη, που ενδιαφέρει εξαίρετικώς όλον τον κόσμον, διότι την έλλειψιν αυτής πληρώνουν ακριβώτατα κυρίως ή βρεφική και ή παιδική ηλικία.

Η έλλειψις της βιταμίνης Γ οδηγεί στο σκορβούτο, κατά το όποιο παρατηρείται οίδημα προσώπου, αιμορραγία από τὰ ούλα, πόνοι στα όστα, κυρίως στα κάτω άκρα, που έμποδίζουν το βάδισμα.

Ητο άσθένεια γνωστή στους ναυτικούς, όταν ταξίδευαν με πανιά, υποχρεμένοι να τρέφονταν επί μήνας με ξηροφαγία, χωρίς καθόλου φρέσκα τρόφιμα. Παρατηρείται και στους πολέμους, στις πολιορκίες και λιμούς εν γένει, όπου σπανίζουν τὰ φρέσκα τρόφιμα και τρέ-

φονται με κονσέρβες.

Η πάθησις αυτή προκαλείται πειραματικώς εις μερικά ζώα: περιστέρια, ποντίκια, κουνέλια. Τὰ διατρέφουν με ποικίλη τροφή, άλλ’ άφοϋ την άποστειρώνουν δια παρατεταμένου θρασμού. Όλα τὰ ζώα πεθαίνουν μέσα σε λίγες ήμέρες. Μπορούμε όμως να επαναφέρωμεν τὰ έτοιμοθάνατα ζώα στη ζωή, αν δώσωμεν εις αυτά φρέσκα χόρτα ή φρούτα. Αρκεί προς τοϋτο και ένα κουταλάκι χυμού λεμονιού ή πορτοκαλλιού. Το βράσιμο δηλαδή παίξει τον ίδιο ρόλο για την βιταμίνη Γ που παίξει το ξεφλούδισμα για την βιταμίνη Β. Επομένως και το σκορβούτο είναι άβιταμίνωσις. Παράγεται δια της στερήσεως φρέσκων ώμων τροφών και θεραπεύεται δι’ αυτών.

Η βιταμίνη αυτή, που βρίσκεται άφθονη στα φρέσκα χόρτα και φρούτα, είναι πολυ εύαισθητη στη θερμοκρασία. Ένώ τὰ όσπρια διατηρούν όλες των τας βιταμίνες στον πλέον παρατεταμένο θρασμό, τὰ χόρτα και τὰ φρούτα χάνουν 50 %. Όσο πιο γρήγορα βράσουν με δυνατή φωτιά, τόσο περισσότερες βιταμίνες σώζουν. Πάντως μέρος των βιταμινών διατηρείται και στον πλέον παρατεταμένο θρασμό. Αν όμως μείνουν εκτεθειμένα, αν μαγειριάσουν βρασμένα χάνουν λίγο - λίγο όλες των τις βιταμίνες.

Στη διατήρησι των βιταμινών λαμβάνει ενεργό μέρος και το περιβάλλον μέσα στο όποιο θράζουν. Μέσα σε άλκαλικό νερό, χάνουν όλες σχεδόν τις βιταμίνες των, ενώ μέσα σε ξυνό διατηρούνται οι βιταμίνες εις μεγαλύτεραν αναλογία. Γι’ αυτό ποτέ μη ρίπτετε σόδα στα χόρτα, ούτε στα όσπρια για να βράσουν δηθεν γρηγορώτερα. Όταν βράζετε λάχανα, κουνουπίδια, σπανάκια ή όποιαδήποτε χορταρικά, να ρίπτετε λεμόνι και θα σώζετε το μεγαλύτερο μέρος από τις βιταμίνες των.

Πάντως να προτιμάτε τὰ ώμα και τὰ φρεσκοκομμένα. Όλα γίνονται πτωχά σε βιταμίνες όταν βράσουν, όταν παλιώσουν, όταν στεγνώσουν. Εξαιρούνται το λεμόνι, το πορτοκάλλι και ή ντομάτα, τὰ όποια και βρασμένα και στεγνωμένα διατηρούν όλες των τις βιταμίνες.

ΑΝΝΑ ΚΑΤΣΙΓΡΑ
Ιατρός

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΚΟΠΤΙΚΗ

ΠΩΣ ΠΑΙΡΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΜΕΤΡΑ

Για να πάρουμε μέτρο χρησιμοποιούμε τις εξής διαστάσεις:

Κ ο ρ σ α ζ

1) Μάκρος μπούστου πίσω από τον σβέρκο έως την φυσική μέση.

2) Μάκρος μπούστου εμπρός=από τον λαιμό ως τη μέση.

3) Στήθος, γύρος εις το παχύτερον μέρος του στήθους περνώντας το μέτρο μας κάτω από την μασχάλην και πίσω λίγο παρακάτω από το μέσον του ύψους της πλάτης.

4) Μέση=γύρω εις την μέσην.

5) Περιφέρεια=20 πόντους κάτω απ' τη μέση.

6) Μανίκια=απ' το μέσον της πλάτης έως το τέλος της πλάτης και κατόπιν συνέχεια έως τον άγκώνα και μετά έως το χέρι.

Φ ο ύ σ τ α

Το μάκρος της φούστας λογαριάζεται ως το πάτωμα και παίρνεται.

1) Εις την μέση, μπρός απ' τη μέση ως κάτω.

3) Εις τα πλευρά επί των γοφών κάτω τον ίδιο τρόπο.

Και τα γενικά μέτρα.

1) Ύψος μασχάλης=μέ κατεβασμένο το χέρι βάζομεν το μέτρο κάτω ακριβώς απ' το μέσον της μασχάλης και το τεντώνομε ως τη μέση.

2) Ύψος στήθους=απ' το μέσον του λαιμού εμπρός ως το πιο εξέχον μέρος του στήθους.

3) Πλάτος του θώρακος εμπρός=απ' το ένα μέρος ως το άλλο επί του θώρακος εκεί που αρχίζει το μανίκι. Το μέτρο αυτό το γράφομε μισό.

4) Μασχάλη (καβαδούρα) = γύρος του μπράτσου ως τη μασχάλη. Το γράφομε δλόκληρο.

5) Διάπλασις = βάζομε την άκρη του μέτρου ως τη μέση και ακριβώς κάτω από την άριστεράν μασχάλην, το περνάμε κάτω απ' το σβέρκο πίσω και το φέρνουμε πάλι εμπρός, κάτω από την δεξιάν μασχάλη ως την μέση. Το γράφομε μισό.

Αί άρχαριοι καλό θα είναι να δένουν μια στενή λουριδίτσα στη μέση της πελάτιδος και να την σφίγγουν, ώστε να φανή η ακριβής θέσις της.

ΟΙ ΚΑΛΟΙ ΤΡΟΠΟΙ

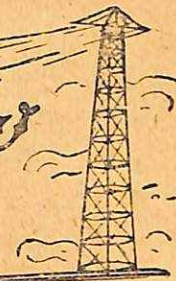
ΠΩΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Υπάρχουν πολλοί κανόνες που καθορίζουν πώς πρέπει να γίνονται οι συστάσεις μεταξύ αγνώστων προσώπων, χωρίς να προκαλούν παρεξηγήσεις. Για να το αποφύγετε αυτό, αρκεί να έχετε υπ' όψιν σας τα εξής: "Όταν συνιστάτε δύο πρόσωπα πρέπει να προσέξετε να συστήσετε πρόσωπα κατωτέρας θέσεως στα ανώτερα πρόσωπα, τους νέους στους ηλικιωμένους, τον κύριο στην κυρία, την δεσποινίδα σ' ένα ηλικιωμένο κύριο και στις κυρίες. Ποτέ αντιστρόφως. "Όταν βέβαια τύχη να είναι μόνος του ένας κύριος, μπορεί να συστηθῇ πρώτος αυτός σ' ένα συζυγικό ζευγος ή στην παρέα. "Αν όμως το ζευγος ή η παρέα είναι νεαρῆς ηλικίας, τότε αυτοί πρωτοσυνιστώνται σ' ένα πρόσωπο ηλικιωμένο. "Όταν συνιστούμε ένα ζευγος, λέμε πρώτο το όνομα της κυρίας. "Ενας άνδρας συνιστά την σύζυγόν του και σε κυρίες ή σε δεσποινίδες πιό νέες από αυτήν. "Ο πατέρας συνιστά το γιοί.

Εάν, ενώ βαδίζουμε στο δρόμο μαζί με ένα φίλο μας, συναντήσωμε κάποιο γνώριμό μας πρόσωπο, δεν θα το συστήσουμε άμέσως και ξαφνικά σε κείνον που μας συνοδεύει. "Ο τελευταίος αυτός πρέπει στην αρχή ν' αποτραβηχθῇ ένα βήμα. "Αν τύχη και σταματήσουμε επί κάμποσο καιρό, κουβεντιάζοντας, τότε μονάχα πρέπει να συστήσουμε και τον συνοδό μας και να διευκολύνωμε να πάρη μέρος στη συζήτηση. "Αν τύχη να πάμε σ' ένα φιλικό σπίτι μαζί με κάποιον γνωστόν μας, θα τον συστήσουμε πρώτα - πρώτα στην οικοδέσποινα και στον οικοδεσπότη. Είναι όμως προτιμότερο να έχωμε ειδοποιήσει τους φίλους μας ότι θα πάμε στο σπίτι τους συνοδούμενοι από ένα γνωστόν μας και να τους έχωμε ρωτήσει αν αυτό δεν θα τους ενοχλήση πολύ. Μόλις φθάνουν οι ξένοι σ' ένα σπίτι, άμέσως πρέπει οι οικοδεσπότες να κάμουν τὰς συστάσεις μεταξύ των αγνώστων προσκελεσμένων. Αυτό όμως πρέπει να γίνεται πάντοτε στον προθάλαμο ή στο χῶλ. Μονάχοι μας αυτοσυνιστώμεθα στα πρόσωπα που, ενώ δεν τα γνωρίζουμε, έτυχε στο ξενοδοχείο ή στο τραϊνο να ανοίξουμε μαζί τους συνομιλία.

Ενώ τον έξω
κόσμο

ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΓΑΛ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Η γαλλική ομοσπονδία των χριστιανών εργατών διοργάνωσε τον παρελθόντα μήνα το 20όν έτήσιον συνέδριόν της.

Το συνέδριον διήρκεσε επί τρεις ημέρας κατά τὰς οποίας οι διευθύνοντες την ομοσπονδίαν ανέπτυξαν όσα το समाτεϊον επέτελεσε διά την τροποποίησιν πλείστων νομοθετικῶν διαταγμάτων που έθεωρήθησαν απαράδεκτα ως επιζήμια για τα εργατικά συμφέροντα, ανέκοίνωσαν επίσης την δράσιν της ομοσπονδίας διά την βελτίωσιν των όρων της ζωής και του ήμερομισθίου, καθώς και τα διάφορα μέτρα διά την προστασίαν της οικογενείας των.

Ο γενικός πρόεδρος της Όμοσπονδίας κ. Κερνέλδ, προτοσ' λήξουν αϊ εργασιαι, εξέθεσε το πρόγραμμα της μελλοντικής δράσεως της Όμοσπονδίας, διά του οποίου οι εργάται καλούνται ν' αποσπασθουν από τὰς ραδιουργίας των έχθρων της Έκκλησίας και της Πατρίδος και να επικρατήσουν μεταξύ των αϊ αρχαί της κοινωνικής δικαιοσύνης και αγάπης.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΖΩΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΩΣΙΑ

Με όλους τούς διωγμούς των κομμουνιστών της Ρωσίας ή θρησκευτική ζωή αυξάνει κατά την όμολογία πρωταγωνιστού της αθέϊας.

Ο Αϊμίλιος Γιαροσλάφσκυ, γενικός γραμματεὺς της Ένώσεως των στρατευομένων αθέων, αναγνωρίζει εις έκθεσίν του ότι υπάρχουν τουλάχιστον 30 εκατομμύρια ενηλίκων σοβιετικῶν πολιτών, οι οποίοι διατηρούν τὰς θρησκευτικὰς των πεποιθήσεις. Επί 4 εκατομμυρίων κατοίκων ή Μόσχα φαίνεται ότι αριθμεί 400.000 τουλάχιστον θρησκευο-

μένους. Είναι βέβαια δύσκολον να εξακριβωθῇ ή αλήθεια και όμως καταφαινεται ή όμολογία της άνικανότητος των αθέων να εκριζώσουν από τον ρωσικόν λαόν την πίστιν του Χριστού.

Ο Ζαχυδρόμος

Χρηματικά έμβάσματα απευθύνονται Καν ΛΙΖΑΝ ΖΑΧΑΡΗ, Κολωνού Γ, Αθήνας.

Ο. Κ., "Αλμυρόν" αϊ θέσεις που ζητείτε δύσκολα εύρίσκονται λόγω πληθωρισμού. Γ. Σκοτεινιότη ην, Βόλον, ούδεμία παραγγελία εκτελείται άνευ της καταβολής του αντίτιμου, Ιωάνναν Σπετσιέρη και Σπυρ. Δενδρινόν, Πρέβεζαν, Σταύρον Γιαγκούλαν Νάουσας Μακεδονίας, Σοφίαν Πλιάθου Σύρον, Ελένην Καλή Ένταθθα, Αγγλαίαν Ρηγανέλα Άρταν, Μαρίαν Β. Τάττου Άνδρον, Γ. Α. Μακρήν Μελιγαλά, Τερόλ. Νικ. Μπέην Μέγαρη, Πηνελόπην Πολίτου Κέρκυραν, Ιωάν. Παπαχριστοδούλου Καρλόδασι Σάμου, Αλέκον Δ. Σαμαράν Κιλκίς, Τερόλ. Π. Γούσιαν Ιωάννινα, Αϊδεο Χρήστον Βαϊδάνην Αράχωβαν, Ευαγγελίαν Κουτσουμπέλα Σύρον, Βασιλικήν Τριανταφυλλού Μεσολόγγιον, Κατίνα Πάτσα Ξάνθη, Γεώργ. Κεφάλαν Σύρον, Ματίνα Ποϊλά Λεωνίδιον, Πανσ. Αρχιμ. Αγαθαγγελία Σορμακήσσην Ιωάννινα, Πολύμνιαν Οίκονόμου Σύρον, Χαρ. Βολοδήμου Λάρισαν, Ε. Θυμίαν Κάντα Κέρκυραν, Ελένην εύχαριστούμε. Παραγγελίαι εξετελέσθησαν.

Ο ΕΒΔΟΜΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝ. ΖΩΗΣ»

Με αυτό το πανηγυρικό τεύχος ή «Οικογενειακή Ζωή» αρχίζει τη σταδιοδρομία της για τον έβδομο χρόνο.

Το προηγούμενο έτος και πάλι ή Εκκλησία του Χριστού διά της Ιεράς Συνόδου ελόγησε το έργο μας και έχαρακτήρισε το περιοδικό ως «εποικοδομητικόν διά τούς χριστιανούς». Η θερμή αγάπη της κοινωνίας, που έξεδηλώθη με τη σημαντική αύξηση των συνδρομητών, ένισχύει τόν αγώνα μας και μάς δημιουργεί τη βαθειά υποχρέωση να φανοῦμε ἀντάξιοι στο κοινωφελές έργον μας.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΜΠΕΛΩΝΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Ο Διευθυντής μας κ. Λάμπρος Ζαχαρίας, συνεχίζων την περιοδείαν της Δυτικής Μακεδονίας την 11ην Ιουνίου, Κυριακήν απόγευμα, εις Νάουσάν ήρχισε σειράν έσπερινών κηρυγμάτων, τά όποια έπραγματοποίησε καθ' όλην την έπομένην εβδομάδα εις τούς ιερούς ναούς Αγίου Μηνά, Μεταμορφώσεως, Παναγίας και Αγίου Γεωργίου. Έξαιρετικήν εντύπωσιν έπροξένησεν ό Χριστιανικός Σύλλογος του Αγίου Θεοφάνους, όστις διά του προέδρου του κ. Α. Ζαχαροπούλου και των πιστών μελών του πρωτοστατεί εις πᾶσαν χριστιανικήν και κοινωφελή κίνησιν.

Την 18ην Ιουνίου, κατόπιν προσκλήσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της Χριστιανικής Ένώσεως Όρθοδόξων Βερροίας, όμάς όπέρ τεσσαράκοντα μελών του συλλόγου Αγίου Θεοφάνους και άλλων εὐσεβῶν Ναουσαίων συνώδευσαν τόν κ. Ζαχαρήν εις Βέρροϊαν, όπου έπραγματοποιήθη εις την εύρύχωρον αίθυσαν του Συλλόγου σειρά 11 έσπερινών όμιλιών.

Τό έσπέρας της 27ης Ιουνίου, παρετέθη δείπνον εκ μέρους της Χριστιανικής Ένώσεως, εις τό όποιον έλαβον μέρος περί τά πενήκοντα έκλεκτά και εὐσεβή πρόσωπα της Βερροίας.

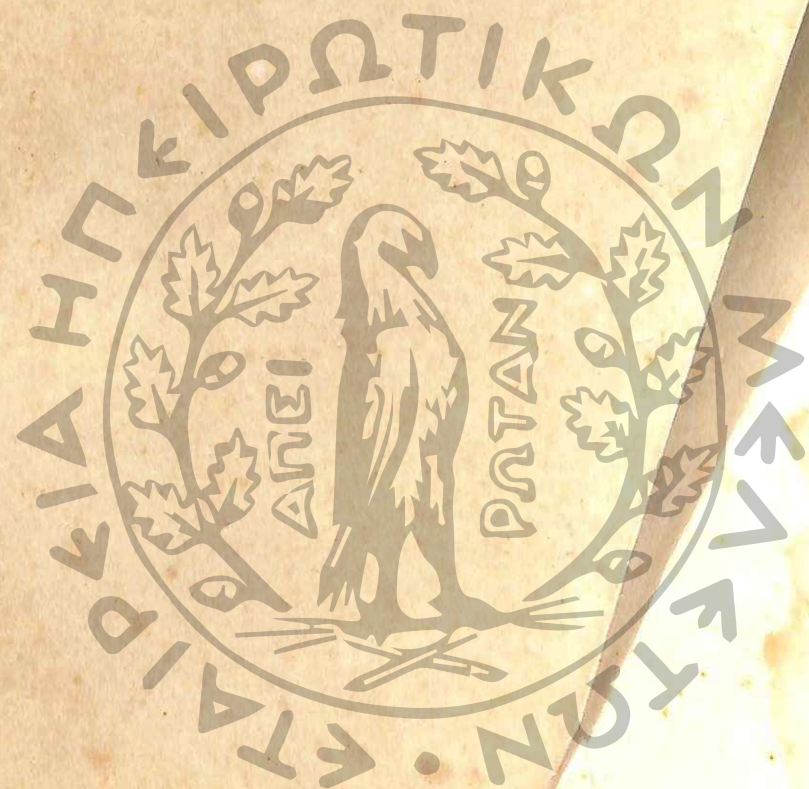
Η Χριστιανική Ένωσις Όρθοδόξων Βερροίας έπιτελεί έργον πρωτοφανές εις την Ελλάδα. Ο πρόεδρος και τά μέλη της έν έπιγνώσει του έπιτελουμένου έργου του συλλόγου πραγματοποιούν τούς ώραίους σκοπούς των και έπισύρουν την εύλογίαν της Εκκλησίας και τόν δίκαιον έπαινον της κοινωνίας.

Την 28ην Ιουνίου ανεχώρησεν εις Έδεσσαν, όπου όμιλησε την 29ην, έορτήν των Αγίων Αποστόλων, εις τόν ιερόν ναόν του Αγίου Δημητρίου και την 1ην Ιουλίου, έορτήν των Αγίων Αναργύρων εις τόν πανηγυρίζοντα ιερόν ναόν των Αγίων Αναργύρων. Την 3ην Ιουλίου, Κυριακήν, έπεσκέφθη την Φλώριναν και όμιλησε κατά την θείαν Λειτουργίαν εις τόν ιερόν ναόν του Αγίου Γεωργίου έπραγματοποίησε δέ και σειράν έσπερινών κηρυγμάτων εις τόν Μητροπολιτικόν ναόν του Αγίου Παντελεήμονος, ήτις διήρκεσε καθ' όλην την εβδομάδα τελουμένων πρωτίστως πανηγυρικών έσπερινών έν συρροή κόσμου.

Τάς όμιλίας ταύτας παρηκολούθησαν και αί δημόσιαι άρχαι της πόλεως. Την 9ην Ιουλίου, Κυριακήν, κατά την θείαν Λειτουργίαν εις Καστορίαν όμιλησεν εις τόν Μητροπολιτικόν ναόν Ιεουργούντος του Σεβασμ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Νικηφόρου. Εις Καστορίαν έπραγματοποιήθη έπίσης σειρά πέντε έσπερινών κηρυγμάτων εις τόν ιερόν ναόν του Αγίου Γεωργίου κατόπιν ώράϊας εισηγήσεως και συστάσεων του έργου μας εκ μέρους του Σεβασμ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Νικηφόρου. Την 16ην Ιουλίου, αφού διήλθε τάς πόλεις Κοζάνην και Σέρβια, έπέστρεψεν εις Αθήνας. Από της 25ης Ιουλίου μέχρι της 6ης τρέχ. μηνός περιώδευσεν εις τάς νήσους Αίγινα, Πόρον, Ύδραν, τάς μικράς πόλεις Ερμιόνην και Κρανίδιον και τάς Σπέτσας.

Η κ. Λίζα Ζαχαρή, συνεχίζουσα τάς έπισκέψεις της εις τά φιλανθρωπικά ιδρύματα της πρωτευούσης, την 23ην Ιουλίου έπεσκέφθη τό Γηροκομείον Αθηνών, όπου όμιλησεν εις τούς τροφίμους και συνειργάσθη με την διευθύντριαν αυτού κυρίαν Φαρμακοπούλου έν σχέσει με τό φιλανθρωπικόν τμήμα της «Οικογενειακής Ζωής».

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
Αθανάσιος Βλών (Στοά Πάππου)

ΜΕΓΑΛΗ & ΠΛΟΥΣΙΩΤΑΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ & ΤΟΠΕΙΩΝ

Με τὴν ἐπιθυμίαν νὰ πλουτίσωμε τὰ χριστιανικὰ σπίτια με εἰκόνας θρησκευτικὰς δημοσιεύμεν κατωτέρω πλουσιωτάτην συλλογὴν μας εἰκόνων μικρῶν καὶ μεγάλων διαμέτρων ποὺ μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς πανῶ, ὡς κάδρα καὶ τοιουτοτρόπως νὰ στολίζουν συγχρόνως, ἀλλὰ καὶ νὰ διδάσκουν με διαφόρους παραστάσεις των. Εἶναι ἔργα διακεκριμένων ζωγράφων καὶ ἀγιογράφων ἐκ τῶν κορυφαίων Ἑλλήνων καὶ ξένων, ποικίλα εἰς σχέδια ἑλληνοβυζαντινῆς τέχνης καὶ ξένης τεχντροπίας.

Αἱ χριστιανικαὶ εἰκόνες μας μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀκόμη καὶ εἰς Κατηχητικά Σχολεῖα, Λύκεια, Γυμνάσια, Δημοτικά Σχολεῖα, Φιλανθρωπικά Ἰδρύματα, αἰθούσας κηρυγμάτων, Νοσοκομεῖα, ἐργοστάσια, καταστήματα, γραφεῖα παντὸς εἶδους κ.λ.π.

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ διαμέτρου 39X51 δρ. 30, σὲ διάφορα σχέδια διαμ. 36X78 δρ. 65.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΑΥΠΗΜΕΝΗ διαμέτρου 25X38 δρ. 25.

ΚΗΡΥΓΜΑ ΣΤ' ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΙΛΑΙΑΣ διαμ. 36X78 δρ. 65.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΥΛΟΓΕΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ διαμ. 39X51 δρ. 50.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΡΟΥΩΝ ΤΗΝ ΘΥΡΑΝ διαμ. 54X73 δρ. 65.

ΠΕΤΡΟΣ καὶ ΠΑΥΛΟΣ διαμέτρου 39X51 δρ. 35.

ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ διαμ. 39X51 δρ. 35 καὶ διάμ. 36X78 δρ. 65.

Η ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ διαμ. 39X51 δρ. 35.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΕΝΟΣ διαμ. 39X51 δρ. 35.

Ο ΝΥΜΦΙΟΣ διαμ. 39X51 δρ. 35 καὶ 25X38 δρ. 25.

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ διαμ. 39X51 δρ. 35.

Ο ΚΑΛΟΣ ΠΟΙΜΗΝ διαμ. 39X51 δρ. 35 καὶ 36X78 δρ. 65.

Η ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΣ διαμ. 39X51 δρ. 35.

Η ΑΠΟΚΑΘΛΩΣΙΣ διαμ. 39X51 δρ. 35.

Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ διαμ. 39X51 δρ. 35.

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ διαμ. 39X51 δρ. 35.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΦΕΡΩΝ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟΝ ΤΟΥ διαμ. 39X51 δρ. 35.

Ο ΕΠΪΤΑΦΙΟΣ διαμ. 39X51 δρ. 35. Ἐπίσης συλλογὴ εἰκόνων ὅλων τῶν Ἀγίων διαμ. 39X51 δρ. 35.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΙΣ ΕΜΜΑΟΥΣ διαμ. 45X55 δρ. 20.

Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ διαμ. 45X55 δρ. 20.

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ διαμ. 50X70 δρ. 25.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΤΑ ΣΤΑΧΥΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ διαμ. 36X78 δρ. 65. Ὅλα τὰ ἀνωτέρω διάμ. 37X78 ὑπάρχουσιν εἰς διάμ. 20X38 δρ. 30.

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ διαμέτρ. 32X42 δρ. 30.

ΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ διαμ. 32X42 δρ. 30.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΩΖΕΙ ΤΟΥΣ ΝΑΥΑΓΟΥΣ διαμ. 40X52 δρ. 35.

Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΤΗΣ διαμ. 40X52 δρ. 35 καὶ διαμ. 25X38 δρ. 10.

Η ΣΤΕΨΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ διαμ. 40X52 δρ. 35.

Ο ΦΥΛΑΞ ΑΓΓΕΛΟΣ διαμ. 50X125 δρ. 180 διὰ πάντες καὶ διαμέτρου 30X60 διὰ πανῶ δρ. 35.

Ὑπάρχουν καὶ εἰς διάμ. 55X120 ὅσα καὶ εἰς διάμ. 36X78 δρ. 180.

ΣΤΑΥΡΟΙ ΑΠΛΟΙ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΙ ΜΕ ΑΝΘΗ διαμ. 27X19 δρ. 10.

Πολλαὶ τῶν ἀνωτέρω χριστιανικῶν εἰκόνων ὑπάρχουν καὶ εἰς τὸ σχῆμα κατ' ἐπιστάλ. με δρ. 5.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὑπάρχει πλουσιωτάτη συλλογὴ προσωπογραφῶν, τοπείων, ἀνθέων, θαλασσογραφῶν καὶ κάδρα διὰ τραπεζαρίας με φρούτα, πουλιά, ψάρια, εἶδη κυνηγίου κ. λ. π. διάμ. 30X60 δρ. 30. Εἰς διάμ. 26X38 δρ. 18 καὶ εἰς διάμ. 20X26 δρ. 10.

Καθε παραγγελία δὲν ἐκτελεῖται ἀνευ τῆς καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου. Αἱ παραγγελίαι ἐπιβαρύνονται με τὰ ταχυδρομικά ἐξοδα ἀποστολῆς 10% καὶ συσκευασίας δρ. 5 γιὰ κάθε παραγγελία.